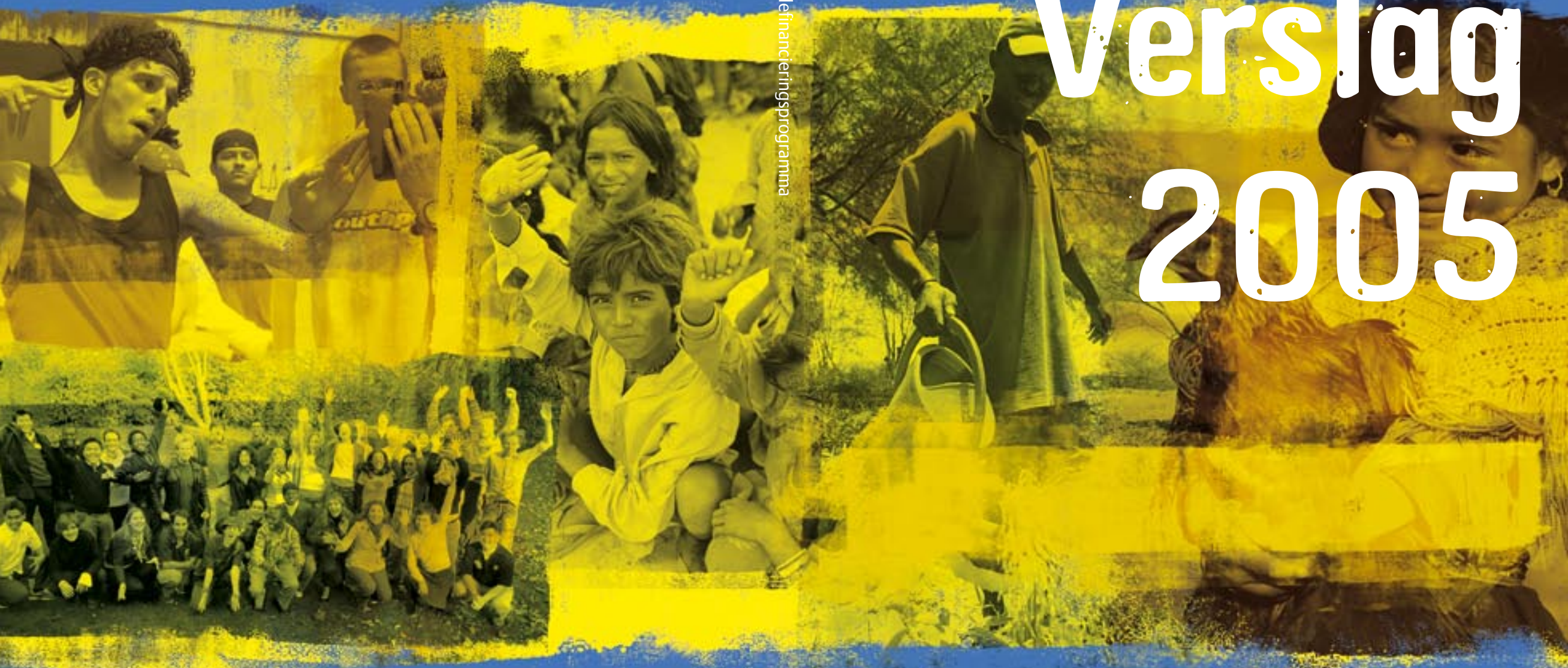

Ver slag 2005

Plan Nederland Medefinancieringsprogramma

Plan Nederland
Van Boshuizenstraat 12
Postbus 75454
1070 AL Amsterdam
Tel: +31 (0)20 - 549 55 55
Fax: +31 (0)20 - 644 40 65
E-mail: info@plannederland.nl
Internet: www.plannederland.nl

Ver slag 2005

Inhoud

	Voorwoord	6
1.	Inleiding	10
2.	Beleidskeuzes en leerpunten	14
2.1.	Gemaakte keuzes	14
2.2.	Doelstellingen	14
2.3.	Beleidsontwikkeling en operationalisering van keuzes	15
	2.3.1. Leerpunten 2005	15
	2.3.1.1. Leerpunt 1: Verdere versterking van de eigen identiteit - kindgerichte thema's	15
	2.3.1.2. Leerpunt 2: Resultaatmeting	16
	2.3.1.3. Leerpunt 3: Noodzaak van beleidsontwikkeling, maatschappijopbouw en beleidsbeïnvloeding	16
	2.3.1.4. Leerpunt 4: Toegenomen belang van mondiale educatie	16
	2.3.1.5. Leerpunt 5: Structuur van de internationale organisatie	17
	2.3.1.6. Leerpunt 6: Vergroten van leervermogen en innovatie	17
	2.3.2. Thematische Beleidsontwikkelingen 2005	18
	2.3.2.1. Transversaal thema Gender	18
	2.3.2.2. Transversaal thema HIV/aids	18
	2.3.2.3. Hoofdthema Onderwijs	19
	2.3.2.4. Hoofdthema Gezondheid	20
	2.3.2.5. Hoofdthema Voedsel en Voedselzekerheid	22
	2.3.2.6. Hoofdthema Milieu/NRM	22
	2.3.2.7. Hoofdthema Water en Sanitatie	23
	2.3.2.8. Transversaal thema Kinderrechten	23
	2.3.2.9. Hoofdthema Kindbescherming	24
	2.3.3. Beleidsinnovaties	26
	2.3.3.1. Impact en Resultaatmeting	26
	2.3.3.2. Draagvlakversterking	26
	2.3.4. Beleidsdiscussies 2005	27
	2.3.4.1. Core Countries, MoU, CSP financing	27
	2.3.4.2. Capaciteitsopbouw CBO's	27
2.4.	Beleidsontwikkeling en doelstellingen 2005	29
2.5.	Beleidsresultaten geaggregeerd	36
2.6.	Bijdrage aan de Millenniumdoelstellingen (MDG's)	38

2.7.	Toegevoegde waarde van Plan Nederland	39	6.3.	MBN	164
	2.7.1. In het MFP	39	6.4.	IOB-evaluaties en toetsing	165
	2.7.2. In relatie tot andere donoren	40	7.	Plan Nederland – organisatie en bestuur	167
	2.7.3. In Plan International	40	7.1.	Internationale ontwikkelingen	168
3.	Verslagen Regio's en Mondiale Educatie & Lobby	41	7.2.	Personeel en opleiding	169
3.1.	Regio Afrika	42	7.3.	Interne leertrajecten	170
	3.1.1. Ontwikkelingen in de regio	45	7.4.	Kwaliteitshuis en ISO	173
	3.1.2. Ontwikkelingen in het portfolio	45	7.5.	Doelmatigheidsaudit	174
	3.1.3. Strategieontwikkelingen	46	7.6.	Klanttevredenheid	176
	3.1.4. Ontwikkelingen per thema	48	7.7.	ICT en communicatie	177
	3.1.5. Doorkijk naar 2006	63	8.	Administratieve organisatie	179
	3.1.6. Resultaten van evaluaties in Afrika	63	8.1.	Algemeen	180
3.2.	Regio Azië	75	8.2.	Administratieve organisatie met betrekking tot de uitvoerende organisaties	180
	3.2.1. Ontwikkelingen in de regio en de gevolgen voor Plan	76	8.3.	Toetsing beheerscapaciteit uitvoerende organisaties	182
	3.2.2. Ontwikkelingen in het portfolio: een kentering in de omvang van financiering en keuze van landen	77	8.4.	Klachten- en Sanctiebeleid	183
	3.2.3. Ontwikkelingen per thema	81	8.5.	Inrichting administratie bij Plan Nederland als MFO	183
	3.2.4. Evaluaties	96	9.	Financiële rapportage 2005	185
	3.2.5. Doorkijk naar 2006	104	9.1.	Algemeen	186
3.3.	Regio Latijns Amerika	107	9.2.	Financieel-economische ontwikkeling	186
	3.3.1. Ontwikkelingen in de regio	108	9.3.	Staat van Herkomst en Besteding van Middelen	188
	3.3.2. Ontwikkelingen in het portfolio	108	9.4.	Projectverplichtingen	189
	3.3.3. Strategieontwikkelingen	109	9.5.	Correctie vergelijkende cijfers t.a.v. verslag MFP 2004	190
	3.3.4. Ontwikkelingen per thema	109	9.6.	Waarderingsgrondslagen	190
	3.3.5. Doorkijk naar 2006	125	9.7.	Toelichting bij SHBM en projectverplichtingen	191
	3.3.6. Resultaten van evaluaties in Latijns Amerika	125	9.8.	Specificatie van de projectbestedingen en verplichtingen	192
3.4.	Mondiale Educatie en Lobby	133	10.	Bijlagen	225
	3.4.1. Inleiding	134	Bijlage 1:	Lijst van afkortingen	226
	3.4.2. Speerpuntprogramma Kindbescherming (child protection)	135	Bijlage 2:	Relatieve uitgaven per beleidsthema en interventiestrategie	228
	3.4.3. Speerpuntprogramma Onderwijs (Global Campaign for Education)	141	Bijlage 3:	Overzichten van het programmaportfolio	229
	3.4.4. Speerpuntprogramma Kinderrechten en kindparticipatie (Kindkracht 10!)	143			
4.	Samenwerking met het bedrijfsleven	147			
4.1.	Algemeen	149			
4.2.	Resultaten 2005	149			
5.	Draagvlak in Nederland, partners en strategische allianties	153			
5.1.	Algemeen	155			
5.2.	Innovatie, verdieping en schaalvergroting onder doelgroepen	155			
5.3.	Partnerschappen en strategische allianties	156			
6.	Monitoring en Evaluaties	161			
6.1.	Algemeen	162			
6.2.	Innovation Fund for Enhanced Monitoring and Evaluation	163			

Voorwoord

IN 2005 LEEFDEN nog steeds vele miljoenen kinderen en jongeren in de wereld in armoede. Meer dan 100 miljoen kinderen gingen niet naar school, zuigelingensterfte was nog altijd hoog in regio's als sub-sahara Afrika en een groot aantal kinderen werd wees als gevolg van HIV/aids. Rampen zoals de aardbeving in Pakistan, hongersnood in Niger en conflict in Soedan verslechterden de levensomstandigheden van kinderen nog eens extra.

Plan's werk stond in 2005 in het teken van schaalvergroting van successen, verdieping van programma's en van innovatie. Plan-projecten op het terrein van geboorteregistratie in Azië hebben bijvoorbeeld bijgedragen aan de registratie van 1,2 miljoen kinderen. Door Plan initiatieven gingen meer dan 1 miljoen kinderen extra naar school. Via child media-programma's werden tientallen miljoenen kinderen bereikt, vooral in Sri Lanka en Bangladesh, maar ook in Afrika. Het Hope for African Children Initiative (HACI), dat zich richt op slachtoffers van HIV/aids, is geconsolideerd en waar mogelijk geïntensiveerd in de 9 landen waarin het werkzaam is.

Dankzij innovatieve concepten als Rap4Rights en Rap Around the World heeft Plan in 2005 bovendien duizenden Nederlandse jongeren betrokken bij thema's als kindprostitutie, kinderarbeid en geweld tegen kinderen. De participatie van jongeren in Nederland is toegenomen door voortzetting van de Youth Board van Plan Nederland en door talentvolle jongeren de kans te bieden hun ervaringen in ontwikkelingslanden op een artistieke manier te delen met een breed publiek, via videoclip, literatuur en televisie.

Participatie van kinderen en jongeren, een centraal element van Plan's Child Centred Community Development-benadering, stond voorop in de activiteiten van Plan. Programma's en projecten bouwden voort op de kracht en het doorzettingsvermogen van kinderen en jongeren om hun levensomstandigheden en leefomgeving te verbeteren.

Evaluaties en impact studies, onder meer op het gebied van HIV/aids, civil society participatie en onderwijs, toonden aan dat Plan's programma's effect hebben. Een van de belangrijkste leerpunten was daarbij het belang gemarginaliseerde groepen te bereiken, waaronder kinderen die leven in conflictsituaties, die getroffen zijn door HIV/aids of die behoren tot een etnische minderheid. Juist deze kinderen zijn extra kwetsbaar en hun rechten worden op grote schaal geschonden.

Dit jaarverslag schetst een beeld van de belangrijkste activiteiten en resultaten van het MFP-subsidieprogramma. Complementair aan dit jaarverslag is het nieuwe bedrijfsplan ten behoeve van de MFS-subsidieaanvraag 2007-2010. Hierin ligt de nadruk op de naleving van de rechten van het kind en de bescherming van gemarginaliseerde kinderen en jongeren in ontwikkelingslanden. Plan Nederland zal in de uitvoering hiervan nauw samenwerken met partnerorganisaties in Nederland en in het veld. Dit alles zal Plan Nederland in staat stellen nog beter te kunnen bijdragen aan het behalen van de Millenniumdoelstellingen in 2015.

P.M. (Paul) Lem
Algemeen Directeur Plan Nederland

1. Inleiding

1. Inleiding

HET VERSLAG MFP¹ 2005 is het derde jaarverslag van Plan Nederland in het kader van de huidige subsidieperiode 2003-2006. In het afgelopen jaar is een groot aantal programma's en projecten ondersteund op het terrein van kinderrechten, kindbescherming, onderwijs, gezondheidszorg en levenswijzen.

Het jaar 2005 werd voor een groot deel bepaald door het verschijnen van het nieuwe beleidskader van het Ministerie van Buitenlandse Zaken voor de MFS-subsidieperiode 2007-2010. Het was een stimulans om de behaalde resultaten uit het nabije verleden diepgaand te analyseren en op basis daarvan onze plannen voor de toekomst bij te stellen. Daarbij vond intensief overleg plaats met Plan-landen en -regiokantoren, het Internationaal Hoofdkantoor en een grote groep (potentiële) partners in Nederland en daarbuiten. De hieruit voortvloeiende nieuwe beleidslijnen zijn vastgelegd in het bedrijfsplan 2007-2010. Dit bedrijfsplan verschijnt vrijwel gelijktijdig met dit verslag MFP.

In het nieuwe plan blijven de visie en missie van Plan Nederland voorop staan, zoals die ook in 2005 voorop stonden. Plan Nederland streeft naar een blijvende verbetering van de levenssituatie van kansarme kinderen, hun families en hun leefgemeenschappen. We zetten ons in voor een betere naleving van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind. In 2005 heeft deze inzet zich vertaald in het ondersteunen van programma's in 39 landen. Een opvallend succes in 2005 was de afname van ongeveer 1.000 lespakketten Rap Around the World, vooral door vmbo-scholen.

Plan Nederland is een lerende organisatie. De voortgang van de activiteiten wordt constant kritisch gevolgd. We bouwen voort op successen, leren tegelijkertijd van onze fouten en genereren nieuwe ideeën voor verbetering. In hoofdstuk 2 worden de zes belangrijkste leerpunten van 2005 besproken. In hetzelfde hoofdstuk wordt ook ingegaan op de aanpassingen in beleid voor de verschillende thema's, zoals die in 2005 zijn doorgevoerd. In hoofdstuk 3 wordt per regio de programmavoortgang in Afrika, Azië, Latijns Amerika en in Nederland (op het gebied van lobby en advocacy) samengevat. Een uitgebreider verslag is te vinden in de regioverslagen die als bijlage bij dit MFP-verslag zijn opgenomen. In deze verslagen zijn de resultaten en geleerde lessen op projectniveau beschreven. Hoofdstuk 4 gaat over maatschappelijk verantwoord ondernemen. Hoofdstuk 5 richt zich op het draagvlak van Plan in Nederland, terwijl

hoofdstuk 6 ingaat op ons systeem van monitoring en evaluatie. In hoofdstuk 7 worden de belangrijkste organisatorische veranderingen besproken. Tot slot omvat hoofdstuk 8 een beschrijving van de administratieve organisatie en hoofdstuk 9 de financiële verantwoording over 2005.

¹) De financiële verslaglegging betreft de subsidieregeling in het kader van het Medefinancieringsprogramma Breed. Inhoudelijk wordt er ook verslag gedaan over activiteiten die met niet-MFP-fondsen zijn gefinancierd, zoals de Nationale Postcode Loterij, legaten, projectsporing en corporate sponsoring.

2. Beleidskeuzes en leerpunten

2. Beleidskeuzes en leerpunten

In dit hoofdstuk worden de gemaakte beleidskeuzes verantwoord aan de hand van de in het jaarplan 2005 geïdentificeerde leerpunten. Ook worden de belangrijkste thematische ontwikkelingen geschetst.

2.1. Gemaakte keuzes

Plan Nederland heeft haar keuzes op het gebied van strategie en beleid gepresenteerd in het MFP-bedrijfsplan 2003-2006 en in een reeks policy papers (standpuntnotities). In het bedrijfsplan staan de missie, de visie op armoedebestrijding, de te volgen strategieën, de doelstellingen en de themakeuze beschreven. Plan Nederland's missie is het streven naar maatschappijen in het Zuiden die in staat zijn armoede structureel te bestrijden, met een expliciete agenda voor de bescherming, verdediging en naleving van de rechten van het kind. Voor Plan Nederland zijn armoedebestrijding en het beschermen van kinderrechten onlosmakelijk met elkaar verbonden.

2.2. Doelstellingen

In lijn met de visie van Plan Nederland is een aantal doelstellingen voor de jaren 2003-2006 geformuleerd.

- Doelstelling 1: Verbeterde toegang tot kwalitatief goede diensten en middelen die essentieel zijn voor een duurzaam bestaan van in armoede levende kinderen en hun families.
- Doelstelling 2: Verbeterde toegang tot processen en structuren in de maatschappij die armen beter in staat stellen claims te leggen op hun recht op middelen en diensten die essentieel zijn voor een duurzaam bestaan, met een expliciete focus op de rechten van het kind.
- Doelstelling 3: Toegenomen kritisch inzicht en handelen ten aanzien van de rechten van het kind in het Zuiden, niet alleen in de Nederlandse samenleving maar ook, parallel daaraan, in de politiek en de global governance structuren en -processen.

De doelstellingen sluiten aan bij de interventiestrategieën directe armoedebestrijding, maatschappijopbouw en lobby en advocacy

2.3. Beleidsontwikkeling en operationalisering van keuzes

2.3.1. Leerpunten 2005

In de periode 2003-2005 gaven de genoemde doelstellingen aanleiding tot het formuleren van een aantal leerpunten die in de jaarplannen en jaarverslagen van de afgelopen jaren zijn terug te vinden.

De leerpunten zoals vastgesteld in het MFP-jaarplan 2005 en het jaarplan 2006² zijn:

- Verdere versterking van de eigen identiteit - kindgerichte thema's
- Resultaatmeting
- Noodzaak van beleidsontwikkeling maatschappijopbouw en beleidsbeïnvloeding
- Toegenomen belang van mondiale educatie
- Structuur van de internationale organisatie
- Vergroten van leervermogen en innovatie

2.3.1.1. Leerpunt 1: Verdere versterking van de eigen identiteit - kindgerichte thema's

In 2005 heeft Plan Nederland haar kindgerichte identiteit verder versterkt, zowel intern als extern. Policy papers op het terrein van kinderrechten (child rights) en kindbescherming (child protection) zijn afgerond en maken deel uit van het nieuwe bedrijfsplan 2007-2010. Het nieuwe beleid op thema's als onderwijs, gezondheidszorg en HIV/aids sluit sterker dan voorheen aan bij het Verdrag voor de Rechten van het Kind, waarbij in de komende jaren vooral aandacht zal uitgaan naar gemarginaliseerde groepen kinderen die leven in extreem moeilijke omstandigheden. Hiertoe is in 2005 de dialoog met Plan-landenkantoren in gang gezet. Bij Plan Nederland is een intern leertraject op het gebied van kinderrechten uitgezet.

Daarnaast is Plan Nederland een aanzienlijk aantal samenwerkingsverbanden aangegaan met gelijkgezinde organisaties. Zo is met Save the Children en Unicef een succesvolle lobby gevoerd en is nauwer samengewerkt met de universitaire wereld. In 2005 verscheen onder andere het onderzoeksrapport Newly Emerging Needs of Children - het resultaat van een samenwerkingsverband van ISS, ICDI (ICCYS) en Plan Nederland.

Uit dit verslag blijkt dat Plan Nederland een meer uitgesproken identiteit krijgt, gericht op kinderen en ontwikkeling. Dit blijkt onder meer uit:

- Toegenomen aandacht voor lobby- en advocacy-activiteiten ten behoeve van kinderen in moeilijke omstandigheden, op landenniveau, bij Plan-landenkantoren en in Nederland.

² In het jaarplan 2006 zijn twee nieuwe leerpunten geïdentificeerd ten opzichte van 2005. Het jaarplan 2006 verschijnt eerder dan het jaarverslag 2005. Aangezien het hier om voortschrijdend inzicht gaat, wordt gerapporteerd aan de hand van beide verslagen. Het leerpunt goed donorschap uit het jaarplan 2005 wordt hier besproken onder leerpunt 6; het leerpunt strategische allianties en partnerschappen is ingebed in leerpunt 1.

- Regelmatige raadpleging van Plan Nederland door Kamerleden, ten behoeve van het beantwoorden van Kamervragen aangaande kinderen en ontwikkeling.
- Het samenwerkingsverband met het Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn in het kader van het door de minister voor Ontwikkelingssamenwerking geïnitieerde jongerenuitwisselingsprogramma (Xplore), waarbij Plan Nederland werd gevraagd om input over kindgerichte ontwikkelingssamenwerking.
- Verbeterde informatievoorziening over Child Centered Community Development (CCCD) en rechtenbenadering aan het brede publiek en aan Plan's sponsors in het bijzonder.

2.3.1.2. Leerpunt 2: Resultaatmeting

Plan Nederland heeft de afgelopen jaren sterk ingezet op het meten van resultaten op verschillende niveaus in de hulpketen: Plan Nederland, Plan-landenkantoren, partnerorganisaties en op het niveau van de gemeenschappen en doelgroep. Uit een studie, gedaan in 2004, is gebleken dat het opgezette systeem voor Monitoring en Evaluatie (M&E) een bruikbaar kader biedt voor resultaatmeting. Dit wordt onder andere ook door het IOB erkend (zie reactie DSI op jaarverslag 2004). In 2005 zijn de geleerde lessen op het gebied van M&E ingebracht bij de verdere ontwikkeling van het Corporate Planning, Monitoring and Evaluation-systeem (CPME) bij Plan International. Daartoe is in 2005 een innovation fund opgezet met als doel op M&E-gebied te innoveren (in vijf landen) om beter aan te sluiten bij de informatiebehoefte van verschillende belanghebbenden.

2.3.1.3. Leerpunt 3: Noodzaak van beleidsontwikkeling, maatschappijbouw en beleidsbeïnvloeding

Uit de in MBN-verband gehouden evaluatie over Civil Society Participation komt een aantal verbeterpunten voor Plan Nederland naar voren. Zo blijkt dat participatie van gemeenschappen regelmatig instrumenteel is voor het opzetten en uitvoeren van projecten. Dit betekent dat bestaande machtsrelaties vaak onvoldoende aan de kaak worden gesteld. Ook is de logica achter maatschappijbouw nog niet altijd volledig geïnternaliseerd bij Plan-medewerkers en dienen de monitoring-instrumenten op dit vlak te worden aangescherpt. Plan Nederland zet daarom in de beleidsdialoog met de Plan-landenkantoren in op de noodzaak tot het nadrukkelijker betrekken van machtsverhoudingen in de analyse, onder andere door middel van de participatie van gemarginaliseerde groepen. Een eerste uitwisseling hierover vond plaats in het kader van een workshop over de resultaten van de evaluatie met alle Plan-kantoren die bij de evaluatie betrokken waren.

2.3.1.4. Leerpunt 4: Toegenomen belang van mondiale educatie

Plan Nederland hecht groot belang aan politieke en publieke steun voor structurele armoedebestrijding en de naleving van de rechten van het kind. In 2005 is met een keur aan activiteiten veel ervaring opgedaan in het bereiken van jongeren in de Nederlandse samenleving, bijvoorbeeld via het project Rap Around the World, via de samenwerking

in het kader van de Earth Charter en via de Youth Board. Naast MFP-middelen zijn ook andere bronnen ingezet ten behoeve van activiteiten op dit terrein. In 2005 is bovendien een interne, organisatorische verandering doorgevoerd, waardoor de uitvoering van de activiteiten in het kader van mondiale educatie valt onder de communicatieafdeling van Plan Nederland, terwijl het uitzetten van beleid met betrekking tot mondiale educatie is ingebed in de afdeling Overheid en Programma's (O&P).

2.3.1.5. Leerpunt 5: Structuur van de internationale organisatie

In eerdere jaarplannen en jaarverslagen heeft Plan Nederland benadrukt dat een herziening van de organisatorische structuur van Plan International noodzakelijk wordt geacht. Deze herziening is volgens Plan Nederland een logisch gevolg van de verankering van CCCD en de Strategic Directions van de internationale organisatie, waarbij de versterking van ownership en accountability tot een meer gedecentraliseerde structuur van de organisatie zou moeten leiden. In 2005 hebben de directie van Plan Nederland en de leden van de Raad van Toezicht die zitting hebben in het internationale bestuur een belangrijke rol gespeeld in deze discussie. Dit heeft geleid tot grotere beslissingsbevoegdheden van de landenkantoren in de programmalanden in het Zuiden en de nationale kantoren in het Noorden. Zo hebben de landenkantoren meer ruimte om zich te committeren en zijn de nationale kantoren niet langer gebonden aan een maximum percentage wanneer het gaat om institutionele fondsen. Ook zijn afspraken gemaakt over de noodzakelijke hervorming van de administratieve systemen van Plan International.

Plan Nederland heeft in 2005 een aantal internationale programmaminitiatieven voortgezet, die worden uitgevoerd in nauwe samenwerking met Plan International. Daarbij zijn beleidsmatige en beheersmatige bevoegdheden gedelegeerd aan Plan Nederland. Het betreft hier onder meer:

- De pilots en het innovation fund voor versterking van capaciteit op het vlak van resultaatmeting (zie hoofdstuk 6).
- Co-leadership in de strategische ontwikkeling van het livelihood-concept en de uitvoering van technische assistentie op het gebied van voeding en voedselzekerheid (food and nutrition security).
- Strategische allianties en partners van Plan Nederland, die worden geïntegreerd in de strategische doelstellingen van regio's en programmalanden (bijvoorbeeld Child Helpline International).

2.3.1.6. Leerpunt 6: Vergroten van leervermogen en innovatie

In het vorige jaarverslag rapporteerde Plan Nederland dat de MBN-visitaties over goed donorschap duidelijk heeft gemaakt dat enkele verbeteringen doorgevoerd moeten worden, vooral met betrekking tot de relatie met de landenkantoren.

In 2005 is veel aandacht besteed aan de relatie met de landenkantoren. De tevredenheid van de landenkantoren ten aanzien van de diensten van Plan Nederland wordt regelmatig

gemeten. Uit deze metingen blijkt dat het belang dat landenkantoren hechten aan een relatie met Plan Nederland verder gaat dan een puur financiële relatie en ook betrekking heeft op toegang tot kennisnetwerken (zoals op het gebied van voedselzekerheid en monitoring en evaluatie), partners (zoals DCI, ECPAT en Child Helpline), technische ondersteuning en leertrajecten (op het gebied van de thema's van Plan Nederland) en beleidsbeïnvloeding (zoals Nepal in EU-verband). Met betrekking tot de samenwerking, waarbij de voorwaarden (op het gebied van partnerships, civil society, complementariteit en innovatie) ontwikkeld en besproken zijn, zal samenwerking op strategisch niveau in de toekomst het belangrijkste referentiepunt zijn.

De bovengenoemde leerpunten worden meer uitvoerig toegelicht in de (regio)verslagen in hoofdstuk 3, in hoofdstuk 5 (Draagvlak in Nederland), hoofdstuk 6 (Monitoring en evaluatie) en in hoofdstuk 7 (Organisatie en bestuur).

2.3.2. Thematische Beleidsontwikkelingen 2005

2.3.2.1. Transversaal thema Gender

In 2005 heeft de interne gender-werkgroep gewerkt aan het formuleren van een nieuw gender-beleid voor de komende jaren. Op basis van een analyse van de resultaten van interne en externe mainstreaming en van tendensen in de internationale organisatie heeft de werkgroep de strategie en prioriteiten voor de komende jaren uitgewerkt. Door nauwe onderlinge samenwerking van de verschillende thematische werkgroepen is gender stevig verankerd in de andere beleidsvelden. De instrumenten voor monitoring zijn verbeterd, waardoor de resultaten met betrekking tot de integratie van gender in de programma's nauwkeuriger kunnen worden gemeten. Tevens heeft Plan Nederland in 2005 een nieuwe regeling voor kinderopvang ingevoerd.

Verschiedende Plan-landenkantoren kregen ondersteuning van Plan Nederland bij het uitvoeren van interne gender-audits. Plan Nederland wil ook in 2006 betrokken blijven bij het doorvoeren van veranderingen die noodzakelijk zijn om de partnerorganisaties gender-bewust te maken.

2.3.2.2. Transversaal thema HIV/aids

In 2005 hebben een aantal belangrijke ontwikkelingen plaatsgevonden bij Plan Nederland, zowel intern als extern en zowel op het gebied van beleidsontwikkeling als van activiteiten in Nederland en in het Zuiden.

Twee grotere evaluaties zijn in 2005 uitgevoerd van HIV/aids-programma's (Mali en MBN-programmaevaluatie). Daarbij zijn ook de conclusies van een strategisch review van het programma van de pan-Afrikaanse organisatie Hope for African Children Initiative (HACI) in een internationale conferentie besproken en opgevolgd, in samenwerking met de andere nationale kantoren van Plan die HACI ondersteunen. Conclusies en aanbevelingen van deze evaluaties zijn meegenomen in de ontwikkeling van de HIV/aids policy paper, in

het aanpassen van de huidige programma's en in het opzetten van nieuwe.

Een interne HIV/aids-werkgroep, ondersteund door een externe consultant, heeft een separate policy paper voor HIV/aids ontwikkeld die beleidskeuzes van Plan Nederland neerzet in het raamwerk van CCCD. In de programma's op het gebied van HIV/aids, kiest Plan Nederland voor een focus op het verminderen van de effecten van de aids-epidemie op kinderen. In de HIV/aids policy paper verwoordt Plan Nederland de bewuste keuze voor het ondersteunen van lokale gemeenschappen in het treffen van effectieve maatregelen op het gebied van preventie, zorg, ondersteuning en het verminderen van de impact van de aids-epidemie op kinderen. Tezelfdertijd wil Plan Nederland bij het zoeken van partners en allianties, organisaties kiezen die op verschillende niveaus de aandacht voor HIV/aids en kinderen op de agenda kunnen zetten. In de policy paper is interne en externe mainstreaming als leidende strategie in het beleid van Plan Nederland geformuleerd. Specifieke aandacht voor HIV/aids binnen thema's als kindbescherming, onderwijs, levenswijze en gender is daarbij essentieel.

In internationaal Plan-verband heeft Plan Nederland een actieve rol gespeeld bij het ontwikkelen van het mondiale HIV/aids framework en bij het voorbereiden van de deelname van Plan aan de internationale aids-conferentie in Toronto in 2006.

In samenwerking met Cordaid, Icco en Novib heeft Plan Nederland een pilot op het gebied van internal mainstreaming uitgevoerd met partners in Ethiopië. De conclusies van dit project zijn tijdens een workshop in Ethiopië besproken met de lokale partners. Binnen het MBN-overleg Ethiopië wordt een vervolgtrajec opgezet voor het implementeren van de workplace policies. De ervaringen van dit traject hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van de policy paper en van het Plan International HIV/aids framework.

Plan Nederland is in 2005 een actieve rol blijven spelen in de CABA werkgroep³. In samenwerking met Unicef heeft Plan Nederland onder meer een expert meeting georganiseerd, met het doel aanbevelingen te formuleren, gericht op internationale actoren, voor het verbeteren van de levenssituatie van kinderen die te maken krijgen met HIV/aids. De expert meeting trok deelnemers en sprekers van zowel Nederlandse NGO's als van internationale organisaties (Wereldbank, EU, Unicef, AIDS Alliance et cetera).

2.3.2.3. Hoofdthema Onderwijs

In 2005 heeft Plan Nederland - als onderdeel van het jaarverslag 2004 - een aparte bijlage gepubliceerd over de resultaten op het gebied van primair onderwijs. De uitkomsten van de studie vormen de basis voor de nieuwe policy paper Onderwijs. Dit paper is in 2005 grotendeels geschreven en zal onderdeel vormen van de MFS-subsidieaanvraag 2007-2010. Belangrijk onderdeel van het schrijven van het paper was de dialoog met diverse experts (onder meer vertegenwoordigers van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Plan International en de universitaire wereld). Op grond hiervan is de positiebepaling aangescherpt.

De artikelen 28 en 29 van het Verdrag voor de Rechten van het Kind over toegang tot

³) De voormalige werkgroep OVC (Orphans and Vulnerable Children). Recentelijk heeft deze groep de naam veranderd in de Children Affected by HIV/aids (CABA)-werkgroep

en kwaliteit van onderwijs, vormen de basis van de policy paper. Plan Nederland gaat in de onderwijsprogramma's in de nabije toekomst meer nadruk leggen op ondersteuning van de meest gemarginaliseerde kinderen – met name etnische minderheidsgroepen, meisjes, kinderen in conflictsituaties en kinderen geconfronteerd met HIV/aids. Ook zal meer aandacht uitgaan naar lobby bij overheden voor aanpassing van het onderwijsbeleid, zodanig dat toegang en kwaliteit beter gewaarborgd zijn. Het delen van succesvolle methodes en strategieën (zoals het School Improvement Plan (SIP) en het Quality Learning model (QL) zal hiervan onderdeel zijn.

In 2005 is op formeel en informeel niveau samengewerkt met het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Als uitvloeisel van de in 2004 afgeronde Plan/Novib-evaluatie is een werkgroep Onderwijs opgericht, waarin zowel het Ministerie als diverse ontwikkelingsorganisaties en de universitaire wereld kennis delen. Daarnaast is Plan Nederland actief in de werkgroep Onderwijs en Kansarme Groepen – deze werkgroep maakt deel uit van het Kennisforum Kansarme Groepen.

Contacten met de wetenschap zijn verder aangehaald. In samenwerking met het Institute for Research on Working Children (IREWOC) is een onderzoek naar kinderarbeid en onderwijs uitgetzet.

Dat Plan Nederland inmiddels is uitgegroeid tot een erkende speler op het terrein van onderwijs, bleek in 2005 onder meer uit de bijdrage naar aanleiding van diverse Kamervragen over onderwijs en ontwikkelingssamenwerking, uit de bijdrage aan de Global Campaign for Education en uit publicaties in bijvoorbeeld Vice Versa.

2.3.2.4. Hoofdthema Gezondheid

In 2004 is een traject in gang gezet voor de herziening van de bestaande position paper Gezondheid en het formuleren van een nieuw policy paper Gezondheid. Hierbij waren medewerkers van de afdeling O&P, health advisors van Plan International en externe consultants betrokken. Dit proces werd in 2005 voortgezet. Het thema water en sanitatie is geïntegreerd in de Health policy paper, maar HIV/aids is behandeld in een separate paper. De keuzes die gemaakt worden, zijn gebaseerd op evaluaties op het gebied van gezondheid, met name de eind 2004 uitgevoerde programma-evaluatie gezondheid in samenwerking met Cordaid en Icco. Deze programma-evaluatie geeft specifieke conclusies en aanbevelingen voor beleidsontwikkeling. In lijn met de andere policy papers zal de rechtenbenadering meer centraal komen te staan - reproductieve rechten en gezondheid voor jongeren, vrouwenbesnijdenis en early pregnancies zijn onderwerpen die hieruit voortvloeien.

2.3.2.5. Hoofdstema Voedsel en Voedselzekerheid

Het food and nutrition security support-programma heeft tot doel de deskundigheid en slagkracht van de Plan-staf te vergroten en daarmee de effectiviteit van voedselzekerheidsprojecten te verbeteren. Uiteindelijk doel is om de voedingssituatie van kinderen te verbeteren.

Het support-programma ondersteunt de capaciteitsopbouw van vijf individuele pilot-programma's door middel van technische assistentie, institutioneel leren en netwerk-ontwikkeling. Lokale kennisinstellingen worden hierbij betrokken. Het Internationaal Agrarisch Centrum in Wageningen (IAC) verzorgt de technische ondersteuning. Op basis van ervaringen in het veld, zal een handleiding worden geschreven voor het opzetten, uitvoeren en monitoren van voedselzekerheidsprogramma's.

Na een initiële fase in 2004, is het programma in 2005 gestart met het maken van een sterkte/zwakteanalyse van de vijf betrokken pilotprojecten en het identificeren van individuele behoeften aan ondersteuning. Daarna werden introductiebezoeken afgelegd en waar nodig op aanvraag technische assistentie verleend. In overleg met de projectmedewerkers is een participatieve methode ontwikkeld om inzicht te krijgen in de verdeling van en controle over voedsel en inkomen op huishoudniveau. Deze assessments zullen bijdragen aan verbeterplannen voor de projecten en bijdragen aan het ontwikkelen van een handleiding voor het opzetten en uitvoeren van voedselzekerheidsprogramma's. Ervaringen van de projectmedewerkers worden Plan-breed uitgewisseld via een internationale nieuwsbrief.

Projectmedewerkers van het voedselzekerheidsprogramma in Peru hebben een leerbezoek gebracht aan het programma in Nicaragua. Plan Bangladesh heeft in samenwerking met het IAC een instrument voor monitoring ontwikkeld, waarmee veranderingen in voedingpatronen als gevolg van Plan-interventies kunnen worden gevolgd.

2.3.2.6. Hoofdstema Milieu/NRM

Activiteiten ten behoeve van de bescherming van natuurlijke hulpbronnen of van de verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving vormen meestal onderdeel van andersoortige projecten. In livelihood-interventies (Zimbabwe, Kenia, Malawi, Ethiopië, Oeganda, Nicaragua, Peru, Albanië) is aandacht besteed aan het zorgvuldig omgaan met water (rainwater harvesting, bescherming van het waterwingebied), met de bodem (agro-ecologische methoden, bodembescherming) en brandstof (houtbesparende oventjes). Hierdoor wordt milieubewust handelen gestimuleerd. In andere domeinen, zoals onderwijs en gezondheidszorg, maken de kwaliteit van de directe leefomgeving, de voeding en het gebruik van water deel uit van de interventiestrategie (Benin). In Ghana en Kenia komt milieu aan bod in community development programming.

In Azië zijn de programma's meer op het beheer van natuurlijke hulpbronnen gericht. In Thailand en op de Filipijnen is gewerkt aan het beheer van de hooggelegen waterscheidingen.

In Ecuador wordt gewerkt aan een integraal systeem op gemeenschapsniveau om het beheer van de gemeenschappelijke natuurlijke hulpbronnen te verbeteren.

Alle interventies gaan steeds uit van gemeenschapsinitiatieven en gedeelde belangen. Qua visie en strategieontwikkeling door Plan Nederland komt het thema milieu minder uit de verf.

2.3.2.7. Hoofdstema Water en Sanitatie

Hoewel het jaarplan 2005 aangaf dat er een beleidsstuk water en sanitatie geschreven zou worden, is dit niet gebeurd omdat Plan Nederland ervoor gekozen heeft water en sanitatie niet als apart thema te benaderen. Wel is er een strategische nota geschreven, waar diverse andere thematische beleidsstukken uit geput hebben om water en sanitatie te integreren. Water en sanitatie wordt benaderd als een tweesparen potentieel, enerzijds als sociaal goed gericht op drinkwater en sanitatie, anderzijds als economisch goed gericht op water als productiemiddel in de economische ontwikkeling, bijvoorbeeld irrigatiewater of productiewater. Beide benaderingen leveren afval op, wat ook om aandacht vraagt.

In de programma's van Plan Nederland heeft water als sociaal goed in 2005 de meeste aandacht gekregen. Wel zijn er programma's gesteund als eerste opstap naar het tweesparen potentieel, waarbij gekeken is naar multiple source en multiple use van water: welke bron van water is het meest geschikt voor welk doel? Verder heeft Plan Nederland in 2005, als actief lid van het NWP-NGO-platform, meegewerkt aan een pilot in Ghana rond de TPP (tripartite partnership) als verdere uitwerking van de PPP-benadering. Bij TPP worden niet alleen overheden en private investeerders gecombineerd in het beheren van stadsdrinkwatersystemen, maar wordt nadrukkelijk het maatschappelijk middenveld betrokken om via een pro-poor-benadering meer aandacht te garanderen voor de armen in de (kleine) steden.

2.3.2.8. Transversaal thema Kinderrechten

In 2005 heeft Plan Nederland de interne kennis en draagkracht voor de rechtenbenadering vergroot door middel van trainingen en workshops voor alle afdelingen van Plan Nederland. Deze training hadden het doel de meerwaarde van een rechtenbenadering te tonen en te discussiëren over de specifieke mogelijkheden voor Plan Nederland om CCCD te versterken met de kinderrechtenbenadering. De discussies hebben geleid tot een breed gedragen visie op de kinderrechtenbenadering van Plan Nederland. De policy paper Kinderrechten is de uitkomst van de interne discussie bij Plan Nederland en de consultatie van Plan International.

De werkgroep kinderrechten heeft samengewerkt met alle andere thematische werkgroepen om ervoor te zorgen dat de kinderrechtenbenadering consequent en eenduidig in alle beleidsthema's is opgenomen. In de ontwikkeling van de nieuwe policy papers is specifieke aandacht gegeven aan de relatie tussen kindbescherming (child

protection), gender en kinderrechten. Voor het beoordelen van programmavoorstellen en evaluaties zijn basisvoorwaarden opgesteld, waarmee programma's effectief en efficiënt kunnen worden beoordeeld op de integratie van de kinderrechtenbenadering.

Belangrijk in de programmering van Plan Nederland is de toevoeging van het thema kinderrechtenbevordering (child rights promotion), programma's ter bevordering van kennis, erkenning en implementatie van de rechten van het kind. De focus in deze programma's ligt op bewustwording, participatie van kinderen in besluitvorming, en het naleven van het Verdrag voor de Rechten voor het Kind door lokale, nationale en internationale overheden. Een verbetering van het kinderrechtenklimaat zal bijdragen aan het succes van programma's met een specifiek thematische focus.

In 2005 zijn kinderrechten en kindbescherming met een aantal lobbyactiviteiten op de politieke agenda gezet. Het betrof daarbij onder meer kinderen in conflictsituaties en reproductieve rechten. Aan de hand van onder andere expertmeetings, georganiseerd in samenwerking met Nederlandse partners, heeft Plan Nederland beleidsadvies geformuleerd voor de Nederlandse Ministeries ter bevordering van kinderrechten en de bescherming van kinderen.

2.3.2.9. Hoofdthema Kindbescherming

De doelstelling op het gebied van geplande resultaten met betrekking tot beleidsontwikkeling inzake kindbescherming, te weten 'het bepalen van een strategie op het gebied van child protection thema's', zoals geformuleerd in het Jaarplan 2005, is ruimschoots gehaald. De gerealiseerde ontwikkelingen betreffen onder meer het schrijven van een policy paper Kindbescherming (child protection), het ontwikkelen van een strategisch raamwerk voor kindbescherming en het voortzetten van overleg en beleidsdiscussie in internationale netwerken (binnen en buiten Plan).

Kindbescherming is een van de vier groepen kinderrechten die zijn vastgelegd in het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind. Plan beschouwt de bescherming van kinderen dan ook van groot belang voor het adequaat waarborgen en naleven van kinderrechten. Als onderdeel van de MFS-subsidieaanvraag voor de periode 2007-2010 heeft Plan Nederland in 2005 een policy paper geschreven over kindbescherming. Deze notitie is tot stand gekomen in nauw (en voortdurend) overleg met de kinderrechten- en kindbeschermingsadviseurs van Plan International, Plan regio- en -landkantoren en internationale (netwerk)organisaties waarmee Plan samenwerkt in Nederland en in het veld. De policy paper is tevens gebaseerd op de voorlopige uitkomsten van een internationale taskforce die Plan's werk voor en met kinderen in moeilijke omstandigheden heeft geëvalueerd.

Het programma voor kindbescherming, zoals geformuleerd in de policy paper, zal worden uitgevoerd in de periode 2007-2010. Dit programma richt zich enerzijds op het voorkomen dat kinderen slachtoffer worden van geweld, uitbuiting, misbruik,

verwaarlozing en discriminatie en anderzijds op het verlenen van effectieve ondersteuning aan kwetsbare kinderen waarvan de rechten ernstig worden geschonden. De policy paper biedt een conceptueel kader voor kindbescherming in relatie tot kinderrechten, kindzijn en kinderarmoede, terwijl tegelijkertijd de voorwaarden voor een veilige en beschermende omgeving worden aangegeven. Het doel van de policy paper is tweeledig: enerzijds onderzoeken wat de op kinderrechten gebaseerde aanpak van Plan Nederland betekent voor kindbescherming, anderzijds het vaststellen van de strategische consequenties van deze aanpak voor Plan Nederland op het gebied van kindbescherming. Met de uitvoering van een programma voor kindbescherming, richt Plan Nederland zich op alle factoren die voor kinderen belangrijk zijn. Daarbij onderkent Plan Nederland het verband tussen de verschillende rechten en behoeften van het kind en bevordert de organisatie een multidisciplinair en sectoroverstijgend perspectief. Dit is des te waardevoller, aangezien veel samenhangende problemen moeten worden opgepakt voor de adequate bescherming van kinderen.

Gezien de grote en wereldwijde behoefte van kinderen aan bescherming, stimuleert Plan Nederland dat er in de programmaportfolio's voortdurend aandacht is voor een vernieuwende focus op kindbescherming, bij de Plan-landkantoren en in de lobby- en advocacy-activiteiten in Nederland en de landen waar Plan actief is. Plan zal specifieke groepen kwetsbare kinderen gaan steunen, vooral kinderen die zijn getroffen door HIV/aids en kinderen die het slachtoffer zijn van (gewapende) conflicten, (natuur)rampen, extreem misbruik en uitbuiting (zoals kinderarbeid) en van discriminatie (bijvoorbeeld meisjes en besnijdenis). Op al deze terreinen zal Plan de noodzakelijke aandacht besteden aan preventie, rehabilitatie en activiteiten die er voor zorgen dat kinderen uit een situatie van misbruik kunnen worden gehaald en van de negatieve gevolgen kunnen herstellen. Plan stelt daarbij het belang van kinderen centraal en wil de activiteiten zoveel mogelijk voorbereiden en uitvoeren in dialoog met kinderen. Voorbeelden van voorgestelde activiteiten zijn:

- Programma's die negatieve psychosociale gevolgen aanpakken;
- Nauwe samenwerking met NGO's, INGO's, VN-instellingen, lokale overheden en nationale regeringen;
- Reïntegratie van kinderen in gemeenschappen;
- Ontwerpen van rampenbestrijdingsplannen, rampenparaatheidsplannen, en waarschuwingssystemen, met speciale nadruk op maatregelen ter bescherming van kinderen;
- Actieve deelname van volwassenen en kinderen, ook van hen die door HIV/aids zijn getroffen door toepassing van de gemeenschapsgerichte Circle of Hope methodologie;
- Vredesonderwijs dat kinderrechten en de noodzaak van kindbescherming benadrukt;
- Programma's gericht op het verminderen van huiselijk geweld en geweld op school;
- Ontwikkelen van gender- en kindsensitieve beschermingsstrategieën;
- Versterken van Plan-landkantoren om kinderen met een handicap beter te ondersteunen;

- Investerings in HIV/aids-preventie vanuit het perspectief van kindbescherming;
- Kinderen kansen bieden op inkomensgenererend werk;
- Meer steun voor bestaansmiddelen in kinderhuishoudens.

2.3.3. Beleidsinnovaties

2.3.3.1. Impact en Resultaatmeting

In 2005 zijn opnieuw stappen gezet voor de verbetering van impact- en resultaatmeting. Zo heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de impact van Plan-interventies in het basisonderwijs in Sierra Leone en Guatemala tussen 2000 en 2005 (vier schooljaren) en is een boekje uitgegeven over Plan-interventies in het basisonderwijs, getiteld 'Learning about Learning'.

Voortbouwend op de ontwikkelingen die in 2004 in gang zijn gezet, is het gebruik van de strategiematrix verder verfijnd en geïntegreerd in de jaarlijkse verslaglegging. Bovendien is de methode ter vaststelling van de inspanning ten aanzien van cross-cutting thema's verder ontwikkeld en toegepast.

Het belang dat Plan Nederland hecht aan een continuering van de ingezette ontwikkelingen met betrekking tot resultaatmeting in 2005, is ook tot uiting gekomen in de personeelsbezetting.

Plan Nederland streeft ernaar om de inspanning op het gebied van impact- en resultaatmeting zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij de ontwikkelingen bij Plan International. Als blijkt daarvan is in 2005, in samenwerking met Plan International, het innovation fund opgestart. Uiteindelijk moet dit project leiden tot een aanpassing van M&E-sytemen bij Plan International, zoals BI-online. Het belang van zo'n Plan-breed initiatief wordt ook door andere nationale kantoren van Plan beaamd.

Indicatief voor het relatieve succes van Plan Nederland op het gebied van resultaatmeting is dat het jaarverslag 2004 wederom hoge ogen heeft gegooid bij de Transparantprijs. In het verslag over 2005 (zie: http://www.transparantprijs.nl/pwc/doc_05/Trendrapport_2005.pdf), wordt Plan Nederland met name genoemd als voorbeeld van een organisatie die voorop loopt in methoden voor impactmeting.

2.3.3.2. Draagvlakversterking

Met het oog op draagvlakversterking voor kindgerichte ontwikkelingsamenwerking, bij kinderen, jongeren, beleidsmakers, opinieleiders én het brede publiek, heeft de Unit Mondiale Educatie en Lobby in 2005 een aantal vernieuwende concepten geïntroduceerd, die aansluiten bij de belevingswereld van jongeren en de eindtermen van het onderwijs. Hiermee heeft Plan Nederland groepen moeilijk te bereiken jongeren, zoals vmbo-scholieren, betrokken in de discussie over ontwikkelingsthema's. In de educatieve jongerenprojecten Rap4Rights en Rap Around the World is bijvoorbeeld

gekozen voor rap als ingang, omdat dit de taal is die jongeren wereldwijd spreken en waarmee hen communicatiemogelijkheden worden geboden om ervaring uit te wisselen over het leven van leeftijdsgenoten in ontwikkelingslanden.

Plan Nederland heeft in 2005 bovendien samenwerking gezocht met organisaties die sterk zijn in doelgroepenbeleid, die de kinder- en jongerendoelgroep goed kennen en waarvan het werk complementair is aan de educatieve en op lobby gerichte interventies van Plan Nederland op het terrein van kinderrechten. Voorbeelden zijn het partnerschap met het Koninklijk Instituut voor de Tropen, waaronder het Tropenmuseum Junior en het KIT Tropentheater, en de samenwerking met de kinderkrant Kidsweek, de Nationale Jeugdraad, het Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn en het Europese Centrum voor de Kunsten dat werkt met jongeren tot 18 jaar.

2.3.4. Beleidsdiscussies 2005

2.3.4.1. Core Countries, MoU, CSP financing

Plan Nederland ondersteunt projecten en programma's in 44 landen. Dit stelt Plan Nederland in staat om op een breed gebied en in vele contexten lessen te leren en ervaring op te doen. Om impact en efficiëntie van de activiteiten te verbeteren, is er in 2005 een discussie gestart over de mogelijkheid en wenselijkheid van een grotere focus bij de landenkeuze en een intensievere samenwerking met Plan-landkantoren op strategisch niveau. Dit zal moeten worden vastgelegd in een Memorandum of Understanding (MoU), waarin naast de referentiepunten op het gebied van programmaondersteuning ook zaken aan de orde komen als partnerships, lobby, innovatie, complementariteit, et cetera. De consequenties van een dergelijke heroriëntatie is bovendien dat er een verschuiving gaat plaatsvinden van projectfinanciering naar financiering van strategische programma's. Een en ander zal naar verwachting zijn beslag krijgen in 2006.

2.3.4.2. Capaciteitsopbouw CBO's

Armoede manifesteert zich met name op gemeenschapsniveau en het is daarom belangrijk dat gemeenschappen in staat worden gesteld hun rechten te claimen. Voor Plan vormen de organisaties op gemeenschapsniveau, de CBO's, de basis voor armoedebestrijding via maatschappijopbouw. CBO's opereren echter in een bredere institutionele context, waarin overheid, maatschappelijk middenveld en bedrijfsleven een belangrijke rol spelen. Het ondersteunen van deze institutionele context is noodzakelijk voor duurzaam en effectief opererende CBO's.

Plan heeft veel ervaring op het gebied van de capaciteitsopbouw van CBO's. In 2005 zijn de eerste stappen gezet om geleerde lessen met betrekking tot capaciteitsopbouw van CBO's te inventariseren. Daartoe nam Plan Nederland deel aan een INTRAC conferentie in Amman, Jordanië, over gemeenschapontwikkeling (community development) in relatie tot het maatschappelijk middenveld (civil society). Verdere stappen zijn uitgesteld tot 2006.

2.4. Beleidsontwikkeling en doelstellingen 2005

Doelstellingen voor 2005	Resultaat
Verdere ontwikkeling van geïntegreerd beleid op het gebied van structurele armoedebestrijding (inclusief maatschappijopbouw) en de rechten van het kind	
Afronden van een overkoepelend policy paper kinderrechten (child rights)	Overkoepelend policy paper Child Rights gereed
Het organiseren van (vervolg)werksessies over het verband tussen kinderrechten en armoedebestrijding	Workshops georganiseerd in kinderrechtenbenadering voor alle werknemers van Plan Nederland, en kinderrechtenbenadering intern gedragen.
Integratie van de uitgangspunten van de rights based benadering in portfoliomanagement	Integratie van de uitgangspunten van de rights based benadering in alle beleidsdocumenten, policy papers en het programmaportfolio
Herzien van het bestaande position paper Civil Society Development	Beleid en strategieën inzake civil society beleid opgenomen in de policy paper Child Rights
	Niet gepland, wel resultaat:
	Ontwikkeling van lobby-en advocacy-activiteiten ten aanzien van kinderrechtenschendingen.
	Aanscherpen van de relatie tussen kinderrechten en kindbeschermingsprogramma's
	Start van de ontwikkeling van methoden om programma's te beoordelen, te monitoren en te evalueren op kinderrechtenbenadering

Bepalen van strategie op het gebied van kindbeschermingsthema's	
Schrijven van een policy paper over kindbescherming (child protection)	Policy paper Child Protection gereed
Ontwikkelen van een strategisch raamwerk voor kindbescherming	Strategisch raamwerk ontwikkeld
Voortzetten van overleg en beleidsdiscussie in internationale netwerken (binnen en buiten Plan)	Beleidsdiscussie is gaande
	Ongepland heeft Plan Nederland bovendien de volgende resultaten behaald:
	Lidmaatschap van adviesgroep van Plan International op het gebied van kindbescherming; twee programmamedewerkers van Plan Nederland zijn in deze adviesgroep benoemd tot focal person
	Een traject is ingezet om een interne gedragscode te ontwikkelen ten aanzien van kindbescherming, die Nederlandse partners, consultants,
	leveranciers, afnemers, media, contactpersonen et cetera moeten onderschrijven

Ontwikkeling van beleid op het gebied van capaciteitsopbouw van CBO's	
Ontwikkeling van een strategisch raamwerk voor capaciteitsopbouw van CBO's door middel van het voortzetten van de discussie met relevante Plan-kantoren en partners	Capaciteitsopbouw van CBO's in het kader van de ontwikkeling van het maatschappelijk middenveld (civil society development) was het centrale onderwerp van een INTRAC-conferentie in Jordanië. De conclusie was dat er veel kennis en ervaring voorhanden is, maar dat er op theoretisch niveau relatief weinig mee wordt gedaan. De conferentie is een eerste stap in die richting
	Veel Plan kantoren hebben hun eigen instrumentarium ontwikkeld, waarbij de nadruk vooral ligt bij capaciteitsopbouw in het kader van projectuitvoering.
	De ontwikkeling van een strategisch raamwerk heeft vertraging opgelopen. Verwacht wordt dat het strategisch raamwerk voor capaciteitsopbouw van CBO's in 2006 een afronding krijgt.
Ontwikkeling van beleid op het gebied van onderwijs	
Afronden van de policy paper Onderwijs	Policy paper herschreven en gereed voor druk
Intensiveren van de dialoog met het Ministerie van Buitenlandse Zaken	Actieve dialoog, zowel bilateraal als in de werkgroepen 'onderwijs' en 'kansarme groepen en onderwijs'

Ontwikkeling van beleid op het gebied van gezondheidszorg, HIV/aids en water en sanitatie	
Herziening van de position paper Gezondheid	Plan Nederland heeft in 2005 een interne Health-werkgroep opgezet, en met ondersteuning van een externe consultant de position paper Gezondheid herzien. In de nieuwe policy paper krijgt ook de thema water and sanitatie specifiek aandacht. In lijn met de andere policy papers is de rechtenbenadering meer centraal komen te staan - reproductieve rechten en gezondheid voor jongeren, vrouwenbesnijdenis en het voorkomen van early pregnancies zijn onderwerpen die hieruit voortvloeien.
Schrijven van de policy paper HIV/aids	Een interne HIV/aids-werkgroep heeft met ondersteuning van een externe consultant een policy paper HIV/aids geschreven. Interne en externe mainstreaming staat hierin centraal.
Organiseren van werksessies bij Plan Nederland om mainstreaming te waarborgen	Geen noemenswaardige ontwikkelingen
Voortzetten van overleg en beleidsdiscussie in nationale en internationale netwerken (binnen en buiten Plan)	Plan Nederland is actief gebleven ten aanzien van beleidsontwikkeling bij Plan International (specifiek voor HIV/aids), en in de Nederlandse Children Affected by HIV/aids-werkgroep.
Verdere ontwikkeling van beleid op het gebied van voedsel en voedselzekerheid	
Schrijven van een policy paper Food & Nutrition Security	De policy paper wordt geschreven als onderdeel van de subsidieaanvraag. In 2005 is het traject daartoe gestart. Voltooiing begin 2006

Betere samenwerking met andere organisaties op het gebied van voedselproductie, voeding en handel	
	Samenwerking met Wageningen Internationaal en de Agrarische Hogeschool Larenstein op het gebied van technische ondersteuning van het Food and Nutrition Security Support programme. In het kader van hetzelfde programma is er meer samenwerking tussen het voedselzekerheidsprogramma in Benin en de Universiteit van Benin
	Samenwerking met Icco, de Universiteit Wageningen en het Ministerie van Buitenlandse Zaken bij het opzetten van een seminar over capaciteitsopbouw, voedselzekerheid en HIV/aids.
	Samenwerking met het Platform Voeding van de Universiteit van Wageningen in het opzetten van een publieksdag over Right to Food (uit te voeren begin 2006)
	Bijdragen aan de internationale Food Security nieuwsbrief van Agromisa en Alterra in de vorm van artikelen
Ontwikkeling van beleid op het gebied van milieu	
Inventarisatie bestaande kennis inzake het thema voedselzekerheid bij diverse kennisinstituten	Gedelegeerd aan de Household Livelihood Security Advisor van Plan International Samenwerking met Wetlands International in een werkgroep over Sustainable Livelihood en Natural Resources en het voorbereiden van een publicatie met best practices
Een aanzet tot het herzien van Plan's beleid inzake Natural Resources Management	Geen voortgang
Opzetten van een actieplan voor integratie in programma's	Geen voortgang

Ontwikkeling van beleid op het gebied van gender	
Gender mainstreaming organisatiebreed ingezet op basis van het resultaat van de gender-audit	De nieuwe policy paper Gender Equity geeft heldere criteria voor het beoordelen, monitoren en evalueren van het gender perspectief in programma's Regeling voor kinderopvang gerealiseerd
Bijdrage leveren aan de internationale Plan-discussie over gender-beleid (inclusief ontwikkeling van indicatoren)	Nieuwe policy paper Gender Equity verrijkt de discussie over het gender-beleid binnen Plan International Op landen niveau heeft Plan Nederland ondersteuning geboden aan de uitvoering van gender-audits
Verbeteren van vaardigheden van medewerkers op het gebied van gender-analyse en gender-aspecten in PCM	De interne werkgroep verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de policy paper Gender Equity heeft de andere themagroepen ondersteund in het opstellen van nieuwe strategieën met een duidelijk gender-perspectief
Uitvoeren van een onderzoek naar gender en diversiteit in Nederlandse ontwikkelings-organisaties	Geen ontwikkeling. (Voorlopig) afgevoerd van de agenda
Plan Nederland is leidend in de ontwikkeling van programmama's op het gebied van voedsel en voedselzekerheid in de internationale Plan-organisatie	
Herziening van de position paper Voedsel en Voedselzekerheid	Traject in gang gezet in 2005, af te ronden in 2006
Ontwikkeling van een handleiding voor Food and Nutrition Security Programming ten behoeve van Plan International	Is onderdeel van het Food and Nutrition Security Support-programma. Traject in 2005 ingezet. Wordt in 2007 afgerond

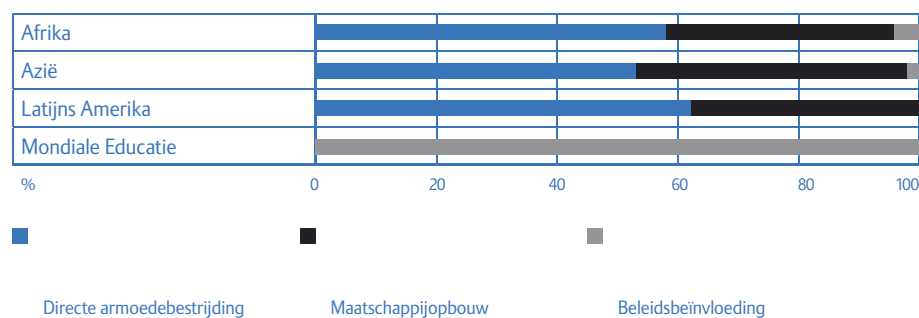
Kennisnetwerk opgezet en actieve linking & learning via onder meer website en newsletter	Is onderdeel van het Food and Nutrition Security Support-programma programma. De website niet doorgevoerd wegens gebleken ineffectiviteit. Newsletter succesvol uitgevoerd en gecontinueerd
Samenwerking en uitwisseling met andere organisaties op het gebied van voedselzekerheid en voeding	Zie boven
Meer internationale lobbyactiviteiten ten aanzien van voeding en handel	Niet uitgevoerd vanwege andere prioriteiten
Samenwerking met bedrijven in pilotprojecten, met name op het gebied van handel in en certificering van koffie	Samenwerking met Douwe Egberts in Nicaragua onderzocht en na een marktonderzoek niet voortgezet. Samenwerking met Douwe Egberts in Oeganda is voortgezet. Verkennend onderzoek gedaan naar mogelijke betrokkenheid van Solidaridad bij Plan Ethiopië
Onderzoek naar relevante kennis en expertise bij diverse kennisinstituten inzake het thema voedsel en voedselzekerheid	Onderzoek gedelegeerd aan de Household Livelihood Security Advisor van Plan International

2.5. Beleidsresultaten geaggregeerd

Wanneer de projecten in de verschillende regio's worden geanalyseerd op gebruikte interventiestrategie en geaggregeerd naar het niveau van Plan Nederland, dan ontstaat een beeld zoals weergegeven in figuur 1.

Deze figuur toont dat het grootste deel van de bestedingen naar directe armoedebestrijding (DAB) gaat. Deze bestedingen zijn homogeen verdeeld over de subcategorieën directe investering in infrastructuur en middelen, versterking van slagkracht van gemeenschappen en ondersteuning van dienstverlenende instanties. Ten aanzien van de interventiestrategie maatschappijbouw (MO) gaan de meeste bestedingen naar participatie en mobilisatie van bevolking en gemeenschappen. Iets minder is uitgegeven aan het versterken van lokale organisaties en beleidsbeïnvloeding in de programmalanden zelf.

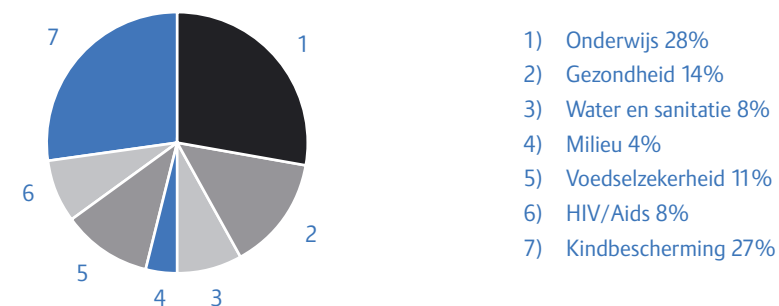
Figuur 1: Programmabestedingen in 2005 naar interventiestrategie*

*Opmerking: Beleidsbeïnvloeding in het Zuiden beschouwt Plan als onderdeel van maatschappijbouw.

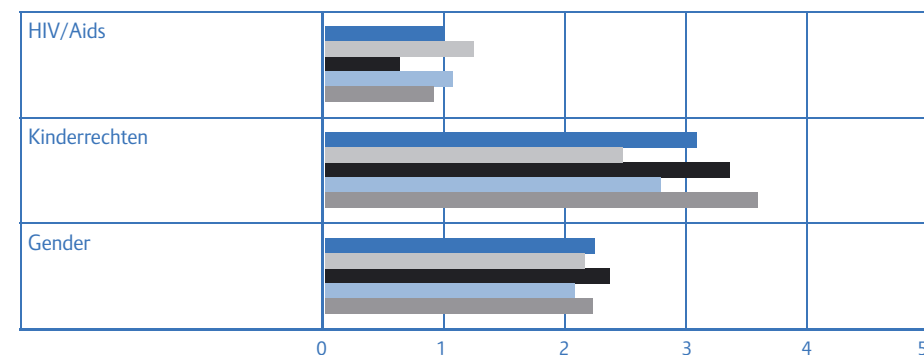
De belangrijkste thema's waarvoor Plan Nederland zich inzet, zijn kindbescherming en onderwijs, gevolgd door gezondheid (figuur 2). De bestedingen op het gebied van gezondheid zijn procentueel gedaald ten opzichte van 2004. Dat is voor een groot gedeelte te verklaren uit het feit dat in 2005 HIV/aids als apart beleidsthema is opgenomen en geanalyseerd. De reden hiervoor is dat Plan Nederland beter tot uitdrukking wil laten komen dat in de HIV/aids-programma's naast interventies gericht op gezondheidsaspecten ook aandacht is voor sociale, juridische en psychologische gevolgen van de HIV/aids-pandemie. Een voorbeeld daarvan is het maken van het zogenoemde book of memories, bedoeld om kinderen en ouders voor te bereiden op de dood van een of beide ouders.

Figuur 2: Totale projectuitgaven in 2005 per beleidsterrein

Plan Nederland hanteert kinderrechten, gender en HIV/aids als mainstreamthema's. Alle projecten zijn gescoord op een schaal van 0 tot 5 voor de mate waarin elk van deze thema's is geïntegreerd in design en aanpak. Dit heeft geleid tot de volgende grafiek: (figuur 3)

Figuur 3: Mate van mainstreaming van HIV/aids, kinderrechten en gender (gehele portofolio)

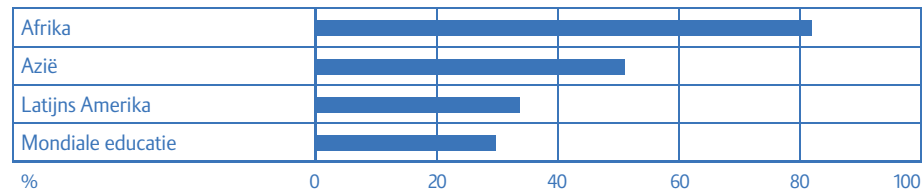

■ Totaal
■ Afrika
■ Azië
■ Latijns Amerika
■ Mondiale educatie

Figuur 4 laat de bestedingen in de regio zien, inclusief niet-MFP-financiering. Daarbij zijn onder de categorie mondiale educatie ook de projectuitgaven van het Front-Office en uitgaven op het gebied van onderzoek en partners gerekend.

Het grootste deel van de bestedingen gaat naar Afrika. Dit continent behoeft een extra inspanning in vergelijking met Latijns Amerika en Azië wanneer het gaat om het realiseren van de Millenniumdoelstellingen (MDG's). Bestedingen in Azië zijn echter wel toegenomen ten opzichte van 2004 vanwege de respons op de tsunami.

Figuur 4: Regionale opbouw van de programmaportfolio op basis van projectbestedingen in 2005

2.6. Bijdrage aan de Millenniumdoelstellingen (MDG's)

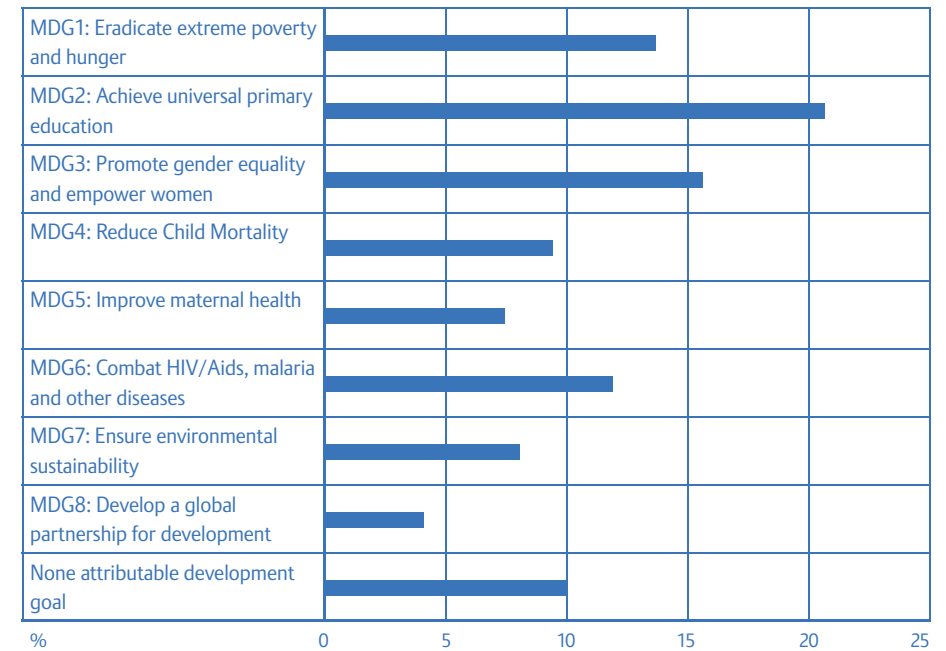
Met behulp van de strategiematrix kan niet alleen per project aangeduid worden op welke thema's een project actief is en welke interventiestrategieën worden aangewend. Voor 2005 is de matrix ook gebruikt om de thema's en strategieën per regio te koppelen aan de Millenniumdoelstellingen. De uitkomst per regio is vervolgens gewogen met de bestedingen als indicator van de verrichte inspanning, waarna het beeld ontstaat zoals weergegeven in figuur 1.

Uit deze figuur blijkt dat de grootste inzet Millenniumdoelstelling 2 betreft: het toegankelijk maken van basisonderwijs voor alle kinderen. Minder inzet is er ten aanzien van doelstelling 8: het creëren van een mondiaal netwerk voor ontwikkeling. Mondiale Educatie richt zich op dit thema, terwijl de regio's zich meer richten op directe armoedebestrijding en maatschappijopbouw.

Projecten gericht op kindsoldaten, vrouwenbesnijdenis, kinderarbeid en child trafficking leveren resultaten op die niet direct vallen onder de geformuleerde Millenniumdoelstellingen. Vandaar dat ervoor is gekozen als extra categorie Non attributable development goal toe te voegen.

Figuur 1 moet worden beschouwd als een indicatie. Voor een eenduidig antwoord op de vraag in hoeverre Plan Nederland bijdraagt aan de realisatie van de Millenniumdoelstellingen is verder onderzoek vereist.

Figuur 1 Bijdrage aan de Millenniumdoelstellingen

2.7. Toegevoegde waarde van Plan Nederland

Plan Nederland heeft in 2005 opnieuw laten zien een toegevoegde waarde te hebben op drie niveau's.

2.7.1. In het MFP

Plan Nederland profileert zich in het MFP als organisatie die buitengewoon slagvaardig kan opereren, op gemeenschapsniveau, op mesoniveau en, steeds meer ook op macroniveau, onder meer op grond van een uitgebreid netwerk van landkantoren en samenwerkingsverbanden met een groot aantal andere partners. De participatie van kinderen in hun leefgemeenschappen vormt bij alle activiteiten het uitgangspunt. Ook benadert Plan in toenemende mate de rol van lokale overheden als duty bearer op het gebied van kindgerichte ontwikkelingsprocessen. Het integreren van een rechtenbenadering, door de focus op kinderrechten, is een terrein waarop de organisatie een innoverende rol speelt in het MFP-bestel. Plan Nederland heeft zich in 2005 wederom sterk geprofileerd in het benaderen van en werken met kinderen en jongeren in het kader van de rechtenbenadering, zowel in Nederland als internationaal.

Plan Nederland heeft een sterke positie op de fondsenwervende markt. Daarbij ligt de nadruk op het kindgerichte karakter van de organisatie en het 'zien en beleven',

waarbij relaties tussen het Noorden en het Zuiden van cruciaal belang zijn. Daarnaast is Plan Nederland in het MFP pro-actief en enthousiast betrokken bij de discussie over de verbetering van resultaatmeting op alle niveau's en het ontwikkelen van een goed functionerend systeem voor monitoring en evaluatie.

2.7.2. In relatie tot andere donoren

Plan Nederland is in 2005 verder uitgegroeid tot een autoriteit op het gebied van kinderrechten en ontwikkeling. Dit komt tot uiting op lokaal niveau, via samenwerking met collega-organisaties die zich richten op kinderen, bij de invulling van specifieke thema's als onderwijs, gezondheidszorg of milieu, en in de samenwerkingsverbanden die worden aangegaan met het bedrijfsleven en met de overheid. De positie van autoriteit op het gebied van kinderrechten en ontwikkeling is in 2005 verder versterkt met toegepast en beleidsondersteunend onderzoek in samenwerking met IREWOC, ISS en IAC..

2.7.3. In Plan International

Plan Nederland is onderdeel van Plan International en heeft daardoor toegang tot een omvangrijke en wijdvertakte internationale organisatiestructuur. In die zin is Plan Nederland uniek in het MFP. Dit grote voordeel buit Plan Nederland verder uit door een voortrekkersrol te spelen in de internationale organisatie, met name met betrekking tot de verbetering van resultaat- en impactmeting, in samenwerking met de Research & Evaluation Unit van het internationale hoofdkantoor (zie hoofdstuk 5). Een tweede internationaal traject dat door Plan Nederland in 2004 is geïnitieerd en waarvan aansturing is gedelegeerd aan het Nederlandse programmteam, is het Food & Nutrition Security Support Programme.

In het MFP-verslag 2004 werd al gesignaleerd dat Plan International in toenemende mate een beroep doet op Nederlandse programmaexpertise en deze tendens is in 2005 sterker geworden. Naast thema's als kindbescherming, gender, water en sanitatie, onderwijs en gezondheidszorg, is Plan Nederland inmiddels ook een gewaardeerde sparringpartner voor programmaontwikkeling ten behoeve van maatschappijopbouw.

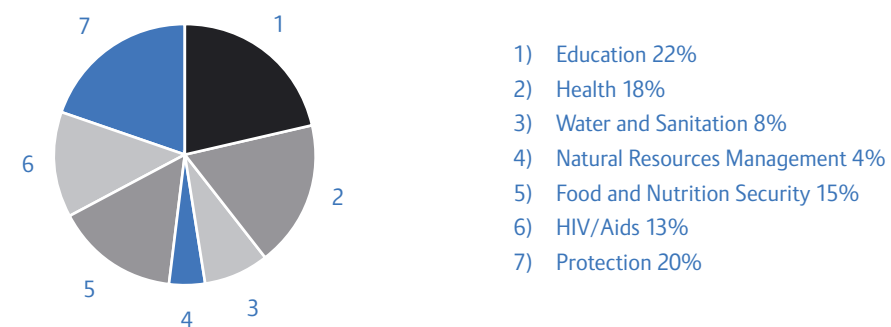
3. Verslagen Regio's en Mondiale Educatie & Lobby

3.1 Afrika

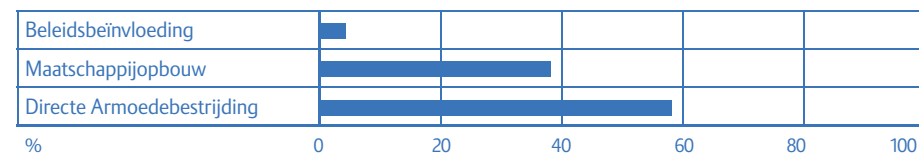
3.1. Regio Afrika

Kengetallen 2005

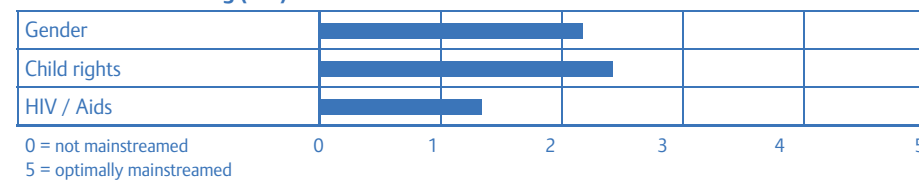
Aantal landen	21
Aantal projecten	79
Totale uitgaven	€ 14,9 miljoen
MFP uitgaven	€ 13,5 miljoen

Afrika

Afrika: Mainstreaming (0-5)

3.1.1. Ontwikkelingen in de regio

Het jaar 2005 kenmerkte zich door de grote humanitaire rampen wereldwijd. In Afrika trokken de hongersnoden in Niger, Malawi en Kenia, de conflicten in Darfur, Kongo en Oeganda en de HIV/aids-epidemie de aandacht van de internationale gemeenschap. Evenementen als Live-8, de ontwikkelingen tijdens de G-8 en internationale hulp voor bijvoorbeeld Niger zijn positieve tekenen van internationale betrokkenheid bij het Afrikaanse continent. Echter, in vergelijking met de geweldige humanitaire respons voor de slachtoffers van de tsunami, lijken de rampen in Afrika de internationale gemeenschap veel minder te beroeren. Daarbij zijn de rampen in Afrika, zoals slechte oogsten en oplaaiende conflicten, jaarlijks terugkerende gebeurtenissen; de HIV/aids-epidemie blijft een voortdurende aanslag op het Afrikaanse continent.

Prognoses ten aanzien van het bereiken van de Millennium Development Goals (MDG's) zijn voor Afrika verre van positief. In het licht van de huidige trends ziet het er naar uit dat geen van de MDG's in Afrika in het jaar 2015 gehaald worden. Veel MDG's laten zelfs een negatieve trend zien, bijvoorbeeld MDG 1 betreffende armoede en honger, MDG 4 betreffende kindsterfte, MDG 6 betreffende ziektes als HIV/aids en tuberculose en MDG 7 betreffende toegang tot sanitatie.

Mede ten gevolge van armoede, conflict en de HIV/aids-epidemie zijn de traditionele vangnetten in Afrikaanse gemeenschappen niet meer toereikend. Miljoenen Afrikanen verlaten hun dorpen om elders hun bestaansmogelijkheden te vergroten. De gevolgen voor kinderen zijn enorm, zowel in dorpen als in steden. In de rurale gebieden nemen kinderen en jongeren steeds meer taken op zich, in de verzorging van hun zieke ouders of familieleden of om het inkomen van hun familie te vergroten. In steden worden kinderen vaak tijdelijk ondergebracht bij verre familie of stam- of dorpsgenoten, maar een groeiend aantal kinderen leeft zonder zorg van hun familie in child headed households of op straat. Al deze kinderen zijn erg kwetsbaar voor misbruik en lopen een vergroot risico dat hun rechten worden geschonden. Het groeiende aantal weeskinderen en andere kwetsbare groepen kinderen (OVC)⁴ is alarmerend. Als er niet op grote schaal en met specifieke interventies actie wordt ondernomen om deze groep te helpen zich te onttrekken aan de extreme omstandigheden, zullen de Millenniumdoelstellingen (MDG's) voor Afrika niet worden gehaald.

3.1.2. Ontwikkelingen in het portfolio

Plan Nederland heeft zich er in 2005 voor ingezet om kinderrechtschendingen en misbruik van kinderen inzichtelijk te maken, aan de kaak te stellen en te bestrijden. Plan Nederland doet dit onder andere door middel van onderzoek naar kinderrechtschendingen, training in de kinderrechtenbenadering en de ondersteuning van programma's gericht op de meest kwetsbare kinderen. Er zijn een aantal veranderingen ten opzichte van het portfolio van 2004; 19 programma's zijn beëindigd en 14 nieuwe programma's zijn ingezet. Daarnaast is er een toename in regionale, crossborder initiatieven, voornamelijk in West Afrika. Globaal kent het portfolio van 2005 niet veel wijzigingen ten opzichte van het portfolio van 2004. De reden hiervoor is dat veel

⁴ Orphaned and Vulnerable Children: "those whose safety, well-being, and development are, for various reasons, threatened" en "those children who are most at risk of facing increased negative outcomes compared with the 'average' child in their society." – uit: World Bank, Reaching Out to Africa's Orphans – A framework for public action, 2004.

programma's in 2003 of in 2004 zijn ingezet, en het merendeel van de programma's twee tot drie jaar loopt. Hierdoor liepen er in 2005 relatief weinig projecten af, en was er weinig ruimte in het portfolio om nieuwe programma's op te starten. Twee van de veertien nieuw ingezette programma's zijn noodhulpprojecten (in Niger en Malawi), de andere projecten zijn gericht op de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs, kinderrechten en gezondheidszorg (water en sanitatie).

Net als in voorgaande jaren, lag het zwaartepunt van Plan Nederland's portfolio in 2005 thematisch gezien op de terreinen onderwijs, gezondheidszorg (inclusief water en sanitatie) en HIV/aids. Het percentage van deze programma's is echter verschoven van 72 procent naar 60 procent. De sterke groei van de thema's kindbescherming en de rechten van het kind zoals ingezet in 2004, is dit jaar bestendig en doorgegroeid van 14 procent naar 18 procent (In West Afrika zijn enkele nieuwe initiatieven opgestart op het gebied van kindbescherming en veiligheid). Het thema voedselzekerheid is ten opzichte van 2004 gegroeid van 13 procent naar 17 procent. Een belangrijke reden van deze verschuivingen is dat programma's steeds meer een geïntegreerde benadering kennen, waardoor de thematische indeling een steeds gelijkmatiger verdeling laat zien. De verdeling tussen de regio's West Afrika en Oost en Zuidelijk Afrika is licht verschoven; de twee regio's krijgen nu evenredige aandacht qua inspanning en in het portfolio.

Het accent in de programma's ligt, net als in voorgaande jaren, op directe armoedebestrijding en het bevorderen van toegang en duurzaam gebruik van sociale voorzieningen. Zoals gepland in 2004, is de aandacht voor maatschappijopbouw en lobby over het geheel toegenomen, vooral op pan-Afrikaans niveau. De regionale netwerken die Plan Nederland sinds 2004 ondersteunt, worden steeds breder en krijgen een steeds steviger voet aan de grond bij overheden en de Afrikaanse Unie.

3.1.3. Strategieontwikkelingen

In het Afrika-portfolio van Plan Nederland is bewust gekozen voor een groei van regionale, crossborder initiatieven op het gebied van kinderrechten en kindbescherming. Dit bevordert uitwisseling van best practices en vergroot de kracht van lobbyactiviteiten op landelijk, regionaal of pan-Afrikaans niveau. Verder zet Plan Nederland zich in toenemende in voor onderzoek, vooral onderzoek naar schendingen van kinderrechten en kindbescherming. Het betreft daarbij onderzoek voor, door en mét kinderen en jongeren.

In 2004 ontplooidde Plan Nederland een aantal initiatieven in het kader van mondiale educatie en lobby. Deze activiteiten hadden als doel het draagvlak voor ontwikkelings-samenwerking onder Nederlandse jongeren te vergroten door het tonen van de veerkracht van de Afrikaanse bevolking, vooral van de kinderen en jongeren. Deze succesvolle initiatieven zijn in 2005 voorgezet en hebben geleid tot een aantal innovatieve en participatieve jongerenprojecten die veel Nederlandse jongeren hebben bereikt.

3.1.4. Ontwikkelingen per thema

ONDERWIJS

Gedurende het verslagjaar 2005 droeg Plan Nederland bij aan een totaal van 21 onderwijsprogramma's⁵ in zeventien Afrikaanse landen⁶ en in Albanië. Dit is hetzelfde aantal programma's als in 2004. In Kenia, Sierra Leone, Senegal en Oeganda gingen nieuwe onderwijsprogramma's van start, elk met een andere focus. Het programma in Senegal richt zich op Early Childhood Care & Development (ECCD); het nieuwe programma in Sierra Leone op gemarginaliseerde jongeren, en het programma in Oeganda hebben een vergelijkbare aanpak als de School Improvement Plan (SIP)-programma's. In Benin, Niger en Senegal is een gezamenlijk onderzoek gestart naar de meerwaarde van ouderraden en schoolcomités voor de kwaliteit van scholen. Het onderwijsproefproject School Improvement Plan, is in vijf landen in Oost en Zuidelijk Afrika beëindigd. In Oeganda en Egypte is de duur van de SIP-programma's verlengd. In de loop van het komende jaar zal een gezamenlijke SIP-evaluatie worden uitgevoerd.

Voor Afrika lijkt het onmogelijk de MDG's op het gebied van onderwijs tijdig te behalen. De groeiende groep weeskinderen en kinderen uit andere kwetsbare groepen (OVC), onder meer als gevolg van HIV/aids, verlaten school voortijdig. De uitdaging is om concrete trajecten in te zetten voor deze groepen kinderen, zodat het voor hen mogelijk wordt gemaakt naar school te (blijven) gaan. Toegang tot onderwijs voor de meest gemarginaliseerde groepen door middel van formeel en non-formeel onderwijs, is een speerpunt in de onderwijsprogramma's van Plan Nederland.

Resultaten	Realisatie
Verbeterde toegang tot het basisonderwijs – in het bijzonder voor meisjes – evenals verbeterde effectiviteit en doelmatigheid van het basisonderwijs.	Om de toegang tot onderwijs te verbeteren in landen met een zwakke infrastructuur op het gebied van educatie, wordt deze infrastructuur als eerste versterkt. Voorbeelden hiervan zijn de programma's in Guinee Bissau en Niger, waar in 2005 74 klaslokalen zijn gebouwd of opgeknapt en zijn voorzien van educatief materiaal. Het bouwen van latrines is ook onderdeel van het opknappen en verbeteren van de infrastructuur.

Om de kwaliteit van de onderwijstaf, de instructiematerialen en het gebruik van leermiddelen te verbeteren, zijn in vijf landen 249 leerkrachten getraind in onder andere kindvriendelijke en participatieve lesmethoden. Ook is er lesmateriaal verstrekt, zijn er op scholen sportfaciliteiten, schooltuinen en bibliotheekjes ingericht en kregen een aantal scholen in het kader van de SIP-programma's een actieve database, zodat ze de prestaties van leerlingen beter kunnen bijhouden. Ook is er aan gewerkt om het curriculum beter aan te passen aan de dagelijkse praktijk, door bijvoorbeeld HIV/aidsvoorlichting en hygiënevoorlichting in het lesrooster in te voegen.

Naast de staf en infrastructuur is er geïnvesteerd in het schoolmanagement. Methodes om ouders en kinderen ook bij management te betrekken, zijn uitgebreid en versterkt. In Egypte kregen de 10 kinderparlementen specifieke training en in Guinee Bissau zijn bijvoorbeeld 100 nieuwe leden voor de schoolmanagementcomités getraind. Ook in Malawi en Niger zijn extra ouderraden opgezet op de SIP-scholen.

Een zichtbaar resultaat van de inspanningen op het gebied van onderwijs is een toename van schoolgaande kinderen. In Egypte laten cijfers zien dat het toegenomen bewustzijn over het belang van onderwijs voor meisjes ertoe heeft geleid dat het aantal schoolgaande meisjes met 10 procent is gestegen. In Kenia nam het aantal meisjes dat naar school gaat toe met 21 procent in vergelijking met 2004. In Niger nam de schooldeelname in het projectgebied ten opzichte van 2004 toe met 9 procent, en het aantal kinderen dat de basisschool heeft afgerond steeg in deze twee jaren met 18 procent.

Toegenomen mogelijkheden voor en verbeterde kwaliteit van non-formeel onderwijs.	In sommige landen is non-formele educatie opgenomen in de algemene onderwijsstrategie, zoals onder andere in Ethiopië, waar Plan Nederland een non-formeel onderwijsprogramma ondersteunt. Ook ondersteunde Plan Nederland in 2005 twee specifiek op non-formeel onderwijs gerichte programma's in Tanzania en Liberia.
--	---

5) Van de 21 programma's wordt één project in Burkina Faso niet gefinancierd uit MFP-fondsen. 6) Burkina Faso, Egypte, Ethiopië, Ghana, Guinee Bissau, Kameroen, Kenia, Liberia, Malawi, Niger, Senegal, Sierra Leone, Soedan, Tanzania, Togo, Oeganda en Zambia.

Het onderwijsprogramma in Ethiopië is in 2005 verder uitgebreid op grond van de ervaringen van het afgelopen jaar. Hierbij werden vijftig vrijwilligers getraind in onder meer lesvoorbereiding, HIV/aids en reproductieve gezondheid en bewustzijn over kinderrechten om daarmee volwassenen een non-formeel onderwijsprogramma aan te kunnen bieden. Drie centra werden hiervoor bijgebouwd en uitgerust.

In Tanzania kregen jongeren door beroepstraining betere kansen op werk. Aan deze beroepstrainingen namen in 2005 25 meisjes en 65 jongens deel, en extra leerkrachten werden bijgeschoold. Om de deelname van meisjes te bevorderen, werden een slaapgelegenheid en een keuken gebouwd bij twee trainingscentra, omdat aangegeven was dat de vaak lange en onveilige reis meisjes belemmerden om deel te nemen aan de training.

In Liberia ging het project FAWE van start, een project dat de toegang tot non-formeel onderwijs voor 4.000 kinderen verbetert. Twintig scholen voor non-formeel onderwijs zijn gebouwd, ingericht en voorzien van lesmateriaal; de klassen waren direct gevuld met leerlingen. In 2005 vond een uitwisseling plaats met een soortgelijk project in Sierra Leone.

Toegenomen capaciteit om diensten op het gebied van Early Childhood Care & Development (ECCD) aan te bieden en een toegenomen bewustzijn bij (lokale) overheden en gemeenschappen over het belang van ECCD voor het welzijn van kinderen.

In een aantal landen zijn ECCD-activiteiten opgezet en uitgebreid, als losstaande activiteit en als onderdeel van het bestaande onderwijsprogramma. Daarbij werd geïnvesteerd in de training van leidsters en in de benodigde infrastructuur. In sommige landen werd bovendien meer nadruk gelegd op specifieke ECCD-doelgroepen en op beleidsbeïnvloeding. Zo werden bijvoorbeeld in Guinee Bissau 36 leidsters getraind, en in Zambia kregen 50 regeringsfunctionarissen een training in het concept ECCD. In Senegal ligt er specifiek nadruk op de rol van grootmoeders in het kader van ECCD en in Albanië werden leerkrachten en leidsters getraind in de leerontwikkeling van gehandicapte kinderen. Uit al deze activiteiten blijkt dat ECCD bijdraagt aan de vorming van kinderen en de voorbereiding op basisonderwijs. Ook blijkt dat ECCD de doorstroming van meisjes in het lager onderwijs kan bevorderen.

In Senegal heeft een assessment van het Early Childhood Center-model, zoals gebruikt tussen 1998 en 2004, geleid tot aanbevelingen voor de andere programma's. Hieruit kwam naar voren dat dit model goed door de gemeenschap kan worden ingezet en onderhouden. Een aandachtspunt is het betrekken van de families in de vroege ontwikkeling van hun kind op allerlei gebieden.

GEZONDHEIDSZORG

Op het gebied van de gezondheidszorg droeg Plan Nederland in de Afrikaanse programmalanden bij aan de uitvoering van 18 programma's. Twee hiervan zijn regionaal – gericht op respectievelijk Oost- en West-Afrika en Zuidelijk Afrika - de overige 16 worden uitgevoerd in 14 landen⁷. Ten opzichte van 2004 betekent dit een toename met twee programma's, namelijk een primary health care programma in Niger en een water- en sanitatieprogramma in Kenia. Een groot verschil is dat per 2004, de HIV/aids programma's zijn ondergebracht in een op zichzelf staande themalijn HIV/aids en niet meer vallen in het gezondheidszorgportfolio. Van de gezondheidszorgprogramma's zijn er zes programma's gericht op het verbeteren van de water- en sanitaire voorzieningen. De erkenning van de noodzaak om water- en sanitatieprogramma's te integreren in de programma's voor gezondheidszorg en levenswijze is terug te vinden in een aantal nieuwe pilots die zich richten op het meervoudige gebruik van water, zowel voor economische als voor sociaal (waaronder de persoonlijke consumptie) gebruik. De overige programma's hebben betrekking op moeder- en kindzorg en reproductieve gezondheidszorg. In deze programma's is er in toenemende mate aandacht voor jongeren en adolescenten, naast de focus op moeders en kinderen (onder de vijf jaar). De gezondheidsprogramma's voor jongeren betreffen voornamelijk programma's voor de reproductieve en seksuele gezondheid voor meisjes en jongens.

Resultaten

Realisatie

Verbeterde moeder- en kindzorg.

Een onderdeel van de moeder- en kindzorg programma's is de bewustwording ten aanzien van kinderziekten en de training van (jonge, aanstaande) moeders en vrijwillige gezondheidswerkers op dit gebied. In 2005 zijn in dit verband onder meer twee campagnes over kindzorg gevoerd op scholen in Tanzania, en 15 voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd voor moeders in Zambia. Ook werden 145 gemeenschappen in Ethiopië getraind op het gebied van Integrated Management of Childhood Illnesses (IMCI), volgden 1.191 vrijwilligers in Mali en 162 vrijwilligers in Zimbabwe een gezondheidstraining en werden in het kader van de gezondheidsprogramma's in Kameroen, Oeganda, Ethiopië, Tanzania en Senegal lokale gezondheidswerkers getraind. In Tanzania werden drie grote IMCI-trainingen op districtsniveau uitgevoerd.

⁷ Albanië, Benin, Ethiopië, Kameroen, Kenia, Malawi, Mali, Niger, Oeganda, Senegal, Tanzania, Togo, Zambia en Zimbabwe.

Om kinderen te beschermen tegen besmettelijke ziektes, worden nog steeds grootschalig vaccinatiecampagnes uitgevoerd. Zo werden in 2005 in Tanzania 6.000 kinderen gevaccineerd, in Zambia 7.174 kinderen en in Niger zijn 288 vaccinatierondes in 50 dorpen uitgevoerd. Ook kregen ongeveer 2.500 kinderen in Niger ijzer- en vitamine A supplementen en werden 15 gezondheidswerkers getraind om vaccinaties uit te voeren.

Omdat toegankelijke servicepunten voor zorg in een aantal landen nog ontbreken, worden deze verder uitgebreid. In Niger zijn in 2005 25 gezondheidscentra gebouwd en uitgerust, in Kameroen zijn 13 gezondheidsposten bijgebouwd en uitgerust. In Tanzania zijn huizen gebouwd voor de medische staf, zodat zij naast het ziekenhuis kunnen wonen. In Zambia zijn zes gezondheidsposten en een ziekenhuis uitgerust en in Zimbabwe is een extra gezondheidscentrum gebouwd.

Voor malariapreventie is in sommige landen een bewustwordingstraject ingezet, ondersteund door het distribueren van muskietennetten. In Kameroen maakten zo'n 10.580 families in 2005 gebruik van een geïmpregneerd muskietennet.

Verbeterde reproductieve en seksuele gezondheid

Gezondheidswerkers in de gemeenschappen zijn opgeleid om adviezen over reproductieve en seksuele gezondheid te kunnen geven. In Kameroen, Ethiopië, Senegal en Zambia zijn opleidingen voor vroedvrouwen gestart.

Op het gebied van jongeren en hun reproductieve en seksuele gezondheid zijn verschillende projecten opgestart. In Benin voerden 30 jongeren een onderzoek uit om de problemen voor jongeren rond dit onderwerp uit te zoeken en een programma op maat te schrijven. In Ethiopië zijn 20 jongerenclubs opgericht en 40 facilitators getraind, die naast kinderrechten en andere onderwerpen ook kindhuwelijken en geslachtsziekten bespreekbaar moeten maken. Ook in Tanzania zijn kinderclubs opgericht, waarvan de leden voorlichting over HIV/aids geven aan andere jongeren. Om riskant gedrag van jongeren te beperken, is in Albanië het project Puberty in Rural Areas van start gegaan. Hierdoor kregen in 2005 2.918 leerlingen informatie over de puberteit en de lichamelijke veranderingen in de puberteit. In Zimbabwe zijn 621 jongeren getraind in het geven van gezondheidseducatie aan hun leeftijdsgenoten.

Verbeterde toegang tot en gebruik van veilig (drink)water en sanitaire voorzieningen.

In zes landen is in 2005 gewerkt aan het uitbreiden van het aantal latrines, het opleiden van mensen om ze zelf te bouwen en de voorlichting rond het gebruik ervan. Dit gebeurde in het kader van een gezondheids- of educatieprogramma in Benin, Tanzania, Ghana, Ethiopië, Zambia en Kenia.

De toegang tot veilig water is vergroot door het installeren van veilige waterputten en sanitaire voorzieningen in Benin, Tanzania en Zambia.

Ook zijn watercomités opgezet en versterkt. In totaal zijn ongeveer 200 comités versterkt door training in het kader van de gezondheidsprogramma's in Benin, Tanzania, Kameroen, Zambia en Kenia.

Kennis over hygiëne en veilig gebruik van (drink)water is verbeterd door voorlichting en scholing en vooral door de toepassing van de PHAST-methode (Participatory Hygiene and Sanitation Transformation). Een goed voorbeeld hiervan is het programma in Kenia van afgelopen jaar op het gebied van water en sanitatie.

HIV/aids

De consequenties van de HIV/aids-epidemie in Sub Sahara Afrika worden steeds zichtbaarder, vooral voor kinderen. De aandacht voor deze problematiek groeit, internationaal en op landenniveau. Een enkele positieve uitzondering in een paar landen daargelaten, lijken alle aandacht en de vele programma's er maar niet in te slagen de aids-crisis te stabiliseren. Daarbij baart vooral het groeiende aantal weeskinderen en andere kwetsbare groepen kinderen (OVC) zorgen. Juist deze groepen kinderen hebben in toenemende mate te maken met gezondheidsrisico's, psychosociale problemen en een grotere kans op schendingen van hun rechten. Plan Nederland beoogt bij te dragen aan het bewerkstelligen van een omslag in de HIV/aids-crisis, juist wat betreft de effecten op kinderen en in het bijzonder OVC.

Het grootste deel van de HIV/aids-programma's van Plan Nederland wordt uitgevoerd door middel van het HACL-netwerk. HACL is het Hope for African Children Initiative, een samenwerkingsverband tussen een zestal internationale ontwikkelingsorganisaties⁸, waaronder Plan. De door HACL aangenomen en verder ontwikkelde werkwijze, genaamd de circle of hope, bestaat uit interventies gericht op preventie, zorg voor het door HIV/aids getroffen huishouden, en het verzekeren van de toekomst van het kind. Het HACL-programma versterkt samenwerking en coördinatie wanneer het gaat om interventies in preventie en zorg. HACL ontwikkelde een aantal documenten die op internationale HIV/aids-conferenties worden verspreid en besproken. De inhoudelijke deskundigheid van HACL en de omvang en kwaliteit van het secretariaat zijn in 2005 toegenomen. In 9 landen is vooruitgang geboekt op de 4 algemene HACL-doelstellingen.

Behalve de HACL programma's, ondersteunt Plan Nederland ook HIV/aids-programma's in Malawi, Mali en Zimbabwe. In Zimbabwe en Malawi wordt de circle of hope-methode toegepast.

Resultaten	Realisatie
Toegenomen en verbeterde preventie en zorg, alsmede de vermindering van de effecten van HIV/aids, in het bijzonder voor kinderen.	Plan Nederland ondersteunde in 2004 vier HIV/aids-programma's, in Malawi, Mali, Zimbabwe en op pan-Afrikaans niveau via HACL. Plan beoogt door een verscheidenheid van interventies de problematiek rondom HIV/aids aan te pakken en lijkt juist op het gebied van bescherming van OVC een bijdrage te kunnen leveren. De programma's hebben in meerdere of mindere mate bijgedragen aan een toegenomen bewustzijn en kennis over onder meer risicovol gedrag en minder stigma rondom HIV/aids, verbeterde medische zorg en thuiszorg en een verbeterde toegang tot testmogelijkheden.

Programma's hebben bijgedragen aan een toegenomen kennis over HIV/aids (preventie, stigma). In Zimbabwe zijn 185 gezondheidswerkers getraind met betrekking tot HIV/aids en in Niger, Zimbabwe, Mali en Ethiopië zijn grootschalige HIV/aids-campagnes uitgevoerd, met duizenden bijeenkomsten, huisbezoeken, toneeluitvoeringen, radio- en televisie programma's, posters en flyers. In Oeganda zijn meer dan 14.000 mensen bereikt met informatiecampagnes over HIV/aids en stigmatiserend gedrag. In Ethiopië, Zambia en Zimbabwe zijn op alle lagere scholen jongeren getraind om hun leeftijdsgenoten te informeren over HIV/aids. In Zimbabwe zijn daarnaast 35 anti-HIV/aids-clubs opgericht met meer dan 1.600 leden.

In mobiele centra zijn daarnaast ruim 400 mannen en vrouwen getest. In Malawi zijn drie testcentra gebouwd en zijn 24 testkits verstrekt aan gemeenschapscentra.

Interventies gericht op een het vermogen (capaciteit) van gemeenschaps- en andere organisaties om de effecten van HIV/aids voor vooral kinderen te verminderen vonden plaats in Malawi, Mali en Zimbabwe en in de HACL-programma's. Via het HACL-programma is de capaciteit van 51 organisaties versterkt. In Ethiopië is een nationale workshop georganiseerd over de interne mainstreaming van HIV/aids. De aanbevelingen van de workshop worden door Plan Ethiopië meegenomen.

Een andere component van de HIV/aids programma's is de specifieke zorg voor en ondersteuning van groepen kwetsbare (wees)kinderen. Deze bestaat onder meer uit psychosociale en economische ondersteuning voor kinderen die één of beide ouders hebben verloren. In Zimbabwe kregen bijvoorbeeld 195 kinderen life-skills training. In Malawi, Zimbabwe en Tanzania kregen mensen met aids en hun families psychosociale hulp. In Malawi zijn zeven post test clubs gestart en 30 groepen gevormd voor en door mensen met aids. Sommige groepen richten zich op zorg voor weeskinderen, andere op herinneringboeken, en weer anderen op counseling. In Zimbabwe wordt counseling voornamelijk via scholen ingezet, meer dan 2.000 jongens en meisjes kregen counseling op school.

Het HACL-programma heeft op verschillende manieren een positieve invloed op het leven van kinderen; zoals onder meer toegang onderwijs, inkomen van het huishouden, psychosociale

⁸ HACL is een samenwerkingsverband tussen een zestal internationale ontwikkelingsorganisaties: Save the Children, CARE, SWAA (Society for Women against Aids in Africa), WCRP (World Conference on Religion and Peace), World Vision en Plan.

steun, gezondheidszorg en het mogelijk maken dat zieke ouders en hun kinderen zo lang mogelijk contact met elkaar kunnen hebben. HACL bereikt meer dan 2.900 gemeenschappen en heeft meer dan 5.000 mensen op verschillende terreinen getraind om huishoudens en gemeenschappen in staat te stellen beter voor hun kinderen te zorgen. In Kenia werden via het HACL-programma 19.000 kinderen ondersteund, in Zambia zijn in 178 dorpen, dorpstuinen aangelegd. In Ghana zijn 100 mensen met aids ondersteund in het schrijven van hun testament en het vinden van mensen die de zorg voor hun kinderen na hun dood op zich kunnen nemen

VOEDING EN VOEDSELZEKERHEID

Het pakket aan programma's in het Afrika-portfolio van Plan Nederland dat zich richt op voedselzekerheid kent geen verandering ten opzichte van 2004. De uitzonderingen zijn de twee voedselhulpprogramma's die zijn gestart in Malawi en Niger, in samenwerking met meerdere nationale en internationale organisaties. Inclusief de voedselhulpprogramma's komt het aantal voedselzekerheidsprogramma's in het portfolio op een totaal van negen.

Zo ondersteunt Plan Nederland het Food en Nutrition Security Support Programme, een pilot-programma van Plan International. De voedselzekerheidsprogramma's in Benin, Ethiopië, Kenia en Ghana zijn onderdeel van deze pilot en worden op technisch gebied ondersteund. In 2005 zijn al deze programma's bezocht door het pilot-coördinatieteam, kregen de participerende landen een training in voedselzekerheid en voeding en is in alle landen een survey ingezet naar voeding op het niveau van individuele huishoudens.

Resultaten	Realisatie
Hogere niveaus van levensonderhoud en verbeterde voedingsstatus van kinderen en hun families.	Plan Nederland heeft door het ondersteunen van negen voedselzekerheidsprogramma's in acht landen ⁹ bijgedragen aan het realiseren van een hoger niveau van levensonderhoud en verbeterde voedingsstatus van kinderen en hun families.

Verbeterde landbouwtechnieken, diversificatie van landbouwpraktijken, toegenomen irrigatiemogelijkheden en versterkt beheer van natuurlijke hulpbronnen op huishouden- en gemeenschapsniveau droegen bij aan een grotere landbouwproductie. Dit is gerealiseerd door middel van training en materiële ondersteuning. Training voor Plan-partners, boerencoöperaties, gemeenschappen en scholieren is georganiseerd in Ethiopië, Albanië, Oeganda, Kenia, Malawi en Zimbabwe. Trainingen op het gebied van de livelihood-approach, produceren voor de markt en verbeterde landbouw- en veeteelttechnieken zijn gegeven aan zowel mannen als vrouwen, jongeren en volwassenen (Albanië: 130 boeren en boerinnen, 14 dorpen; Kenia: training van trainers; Malawi: meer dan 3.000 boeren en boerinnen en 3.000 studenten). Materiële ondersteuning verbeterde de situatie van boeren en kwekers in Kenia, Malawi en Zimbabwe op het gebied van landbouw, veeteelt, agro-forestry en productie voor de markt. (Malawi: 17 kwekerijtjes voor fruitbomen bij scholen; Oeganda: 2.033 koffieboeren ondersteund met 63.000 stekjes van koffieplanten; Oeganda, Zimbabwe: driedaagse gewassenbeurs voor 6.000 families, vier gemeenschapstuinen voor 120 families)

Behalve aan een grotere productie, hebben Plan programma's bijgedragen aan verbeterde vaardigheden, capaciteit en kennis van boeren en hun familie betreffende voedingspraktijken en hygiëne. In Benin nemen 2.847 kinderen deel aan een voedingsprogramma, waarin hun gewicht wordt gemonitord; 156 ondervoede kinderen zijn ondersteund met extra voeding.

Door het versterken van microkrediet instanties kregen voornamelijk vrouwen verbeterde toegang tot microkrediet diensten en agrarische inputs. In Benin zijn 3.406 vrouwen lid geworden van de spaar- en kredietorganisatie. In Kenia heeft beroepstraining aan gemeenschappen bijgedragen aan verbetering van het inkomen

Onderzoek in Ethiopië droeg bij aan de kennis van onder andere de landbouwproductie, traditionele kennissystemen en gender- en generatieaspecten in voedseldistributie.

⁹⁾ Albanië, Benin, Ethiopië, Kenia, Malawi, Oeganda, Togo en Zimbabwe.

KINDBESCHERMING, RECHTEN VAN HET KIND EN GENDERGELIJKHEID

Alle programma's die Plan uitvoert in Afrika, staan in het teken van de belangen, behoeften en rechten van kinderen, zoals vastgelegd in het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind. Dat betekent dat alle activiteiten van Plan worden ondernomen in het belang van kinderen en zijn gericht op hun overleving, ontwikkeling, participatie en bescherming. Hiertoe implementeert Plan programma's die expliciet zijn gericht op bescherming van kinderen, bewustwording van de rechten van het kind en de bevordering van kindparticipatie. Ook het HACI-programma (zie de paragraaf gezondheid) bevat specifieke interventies voor de bescherming van weeskinderen.

In 2004 zijn een groot aantal nieuwe programma's gestart op het gebied van kinderrechten en kindbescherming. In 2005 zijn deze programma's voortgezet en zijn bovendien twee nieuwe programma's gestart, één in Ethiopië en één in de regio West-Afrika. Vijf programma's zijn in 2005 afgelopen en geëvalueerd (zie sectie evaluaties). Daarmee komt het aantal programma's in het Afrika-portfolio op het gebied van kinderrechten en kindbescherming in 2005 op 22. Drie van deze programma's worden uitgevoerd op pan-Afrikaans niveau, vier op regionaal niveau (West-Afrika) en zestien op landenniveau¹⁰.

De programma's op het gebied van kindbescherming richten zich voornamelijk op het aanpakken van kinderhandel, kinderarbeid en (seksueel) misbruik van kinderen. Deze programma's worden voor het overgrote deel in West-Afrika uitgevoerd. De kinderrechten programma's betreffen onder andere child media-programma's, geboorteregistratie en kindparticipatie. Vooral door het ondersteunen van kinderrechtenorganisaties op pan-Afrikaans, West-Afrikaans, nationaal en lokaal niveau wordt de lobby naar (lokale) overheden versterkt, met als doel de volledige naleving van de VN-verdrag voor de Rechten van het Kind.

In Benin, Ghana, Kenia en Zambia ondersteunt Plan programma's die zich specifiek richten op maatschappijopbouw en het bevorderen van een politiek klimaat waarin kinderrechten worden gerespecteerd en nageleefd.

Resultaten	Realisatie
Versterkte institutionalisering van de rechten van het kind op lokaal niveau.	Door de ondersteuning van drie (media)projecten in Kenia, Togo, Egypte, en Tanzania heeft Plan Nederland bijgedragen aan een groter bewustzijn over kinderrechten en het belang van kindparticipatie bij kinderen, ouders, leraren, districtsambtenaren en in gemeenschappen. In Tanzania, Togo en Kenia dragen wekelijkse, nationale uitzendingen van de radio- en televisieprogramma's voor en door kinderen bij aan het bevordering van kennis over de kinderrechten.
	De radio- en televisieprogramma's voor en door kinderen droegen ook bij aan participatie en mondigheid van kinderen en (kinder)organisaties. Dit is gerealiseerd door voorlichting, mediacampagnes en het versterken van (gemeenschaps)organisaties van en voor kinderen. In Togo, Tanzania en Egypte zijn meer dan 30 kinderclubs getraind. In Zimbabwe hebben zes kinderen deelgenomen aan de National Children's Summit voor OVC-planning. In Burkina Faso is het kinderparlement ondersteund en actief op lokaal niveau
Sterkere inbedding van de rechten van het kind in nationale wetgeving en in het overheidsbeleid in specifieke landen.	Het ondersteunen van vijf pan-Afrikaanse en West-Afrikaanse (netwerk)organisaties, een tweetal projecten in Kenia en Tanzania en een initiatief gericht op geboorteregistratie in West- en Centraal-Afrika droegen bij aan de versterkte capaciteit en grotere mondigheid van kinderorganisaties en kinderrechtenorganisaties in Kenia en Tanzania en op pan-Afrikaans niveau. In Ethiopië is een kindvriendelijke rechtbank opgezet door het African Children Policy Forum (ACPF), een partnerorganisatie van Plan Nederland; 44 kinderen hebben rechtshulp gezocht. De regering van Burkina Faso werkt inmiddels samen met de West-Afrikaanse jongerenorganisatie African Movement Working Children and Youth en in Guinée erkent de politie de lidmaatschapskaart van deze organisatie, wat werkende kinderen bescherming biedt.

¹⁰ Benin, Burkina Faso, Ethiopië, Egypte, Kameroen, Kenia, Mali, Oeganda, Senegal, Sierra Leone, Tanzania, Togo en Zambia.

Programma's gericht op lobby en beleidsbeïnvloeding voor de volledige uitvoering van de VN-verdrag voor de Rechten van het Kind door nationale overheden, zowel op landenniveau als op pan-Afrikaans niveau hebben geleid tot positieve resultaten. In Guinée is na de geboorteregistratiecampagne de prijs voor geboorteregistratie verlaagd en gestandaardiseerd. In Burkina Faso is een wetsvoorstel ingediend ter bescherming van kinderen door de nationale overheid.

Bescherming van kwetsbare kinderen tegen misbruik en mishandeling en zorg voor misbruikte kinderen (lichamelijk en geestelijk)

Verbeterde kennis van geboorteregistratie in Tanzania, Egypte en Sierra Leone heeft de toegang tot geboorteregistratie bevorderd. In Sierra Leone zijn ruim 110.000 kinderen geregistreerd, in Egypte ontvingen 2.000 moeders alsnog een geboortebewijs

Onderzoek in de regio West-Afrika, in Togo en in Ethiopië heeft bijgedragen aan kennis over kinderhandel, kinderarbeid, en seksueel misbruik van kinderen.

Een belangrijk aspect van de kindbeschermingsprogramma's is de preventie van misbruik van kinderen. In Togo zijn in dit verband 25 dorpen voorgelicht over het belang van de bescherming van kinderen en zijn 77 dorpscomités opgericht, en inmiddels actief, tegen kinderhandel. Ook is gewerkt aan de landelijke bekendheid van de nieuwe wet tegen kinderhandel door de distributie van 10.000 flyers. In Mali is de kennis over meisjesbesnijdenis toegenomen door grootschalige campagnes voor de overheid en op lokaal en huishoudniveau

3.1.5. Doorkijk naar 2006

Ten aanzien van het portfolio van ondersteunde programma's en projecten in Afrika voor 2006 zal er voornamelijk sprake zijn van een consolidering van de portfolio van 2005. Grote veranderingen zijn in 2006 niet te verwachten. Wel lopen een groot aantal programma's in de loop van 2006 af en zullen er veel evaluaties worden ingezet. Te verwachten is dat een aantal programma's zal worden verlengd, en een aantal programma's zal een tweede fase ingaan. In afwachting van de evaluaties en de ontwikkelingen betreffende de MSF-subsidieaanvraag, zal 2006 vooral in het teken staan van inhoudelijke discussies met de Plan-regio's en -landen betreffende programma ondersteuning in de komende jaren. De beleidsdialoog met de Plan-regio's en -landen zal zich onder meer concentreren op de kinderrechtenbenadering, het bereik van de meest gemarginaliseerde groepen, partnerschappen, complementariteit en innovatie. Plan Nederland zal in 2006 deze dialoog aangaan met de zogenaamde core landen¹¹. Dit zijn tien landen waarmee Plan in de komende jaren een intensieve samenwerking zal aangaan.

3.1.6. Resultaten van evaluaties in Afrika

In 2005 zijn er 14 programma's beëindigd. Van de 14 programma's zijn zeven evaluaties afgerond en evaluatierapporten geschreven. Voor de overige programma's zijn de evaluaties in de loop van 2005 opgezet en is de rapportage in 2006 te verwachten. De afgeronde evaluatierapporten betreffen vijf kinderrechtenprogramma's, een HIV/aids-programma en een gezondheidszorgprogramma. De programma-evaluaties vonden plaats in Mali (HIV/aids), Niger (gezondheid), en Senegal, Burkina Faso en Kenia (kinderrechten).

Behalve de door Plan ingezette evaluaties, was Plan Nederland ook betrokken bij de MBN-evaluatie HIV/aids, gezondheidszorg en maatschappijopbouw. In alle MBN-evaluaties waren Afrikaanse programma's onderdeel van de evaluatie. Met de resultaten van de evaluatie ten aanzien van maatschappijopbouw is er in november een inhouse learning bijeenkomst gerealiseerd, voor verspreiding van en discussie over de resultaten van de MBN-evaluatie. Deelnemers aan deze tweedaagse workshop waren Plan-landendirecteuren uit de geëvalueerde landen, M&E-staf uit de regio, medewerkers van Plan Nederland en de evaluatoren. De nadruk van de workshop lag op de wijze waarop de leerpunten voor Plan in de toekomst kunnen worden geïmplementeerd, zowel in beleid als in programma's. De MBN-evaluatie over maatschappijopbouw concludeerde ten aanzien van de Plan-programma's in Oeganda en Guinée, dat onzichtbare machtsstructuren werden aangepakt door met vrouwen zaken als reproductieve gezondheid en geweld te bespreken. De kinderparlementen en de post-test clubs kaarten de machtsverhoudingen van binnenuit aan. De MBN-evaluatie betreffende HIV/aids legt nadruk op het holistische karakter van Plan's circle of hope-methode.

¹¹ Benin, Burkina Faso, Ethiopië, Egypte, Kameroen, Kenia, Mali, Oeganda, Senegal, Sierra Leone, Tanzania, Togo en Zambia.

De resultaten van de zeven interne Plan evaluaties zijn hieronder beschreven.

Directe armoedebestrijding

De doelstelling van directe armoedebestrijding is dat kinderen, families en gemeenschappen een betere en duurzame toegang hebben tot, en gebruik van kwalitatief goede diensten en middelen voor een duurzaam bestaan.

Alle zeven programma's droegen bij aan een betere en duurzame toegang tot diensten en middelen. Het betreft onder andere de toegang tot gezondheidszorg (in het bijzonder HIV/aids-preventie en zorg), drinkwater- en sanitaire voorzieningen, mogelijkheden voor geboorteregistratie, en verbeterde onderwijsdiensten. De resultaten op het gebied van gezondheidszorg blijken uit de toename van kennis over HIV/aids en hygiëne en de bijkomende gedragsveranderingen om risico's te voorkomen. De verbeterde toegang tot water zorgt ervoor dat vrouwen en kinderen minder tijd moeten besteden aan het halen van water. Op het gebied van kinderrechten en kindbescherming is er een duidelijke toename van kennis over en erkenning van de rechten van het kind. Dienstverleners als leerkrachten en gezondheidswerkers communiceren beter met kinderen en jongeren. Hierdoor zijn bijvoorbeeld scholen veiliger en beter toegankelijk. Dit leidt tot een toename van het aantal ingeschreven leerlingen, voornamelijk meisjes. In Senegal is sprake van een toename in het aantal kinderen met een geboortebewijs.

De doelstelling van directe armoedebestrijding is gerealiseerd door middel van (a) infrastructuur en middelen, (b) verbeterde zelfredzaamheid van gemeenschappen en leden van gemeenschappen en (c) sterkere dienstverlenende organisaties.

INFRASTRUCTUUR EN MIDDELEN

Kinderen, families en gemeenschappen en/of dienstverlenende instanties hebben de beschikking over goede, duurzaam beheerde infrastructuur en middelen.

Resultaten	Realisatie
<ul style="list-style-type: none"> ● Toegang tot faciliteiten van grotere kwaliteit is gerealiseerd in het HIV/aids-programma en in het Wat-San-programma. ● In de kinderrechtenprogramma's zijn de resultaten met betrekking tot deze doelstelling vooral indirect. De evaluaties tonen bijvoorbeeld aan dat kennis over kinderrechten bij kinderen, verzorgers en leerkrachten en toegenomen zeggenschap van kinderen bijdragen aan een veilige schoolomgeving en betere lesmethoden. Hierdoor gaan meer kinderen naar school. 	<ul style="list-style-type: none"> ● In Mali is de toegang tot gezondheidscentra vergroot; zeven test- en counselingcentra zijn gebouwd. Het programma had een bereik van meer dan 250.000 mensen. In het programma zijn meer dan 25.000 huisbezoeken en bijna 16.000 counseling sessies gerealiseerd. ● In Niger zijn in 18 gemeenschappen (totale bevolking 43.000) publieke watervoorzieningen geïnstalleerd. Vrouwen en kinderen hebben hierdoor meer tijd voor andere activiteiten. Elke gemeenschap heeft een vuilnis ophaalsysteem en alle in alle gemeenschappen zijn positieve veranderingen waargenomen inzake hygiëne. ● In het internet pilotprogramma in Burkina Faso op twee scholen zijn de studenten en leerkrachten erg positief over de toegang tot internet. Ook de kwaliteit van de lessen is over het algemeen verbeterd.

ZELFREDZAAMHEID VAN GEMEENSCHAPPEN EN LEDEN VAN GEMEENSCHAPPEN

Gemeenschappen en/of hun (specifieke) leden hebben een beter niveau van kennis, vaardigheden en ervaring en handelen ernaar.

Resultaten	Realisatie
<ul style="list-style-type: none"> Alle zeven programma's hebben bijgedragen aan een groter bewustzijn en een beter niveau van kennis en vaardigheden op het gebied van kinderrechten, HIV/aids preventie, hygiëne, Onderwijs en gezondheidszorg. In de twee gezondheidszorg programma's is vooral een verandering geconstateerd op het gebied van preventie. In de overige programma's is een verbetering in communicatie tussen kinderen, jongeren en ouderen zichtbaar en zetten zowel kinderen als volwassenen zich in voor de verbetering van de situatie van kinderen. 	<ul style="list-style-type: none"> Het Bangr Nooma trainingsinstituut voor vrijwilligers in Burkina Faso heeft meer dan 1.000 vrijwilligers getraind om veranderingen in hun gemeenschappen te bewerkstelligen, onder meer ten aanzien van kinderrechten, gezondheidszorg en onderwijs. Dit heeft bijgedragen aan een toename van het aantal gevaccineerde kinderen en het aantal kinderen dat naar school gaat, met name meisjes. In Burkina Faso heeft het programma Give Children a Voice gezorgd voor meer kennis over kinderrechten onder jongeren, van 63 procent naar 97 procent. De jongeren communiceren nu beter met hun ouders en hun leerkrachten over zaken als vrijheid van meningsuiting, kinderarbeid, meisjesbesnijdenis en lijfstraffen. Het HIV/aids-programma in Mali had een sterke preventieve en kennisvergroten component. Voorbeelden van activiteiten zijn de bijna 50.000 kennissessies, 550 radio- en 68 televisie-uitzendingen. De kennis over HIV/aids is verbeterd en de vraag naar condooms is groter dan voorheen.

STERKERE DIENSTVERLENENDE ORGANISATIES

Kinderen, families en gemeenschappen ontvangen essentiële diensten van goed en duurzaam functionerende instanties.

Resultaten	Realisatie
<ul style="list-style-type: none"> Zes van de zeven programma's hebben een focus op het trainen en ondersteunen van dienstverlenende instanties, of dienstverlenende personen, zoals bijvoorbeeld leerkrachten, gezondheidswerkers en lokale overheidsinstanties. Trainingen zijn gericht op het verbeteren van de kwaliteit van de diensten, het vergroten van begrip voor de behoeften van cliënten, en het zelfvoorzienend vermogen. 	<ul style="list-style-type: none"> In drie Plan-gemeenschappen in Senegal, zijn ambtenaren, gezondheidswerkers, leerkrachten, dorpschoude, imams en kinderorganisaties getraind op het gebied van kinderrechten en geboorteregistratie procedures. In alle drie de gemeenschappen is een stijging van geboorteregistraties te zien. In Mali zijn gezondheidswerkers en laboranten getraind in het doen van HIV/aids-testen, het geven van ARV medicatie, en het herkennen van infecties en symptomen van HIV/aids. Condooms worden verkocht tot op dorpsniveau en in Bamako worden kinderen behandeld met ARV medicijnen. Ook zijn er ruim 1.000 vrijwilligers getraind. In Kenia zijn de lokale overheden beter in staat gesteld in het werken met kinderen door het opzetten van kinder departement structuren.

Maatschappijopbouw

De doelstelling van de programma's voor maatschappijopbouw is dat kinderen, families en gemeenschappen toegang hebben tot maatschappelijke structuren en processen die hen in staat stellen om met succes claims te leggen op diensten en middelen die essentieel zijn voor een duurzaam bestaan.

Vooraf in de vijf kinderrechtenprogramma's is er een sterke nadruk op maatschappijopbouw. In het *Bangr Nooma-Training Institute for Community Volunteers* in Burkina Faso, is het voornaamste doel mensen te trainen in het aanjagen van veranderingen in hun leefomgeving. De vrijwilligers hebben zich georganiseerd in verschillende verenigingen en werken samen in het schrijven van werkplannen en het werven van fondsen.

Alle programma's leggen nadruk op de participatie van kinderen in besluitvormingsprocessen en de mogelijkheid van samenwerking tussen jongeren en ouderen, wat terug te vinden is in versterkte kinderorganisaties. In Burkina Faso en Kenia zijn kinderen beter in staat om voor hun rechten op te komen, en worden kinderen betrokken in de planning en uitvoering van dorpsactiviteiten. Ook is de deskundigheid en slagkracht

van lokale maatschappelijke organisaties versterkt en hebben beleidsaanpassingen plaatsgevonden op districtsniveau. De evaluaties geven positieve indicatoren op het gebied van lobby, wat tekenend is voor de toenemende aandacht voor deze strategie. Zo heeft de overheid van Burkina Faso een Code of Protection voor kinderen opgesteld en heeft het Plan-programma in Mali bijgedragen aan een aanpassing van het nationale HIV/aids-beleid.

De doelstelling van maatschappijopbouw is gerealiseerd door middel van (a) grotere participatie en mobilisatie op gemeenschapsniveau, (b) sterkere lokale gemeenschapsorganisaties en door sterkere lobby en beleidsbeïnvloeding op regionaal en nationaal niveau. De resterende vier programma's laten in meerdere en mindere mate resultaten zien op deze deelgebieden

GROTERE PARTICIPATIE EN MOBILISATIE OP GEMEENSCHAPSNIVEAU

Kinderen, families en gemeenschappen participeren in en beïnvloeden hun eigen ontwikkeling en mobiliseren zelfstandig daarvoor de middelen en personen.

Resultaten

Voorbeelden

Zes programma's hebben geleid tot grotere participatie en mobilisatie van de gemeenschap en de kinderen. Bij het HIV/aids-programma in Mali was dit wel een doelstelling, maar werd deze doelstelling minder goed bereikt.

- In Kenia heeft het programma bijgedragen aan de participatie van kinderen in besluitvorming. Ouders hebben meer kennis van kinderrechten, sommige ouders geven prioriteit aan onderwijs voor hun kinderen in plaats van hun kinderen in te schakelen voor werk en het gebruik van lijfstraffen is drastisch verminderd. Gemeenschappen betrekken kinderen in de planning en uitvoering van programma's en andere lokale beslissingen
- In het Global Teenager-project in Burkina Faso hebben scholieren zelfstandig de stedenband ontwikkeld.
- In Burkina Faso organiseerden getrainde vrijwilligers zich in verenigingen om initiatieven te ontplooiën

STERKE LOKALE GEMEENSCHAPSORGANISATIES

Lokale organisaties zijn representatief, hebben zelfstandig invloed op de ontwikkeling van hun gemeenschap en onderhouden relaties die hun in staat stellen kennis en middelen te mobiliseren.

Resultaten	Voorbeelden
Drie programma's hebben bijgedragen aan het versterken van lokale organisaties. Het betreft in dit verband organisatorische versterking, managementversterking, en een sterker vermogen tot claim-making.	<ul style="list-style-type: none"> De deskundigheid en slagkracht van NGO's in Mali is mede door het HIV/aids-programma vergroot. Dit is echter niet het geval voor gemeenschapsorganisaties. De aanbeveling is dan ook een sterkere link tussen de NGO's en CBO's. Door de samenwerking van Plan met andere organisaties in het waterprogramma in Niger, zijn deze organisaties zichtbaar geworden voor de overheid en deden zij kennis op om waterprogramma's uit te voeren.

STERKE LOBBY, BELEIDSBEÏNVLOEDING EN NETWERKEN

Plan, al dan niet via de ondersteuning van netwerken en allianties, onderneemt activiteiten op het gebied van lobby en beleidsbeïnvloeding en beïnvloedt daarmee de nationale beleidsagenda.

Resultaten	Voorbeelden
Drie programma's hebben tot resultaten geleid op het gebied van lobby, beleidsbeïnvloeding en netwerken.	<ul style="list-style-type: none"> Het betrekken van politieke leiders in Mali bij het HIV/aids-programma heeft geleid tot een herziening van de nationale HIV/aids-strategie. Plan Mali is sindsdien betrokken bij de uitvoering van drie strategieën van het nationale HIV/aids-beleid: preventie, testen en counseling en ARV-behandeling. Plan Mali heeft een voortrekkersfunctie in de HIV/aids-preventie en zorg in Mali. Ook de Wereldbank erkent de circle of hope-methode en nam deze methode gedeeltematig in het beleid op. Het kinderrechten programma in Burkina Faso heeft bijgedragen aan de lobby naar de overheid voor het aannemen van een kindbeschermingswet. Het Burkinese Ministerie van Sociale Zaken diende een voorstel in om in elke school een kindparlement op te zetten.

Reproductieve gezondheid van jongeren in Benin

“The Committee is particularly concerned with the high and increasing incidence of teenage pregnancy and HIV/aids and sexually transmitted diseases (STDs). It is recommended to develop further youth counselling, care and rehabilitation facilities for adolescents that would be accessible, without parental consent, where in the best interests of the child”.

Committee on the Rights of the Child, Benin IRCO (Add.106, para. 25)

Jongens en meisjes in het Couffo-district in Benin hebben wel enige kennis van en begrip over hun seksuele en reproductieve gezondheid en HIV/aids. Maar dat neemt niet weg dat seksualiteit en HIV/aids omringd zijn door taboes, stigma's en discriminatie. Een dubbele moraal ten aanzien van jongens en meisjes zijn daarbij heel normaal. Zo wordt het voor jongens geaccepteerd dat ze meerdere seksuele partners hebben, terwijl dat voor meisjes ongehoord is. Hierbij spelen sociale status in de eigen leeftijdsgroep, de media en de druk van andere jongeren een grote rol.

Uit een participatief, door jongeren uitgevoerd onderzoek van Plan en het KIT12 in dit gebied, blijkt dat de voorlichting over seks en geslachtziekten onder jongeren voornamelijk van leeftijdsgenoten en uit de media komt. Want ouders vinden het moeilijk om open over deze zaken te praten en ondersteuning te bieden. Dit betekent dat veel jongeren niet voor advies bij hun ouders terecht kunnen en vaak een verkeerde voorstelling van zaken hebben. Jongeren maken in dit gebied in Benin ook nog eens erg weinig gebruik van de bestaande gezondheidsdiensten, omdat deze of te ver weg liggen of te duur zijn en omdat ze er niet heen durven uit angst dat hun ouders of anderen daar achter komen.

Al deze factoren samen zorgen voor grote risico's voor jongeren. De seksuele en reproductieve rechten van jongeren, en met name van meisjes, in dit gebied zijn niet gewaarborgd. Vooral het toenemende aantal jongeren met HIV/aids is zorgwekkend. Moderne anticonceptiemiddelen worden bijna niet gebruikt, en het aantal tienerzwangerschappen is hoog. Onveilige, illegale abortussen zijn een van de belangrijkste doodsoorzaken van meisjes en jonge vrouwen. En ook al neemt het aantal kindhuwelijken in het gebied iets af, er worden nog veel jonge meisjes gedwongen één van de echtgenotes te worden van een vaak oudere man. Niet zelden worden deze meisjes al heel jong zwanger. Het aantal jonge meiden (en jongens, zij het in veel mindere mate) in dit gebied dat toegang heeft tot onderwijs, is niet zo groot.

In het kader van het al genoemde participatieve onderzoek in het Couffo-district voelden dertig zorgvuldig geselecteerde jongeren leeftijdsgenotenjongeren en volwassenen uitvoerig aan de tand over seksualiteit en aanverwante thema's. Ze werden hiervoor opgeleid en getraind, en leerden in de loop van het onderzoek ook hoe ze de data konden analyseren. Het doel van het onderzoek is het formuleren van een programmavoorstel, gericht op het verbeteren van de reproductieve en seksuele gezondheid van jongeren in het Couffo-district. Het onderzoek, dat naar tevredenheid is afgerond, was heel leerzaam voor iedereen die erbij betrokken was en heeft veel leerpunten opgeleverd. Bijvoorbeeld, dat deze specifieke benadering erg effectief is om de complexiteit van de problemen op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid onder jongeren in kaart te brengen. Bovendien laat dit onderzoek zien dat zelfs lastige onderwerpen die voor jongeren heel belangrijk zijn, goed door henzelf geanalyseerd kunnen worden en dat zij zelf in staat zijn het project eromheen te ontwerpen.

De jongeren hebben inmiddels een voorstel opgesteld, waarbij ze ook volwassenen en overheidsinstellingen om advies hebben gevraagd.

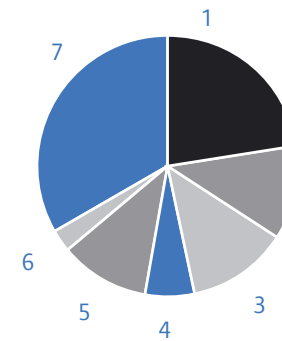
Nu het voorstel helemaal af is, is de tijd aangebroken om alle projectactiviteiten te starten met behulp van Plan, de overheid en andere lokale organisaties.

3.2 Azië

3.2. Regio Azië

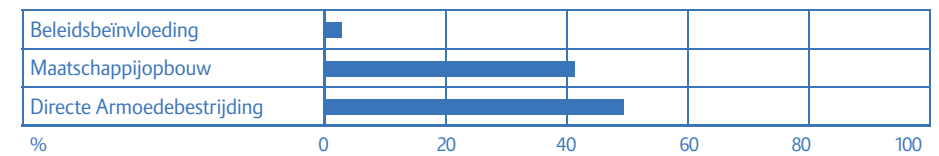
Kengetallen 2005

Aantal landen	10
Aantal projecten	52
Totale uitgaven	€ 8,9 miljoen
MFP uitgaven	€ 5,6 miljoen

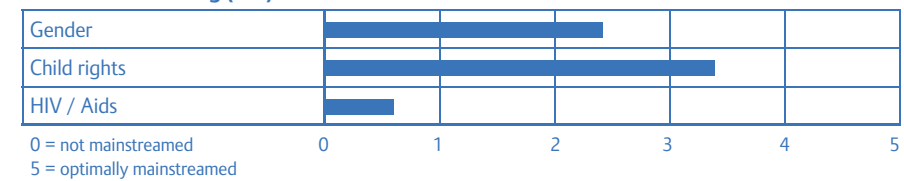

- 1) Education 23%
- 2) Health 12%
- 3) Water and Sanitation 12%
- 4) Natural Resources Management 6%
- 5) Food and Nutrition Security 11%
- 6) HIV/Aids 3%
- 7) Protection 33%

Azië

Asia: Mainstreaming (0-5)

3.2.1. Ontwikkelingen in de regio en de gevolgen voor Plan

Azië, met haar specifieke kenmerken als enorme bevolkingsaantallen en de centrale positie in het globaliseringproces, profiteerde ook in 2005 van economische groei. Met name landen als China, India, Thailand en Vietnam maakten een aanzienlijke groei door. Tegelijkertijd echter, nam in een aantal van deze landen ook de werkloosheid en armoede toe en ontstaan er steeds grotere verschillen tussen rurale en urbane gebieden, onder meer op het gebied van inkomensongelijkheid. Slechts een kleine bovenlaag van de bevolking profiteert van de economische groei. Kinderen en vrouwen blijven kwetsbare groepen en issues als exploitatie, uitbuiting, mishandeling, kinderhandel en kindprostitutie komen op steeds grotere schaal voor en nemen steeds schrijnender vormen aan.

De politieke spanningen zijn in de regio over het algemeen verminderd. In sommige landen is de politieke situatie echter nog instabiel. In Nepal bijvoorbeeld, stemt de staatsgreep van Koning Gyanendra in februari 2005 en de daaruit voortvloeiende represaillemaatregelen tot grote bezorgdheid. De sociale en politieke onrust heeft ingrijpende gevolgen voor kinderen en hun families in het hele land. Het merendeel van de kinderen is het recht op onderwijs, gezondheidszorg en bescherming ontnomen. De verslechterde situatie in Nepal was voor Plan Nederland aanleiding om de lobbyactiviteiten voor de kinderrechtsituatie in Nepal te intensiveren. In samenwerking met andere hulporganisaties wordt op EU-niveau geprobeerd druk uit te oefenen op de Nepalese regering om internationale mensenrechtenverdragen te respecteren en de richtlijnen voor 'Kinderen en gewapend conflict' na te volgen. Ondanks de recente politieke instabiliteit en groeiende onrust, heeft Plan de activiteiten in Nepal kunnen voortzetten.

Ook in Bangladesh geven politieke ontwikkelingen aanleiding tot bezorgdheid. Maatschappelijke organisaties worden steeds kritischer in de gaten gehouden en de positie van vrouwen wordt slechter. Om deze tendens enigszins te beïnvloeden, maakt Plan Nederland sinds een aantal jaren deel uit van het Bangladesh Overleg Ontwikkelingssamenwerking en Mensenrechten (BOOM), dat ernaar streeft donoren en politieke beleidsmakers in de problematiek te betrekken.

In 2005 besteedde Plan veel aandacht aan de gevolgen van een aantal grote natuurrampen. De tsunami trof op 24 december 2004 India, Indonesië, Thailand en Sri Lanka en kostte aan minstens 275.000 mensen het leven. Het noordelijke berggebied van Pakistan, Afghanistan en India werden op 8 oktober 2005 getroffen door een hevige aardbeving, die aan meer dan 50.000 mensen het leven kostte en ruim 3 miljoen mensen dakloos maakte. Ook het Plan-werkgebied Mansehra, in het epicentrum van de aardbeving, werd zwaar getroffen. Plan bood noodhulp aan de slachtoffers in het rampgebied, maar richtte zich vooral op structurele activiteiten en het opzetten van een opvangkamp, in samenwerking met het Pakistaanse leger. Ook werden huizen en ziekenhuizen opgebouwd en kregen slachtoffers, waaronder veel kinderen, psychosociale

ondersteuning. Plan Nederland droeg bij met USD 500.000 (grotendeels verkregen uit bijdragen van particulieren en bedrijven) aan dit grootschalige, geïntegreerde programma van USD 5.500.000.

Het tsunami-programma van Plan in Hambantota (Sri Lanka) en Atjeh (Indonesië) stond in 2005 vooral in het teken van wederopbouw. In het driejarige, geïntegreerde wederopbouwprogramma in Hambantota, dat kort na de tsunami werd opgestart, ligt de nadruk op psychosociale ondersteuning van kinderen, het bouwen van huizen voor getroffen families en het herstellen, bouwen en opnieuw inrichten van scholen. Plan Nederland draagt ruim 3 miljoen euro bij aan het tsunami-programma, dat gebudgetteerd is voor ruim 17 miljoen dollar. Het grootste deel van deze 3 miljoen euro komt uit SHO-gelden. Het resterende deel wordt door Plan Nederland gefinancierd met Medefinancieringsgelden en met bijdragen van particulieren en bedrijven. In Atjeh ondersteunt Plan Nederland het driejarige wederopbouwprogramma op het gebied van kindbescherming, gezondheidszorg en het verbeteren van de leef- en woonomgeving van de slachtoffers van de tsunami.

3.2.2. Ontwikkelingen in het portfolio: een kentering in de omvang van financiering en keuze van landen

In 2005 waren er geen grote verschuivingen wat betreft de regiodoelstellingen en prioritaire thema's. Net als voorgaande jaren lag de nadruk op onderwijs en kindbescherming, al is een stijging in het aandeel van voedselzekerheidsprogramma's duidelijk waarneembaar. Het aantal programma's daalde licht (van 60 in 2004 naar 52 in 2005), terwijl de totale uitgaven substantieel stegen, van € 6.3 miljoen in 2004 naar € 8.9 miljoen in 2005 (een stijging van 41 procent). Het aantal landen waar Plan Nederland ondersteuning biedt, bleef nagenoeg gelijk¹³. Het aantal nieuwe programma's beperkte zich echter tot een drietal landen. Er is dus duidelijk sprake van een verandering in zowel de omvang van de financiering als in de keuze van landen waarmee wordt samengewerkt. Deze trend zal zich naar verwachting de komende jaren voortzetten en sluit nauw aan bij de ingezette koerswijziging van Plan Nederland waarbij op een intensieve en strategische wijze in een beperkt aantal landen wordt gewerkt. De kernlanden in Azië waar Plan Nederland zich de komende jaren op zal richten zijn Bangladesh, Indonesië, Nepal, Sri Lanka en Vietnam. In de overige landen zullen voornamelijk programma's worden ondersteund op het gebied van de twee gekozen prioritaire thema's kindbescherming en onderwijs. Deze strategische benadering zal de focus en concentratie van het portfolio doen toenemen. Conform het beleid van Plan Nederland was in 2005 het overgrote deel van de gehonoreerde aanvragen afkomstig uit de vijf genoemde kernlanden of lag een aanvraag in het verlengde van een van de twee prioritaire thema's, indien het een programma in een van de overige landen betrof.

¹³ Het totaal aantal landen in het portfolio daalde van 11 naar 10 landen: Bangladesh, China, Filippijnen, India, Indonesië, Nepal, Pakistan, Sri Lanka, Thailand en Vietnam. In Cambodja worden geen nieuwe programma's ondersteund.

Enkele successen van het afgelopen jaar:

- Meer aandacht op scholen en in gemeenschappen voor misbruik van en (huiselijk) geweld tegen kinderen, en speciaal tegen meisjes (en jonge) vrouwen;
- In Bangladesh ontvingen meer dan 600.000 kinderen een geboortecertificaat;
- Toegenomen zelfvertrouwen en bewustzijn van kinderen in de door de tsunami getroffen gebieden door gerichte psychosociale hulp, het ontwikkelen en verspreiden van kindgerichte traumaverwerkingsmaterialen en creatieve therapie (Indonesië, Sri Lanka);
- De oprichting en versterking van (nationale) kindertelefoons in onder andere Nepal, India, Indonesië en Vietnam heeft ertoe geleid dat ruim 65.000 kinderen hulp kregen in de vorm van onder meer advies, opvang, counseling en doorverwijzing naar hulpverleners;
- Innovatieve projecten voor inkomensverbetering, zoals het succesvolle Livelihood Advancement Business Schools-concept uit India, zijn geïntroduceerd in Sri Lanka en Vietnam. Ook Indonesië toonde interesse. In dit land zijn de voorbereidingen in volle gang;
- Kinderen leren bewust omgaan met geld. Dit concept, geïnitieerd door Child Savings International (en gefinancierd door Plan Nederland), is getest en zal nu worden geïntegreerd in bestaande onderwijsprogramma's van onder meer Plan Filipijnen, Plan Vietnam en mogelijk ook in Indonesië;
- Met het oog op het regioplan 2007-2010 is in 2005 een intensieve beleidsdialoog gestart over het toekomstige beleid van de afdeling Azië met de verschillende landenkantoren, het regiokantoor in Bangkok en internationale en Nederlandse organisaties. Dit proces zal gedurende het eerste kwartaal van 2006 zijn afgerond.

In totaal zijn acht projecten in 2005 extern geëvalueerd. Zes evaluaties zijn inmiddels volledig afgerond. De overige twee evaluatierapporten worden in het eerste kwartaal van 2006 verwacht.

De totale uitgaven voor de regio zijn ten opzichte van 2004 toegenomen met 41 procent. De MFP-middelen zijn licht gestegen, maar de afdeling kreeg ook fondsen van de SHO, van bedrijven en van particulieren ter beschikking voor de door de tsunami getroffen gebieden in Atjeh (Indonesië) en Hambantota (Sri Lanka). Hiermee is het totale aandeel van bestedingen voor de regio uitgekomen op 24 procent. De hoge werkdruk heeft er toe geleid dat het Azie-team is uitgebreid met een programmamedewerker en een CIDIN-student, waardoor het totaal aantal uren voor de afdeling nu staat op 216 uur per week.

3.2.3. Ontwikkelingen per thema

ONDERWIJS

Gedurende 2005 zijn in de regio Azië 13 onderwijsprogramma's in 10 landen¹⁴ ondersteund, waarmee het aantal programma's met betrekking tot dit thema licht gestegen is ten opzichte van 2004. Conform de planning, lag ook in 2005 de nadruk op kwaliteitsverbetering van het basisonderwijs – inclusief non-formeel onderwijs – en Early Childhood Care & Development (ECCD). Een belangrijk aspect van kwaliteitsverbetering blijft de actieve betrokkenheid en participatie van kinderen, ouders en gemeenschappen in het management van de school en het opzetten en versterken van schoolcomités en kinderclubs. In twee landen (China en Indonesië) betrekken de zogenaamde School Improvement Programmes de gemeenschap actiever bij de het bestuur en het planningsproces door ze te laten beslissen over specifieke onderwijsverbeteringen. Gezien het belang van onderwijs bij duurzame armoedebestrijding, werd dit jaar ook in overige programma's in de regio Azië aandacht geschonken aan onderwijs. Gedurende 2005 was onderwijs bovendien een belangrijk onderdeel van de noodhulp- en wederopbouwprogramma's in Hambantota (Sri Lanka) na de tsunami en Manshera (Pakistan) na de aardbeving.

¹⁴) Bangladesh, China, Filipijnen, India, Indonesië, Nepal, Pakistan, Sri Lanka, Thailand en Vietnam.

Resultaat	Realisatie
Verbeterde toegang (kwantiteit, kwaliteit, effectiviteit en efficiëntie) van het basisonderwijs	<p>Verbeterde toegang tot en kwaliteit van formeel en non-formeel onderwijs in China, de Filipijnen, India, Indonesië, Nepal, Pakistan, Sri Lanka, Thailand en Vietnam, onder andere door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toegenomen kwaliteit van leerkrachten door training van docenten en de introductie van kindvriendelijke, participatieve lesmethoden en –pakketten op scholen (China en Indonesië); • Het opzetten en versterken van schoolcomités en kinderclubs, waardoor niet alleen kinderen, ouders en gemeenschappen actiever betrokken zijn bij het bestuur van de school, maar ook de aansprakelijkheid en transparantie van de school wordt vergroot (Indonesië); • Het opzetten van Education for All (EFA) fora op districts- en provinciaal niveau, met als doel nieuw beleid en richtlijnen te formuleren (10 EFA-fora in Indonesië); • Toegenomen aandacht van regionale en nationale autoriteiten voor kindgerichte onderwijs- en leermethodes (child centered teaching and learning methods) in China en Indonesië; • Toegenomen gebruik van nieuwe informatie- en communicatietechnologie op scholen en in gemeenschappen (China en Thailand). Dit vergrootte niet alleen de toegang tot informatie, maar ook de participatie en motivatie van scholieren; • Met het oog op verbeterde toegang van kinderen in rurale gebieden tot communicatie technologieën op scholen, zijn samenwerkingsverbanden aangegaan met het Ministerie van Onderwijs, onderwijsinstituten en netwerken van scholen (Thailand en China); • Verbeterde toegang tot onderwijs voor kinderen die gezien hun situatie specifieke aandacht nodig hebben (zoals straatkinderen, kindarbeiders, migrantenkinderen, oorlogskinderen, gehandicapte kinderen en kinderen in gevangenissen) in Indonesië, de Filipijnen, Nepal en Vietnam. • Toegang tot 105 avondscholen voor leerlingen (India); 10 procent van de avondschoolleerlingen heeft toegang gekregen tot een reguliere dagschool; • Met het oog op het verbeteren van de situatie hebben kindparlementariërs verschillende avondscholen bezocht om de problemen die op de scholen spelen te bespreken in de maandelijkse vergaderingen van het Kinderparlement (India);

- Wederopbouw en herstel van kindvriendelijke basisscholen, waaronder het herstel van 12 scholen en de bouw van 5 basisscholen in de door de aardbeving getroffen gebieden in Pakistan, 1 basisschool in Vietnam en 2 basisscholen in China;
- Verbeterde toegang tot basisonderwijs voor kinderen in het rampgebied in Pakistan;
- Plan heeft een Memorandum of Agreement ondertekend met de overheid van Sri Lanka, waarin is vastgelegd hoeveel scholen er worden gebouwd of opgeknapt in Hambantota;
- Hernieuwde toegang van kinderen tot herbouwde en opgeknapte scholen in Hambantota (Sri Lanka), zodat zij onderwijs kunnen volgen in een vertrouwde schoolomgeving. Psychosociale begeleidingsprogramma's op deze scholen bieden ondersteuning aan de kinderen;
- Verbeterde toegang tot psychosociale ondersteuning op scholen via 'Happy-Sad Letter Boxes' (Brievenbussen op scholen waarin kinderen anoniem en brief kwijt kunnen over hun ervaring met de tsunami). De psychosociale activiteiten via het lesprogramma op 64 scholen in Sri Lanka hebben een positief effect op de kinderen en leerkrachten;
- Op scholen in Hambantota (Sri Lanka) is een Disaster Preparedness Systeem opgezet;
- Een 'Radio Tuition' Project is gelanceerd om kinderen en jongeren, die als gevolg van de tsunami een onderwijsachterstand hebben opgelopen, te helpen hun eindejaarsexamens te halen, door middel van lessen afgewisseld met berichten over kinderrechten en kindbescherming.

Verbeterde fysieke, sociale, emotionele en cognitieve ontwikkeling van kinderen onder de zes jaar, door middel van geïntegreerde ECCD-initiatieven

Zeven ECCD-programma's in vijf landen (Bangladesh, India, Nepal, Pakistan en Vietnam) droegen bij aan dit resultaat, onder meer door:

- Verbeterde psychische, sociale, emotionele en cognitieve ontwikkeling van kinderen onder de 6 jaar (India, Nepal, Pakistan en Vietnam);
- Toegenomen bewustzijn ten aanzien van het ECCD-concept bij ouders, verzorgers en in de gemeenschappen (India, Nepal, Pakistan en Vietnam);
- Kwaliteitsverbetering en capaciteitsversterking van ECCD-centra door training van leerkrachten en ECCD Management Comités, het ontwikkelen van capaciteitsverhogende onderwijsmaterialen en verbeterde lesmethoden en door het uitvoeren van onderzoek en het organiseren van uitwisselingsbezoeken (Bangladesh, India en Nepal);
- Verbetering van de gezondheid, hygiëne, en voeding van kinderen in de ECCD-centra via voedingssupplementen, regelmatige gezondheidschecks en inentingen (India en Nepal);
- Capaciteitsversterking van NGO's en CBO's werkzaam op het terrein van ECCD, zowel op technisch als op managementniveau (Bangladesh);
- Diverse lobby- en advocacy-initiatieven om het ECCD-concept meer onder de aandacht te brengen bij verantwoordelijke overheidsinstanties (Bangladesh en Nepal);
- Groter vertrouwen en meer onderling respect door evenementen op scholen voor kinderen van verschillende kasten, religieuze achtergrond en sociale status (India en Nepal);
- Beter doorstroming naar het basisonderwijs. Bijna 100 procent van de kinderen die aan ECCD-activiteiten deelnamen, stroomden door naar het basisonderwijs. Bovendien is gebleken dat deze kinderen in het vervolgonderwijs beter presteren dan kinderen die niet deelnamen aan een ECCD-programma;
- (Ver)bouw van kindvriendelijke centra in Nepal (587) en Vietnam (2). Deze centra zijn in de meeste gevallen eigendom van de lokale gemeenschap en worden ook door hen beheerd. De bijdrage van de gemeenschappen bestond uit arbeid en lokale materialen;

KINDBESCHERMING (Child Protection) en kinderrechten

Conform het regio- en jaarplan bleef kindbescherming¹⁵ ook in 2005 een van de belangrijkste prioriteiten van de Azië-afdeling van Plan Nederland. In acht landen¹⁶ richtten 23 nationale programma's en twee regionale programma's zich expliciet op de bescherming van kinderen, de bewustwording van de rechten van het kind en de bevordering van kindparticipatie. Deze programma's droegen onder meer bij aan een betere bescherming van vrouwen en kinderen tegen verschillende vormen van misbruik, uitbuiting en verwaarlozing, al dan niet van seksuele of economische aard. Het totaal aantal programma's bleef gelijk ten opzichte van 2004; maar de impact van de programma's is versterkt. Dit is mede dankzij twee, in het kader van de tsunami opgestarte noodhulp- en wederopbouwprogramma's in Atjeh (Indonesië) en Hambantota (Sri Lanka), die in ruime mate aandacht besteden aan psychosociale counseling en begeleiding, evenals zes nieuwe geïntegreerde kinderrechten- en kindbeschermingsprojecten, onder meer op het gebied van kinderhandel en HIV/aids. Interventies richtten zich onder andere op onderzoek, preventie, directe hulpverlening (in de vorm van rescue, recovery & rehabilitation) en lobby en advocacy. Daarnaast is bescherming in tal van reguliere programma's opgenomen als cross-cutting issue, onder meer in programma's op het gebied van onderwijs en gezondheidszorg. Hierdoor konden preventie –en verwijzingsmaatregelen met betrekking tot onder meer mishandeling en discriminatie breder worden ingezet.

Resultaat

Verbeterde bescherming van vrouwen en kinderen tegen verschillende vormen van misbruik, uitbuiting en verwaarlozing

Realisatie

- Verbeterde bescherming van ruim 4.000 straatkinderen, kindarbeiders, kindmigranten, kinderen in conflictsituaties en kinderen die wettelijke overtredingen hebben gepleegd, door middel van preventiemaatregelen, vrijlating, bewustwording, opvang, gezondheidszorg, psychosociale counseling, (informeel dan wel beroeps-) onderwijs, creatieve therapie, inkomensgenererende activiteiten, resocialisatieprocessen, juridische begeleiding, en advocacy-initiatieven op het gebied van betere wetgeving (de Filipijnen, Indonesië, Nepal en Vietnam);
- Toegenomen bescherming van en opvang voor kindmigranten en kinderen die getroffen zijn door het conflict in Nepal, via een contact center en tijdelijke opvangcentra voor jongens en meisjes die bescherming, gezondheidszorg, psychosociale counseling, (non-formeel) onderwijs en rehabilitatie bieden. In totaal zijn 461 kinderen geholpen via het contact center en kregen 318 jongens en meisjes tijdelijke opvang en bescherming in zogenaamde transitcentra;
- Verbeterde integratie van gehandicapte kinderen in de lokale gemeenschap in Vietnam en Bangladesh door middel van bewustwording, het geven van onderwijs en het toegankelijk maken van gezondheidszorg voor deze groep;
- Betere bescherming van kinderen die slachtoffer werden van kinderhandel en commerciële seksuele exploitatie door middel van preventieactiviteiten, opvang, psychosociale counseling, beroepsopleidingen, juridische ondersteuning, succesvolle reïntegratie en capaciteitsopbouw van lokale gemeenschappen (India, Filipijnen en Nepal);
- In totaal zijn ruim 1.000.000 kinderen en volwassenen geregistreerd in Bangladesh, de Filipijnen, Indonesië, Nepal, Sri Lanka en Pakistan;
- De oprichting en versterking van (nationale) kindertelefoons in onder andere Nepal, India, Indonesië (Jakarta, Surabaya en Atjeh) en Vietnam leidde ertoe dat ruim 65.000 kinderen hulp kregen in de vorm van onder meer advies, opvang, counseling en doorverwijzing naar hulpverleners;
- Ondersteuning van ECPAT Internationaal, die zich wereldwijd en in het bijzonder in Azië inzet tegen de commerciële, seksuele uitbuiting van kinderen, en ondersteuning van Child Workers Asia, een regionaal netwerk tegen kinderarbeid;

¹⁵ Over kindbescherming en kinderrechten wordt tot en met 2006 integraal gerapporteerd. Als onderdeel van de nieuwe subsidieaanvraag voor de periode 2007-2010 zal er apart over kinderrechten en kindbescherming gerapporteerd worden.

¹⁶ Bangladesh, Filipijnen, India, Indonesië, Nepal, Sri Lanka, Pakistan en Vietnam.

- Toegenomen zelfvertrouwen en bewustzijn van kinderen die de tsunami hebben overleefd door gerichte psychosociale hulp (onder meer naar aanleiding van de brieven van kinderen in de 'Happy-Sad Letter Boxes' op scholen in het getroffen gebied), het ontwikkelen en verspreiden van kindgerichte traumaverwerkingsmaterialen en creatieve therapie, waaronder bijdragen aan de productie van de theatervoorstelling 'Children of the Sea' (Indonesië en Sri Lanka).

Versterkte institutionalisering van de rechten van het kind op lokaal niveau

- Toegenomen bewustzijn met betrekking tot het integreren van gehandicapte kinderen in de gemeenschap bij NGO's, instituten en andere geïnteresseerden (Bangladesh en Vietnam);
- Veranderde houding op dorpsniveau in Bangladesh ten aanzien van kinderen en mensen met een handicap;
- Groter bewustzijn op dorpsniveau over de negatieve gevolgen van kinderarbeid onder kinderen, ouders en verzorgers en een betere bescherming door middel van het verbeteren van het aanbod van (beroeps)onderwijs en het verbeteren van de toegang tot microkrediet (India en de Filipijnen);
- Toegenomen bewustzijn over kinderrechten en kindbescherming bij kinderen en in gemeenschappen, onder andere door het mediaprogramma AGAMI en andere (multi)media-activiteiten (Bangladesh, India, Indonesië, Nepal en Sri Lanka);
- Netwerkopbouw en capaciteitsversterking van kindertelefooncentrales, via een nationale conferentie met overheidsinstanties en personeel, en door middel van lokale trainingen over kinderrechten en het belang van kindbescherming aan politie, gemeentes en mensenrechtenorganisaties (India, Indonesië en Nepal);
- Een kinderparlement is opgezet in Nepal, waar jongens en meisjes deelnemen aan besluitvormingen over kinderrechten. Bestuursplatforms voor kinderen op districtniveau zijn versterkt met kinderrechtenactivisten en projectpersoneel;
- Oprichting en versterking van 342 kinderrechtenforums en een consortium van 3.000 kinderclubs, met een vertegenwoordiging van meer dan 80.000 kinderen. Als belangrijke bewakers van kinderrechten in de gemeenschappen, spelen zij een prominente rol in de kinderrechtenbeweging in Nepal en andere landen in Azië;

- Capaciteitsversterking van de Plan-staf en van lokale bestuurders op het gebied van (het monitoren van) kindbescherming en kinderrechten (Sri Lanka, Vietnam);
- Capaciteitsversterking op lokaal niveau, onder meer met het opzetten van waakzaamheidscomité's, om kinderhandel en het daarmee gepaard gaande risico op HIV-besmetting te helpen voorkomen;
- Het aangaan en opzetten van diverse allianties en netwerken op nationaal niveau om schendingen van mensenrechten aan het licht te brengen, met kinderrechtenactivisten, lokale overheden, leerkrachten en beleidsmakers (Nepal, India, Sri Lanka).

Betere inbedding van de rechten van het kind in nationale wetgeving en in het overheidsbeleid in specifieke landen

- Diverse lobby-, advocacy- en voorlichtingsactiviteiten op nationaal en lokaal niveau met betrekking tot het belang van geboorteregistratie en de verbetering van bestaande geboorteregistratiesystemen (Bangladesh, Nepal en Sri Lanka). In Bangladesh heeft dit geleid tot veranderde wetgeving. In Sri Lanka richtten de inspanningen zich ook op het reproduceren van identiteitsbewijzen die door de tsunami verloren zijn gegaan;
- Succesvolle uitvoering van diverse lobby- en advocacy-initiatieven tegen de schending van kinderrechten, in het bijzonder van kinderen in conflictsituaties (Nepal en overige landen in Azië);
- Bijgedragen aan de dialoog met diverse partijen om kinderen buiten het conflict in Nepal te houden. De nationale campagne 'Children as Zones of Peace' heeft hierin een succesvolle bijdrage geleverd in 21 districten in Nepal;
- Bijgedragen aan lokale capaciteitsversterking en aan een positievere houding van beleidsmakers ten aanzien van het op de agenda krijgen van de problemen rond kinderhandel en HIV-besmetting.

GEZONDHEIDSZORG

Op het gebied van gezondheidszorg droeg Plan Nederland in Azië bij aan de uitvoering van zes programma's. Ten opzichte van 2004 is dit een lichte daling. De programma's voor gezondheidszorg zijn uitgevoerd in vijf landen en behelzen de thema's HIV/aids, moeder- en kindzorg en de toegang tot en het gebruik van veilig (drink)water en sanitaire voorzieningen. Ook zijn in een aantal landen programma's uitgevoerd waarbij gezondheidszorgelementen een belangrijk onderdeel vormen binnen het complete meerjarige programma¹⁷. Dit is conform de ontwikkeling in het Azië-beleid om meer geïntegreerde programma's te ondersteunen, in plaats van kortlopende, losstaande projecten. In de grootschalige hulpprogramma's, opgezet na de tsunami-ramp in Sri Lanka en Indonesië, is gezondheidszorg een belangrijk onderdeel.

¹⁷) Bangladesh, China, India, Indonesië, Nepal, Sri Lanka en Vietnam

Resultaat	Realisatie
Meer en betere HIV/aids-preventie en -zorg en vermindering van de effecten van HIV/aids, in het bijzonder voor kinderen	<ul style="list-style-type: none"> ● Nationaal onderzoek leidde tot beter inzicht in de specifieke problemen, kennis, houding en praktijk ten aanzien van seksuele en reproductieve gezondheidszorg onder jongeren (Sri Lanka); ● Toegenomen bewustzijn en kennis bij risicogroepen als jongeren, migranten, prostituees en drugsgebruikers over onder meer verantwoordelijk seksueel gedrag (Sri Lanka, Nepal en India); ● Betere toegang tot counseling en tot behandeling van HIV/aids en andere SOA's (Nepal en India).
Betere toegang tot en kwaliteit van moeder- en kindzorg	<ul style="list-style-type: none"> ● Betere toegang tot gezondheidszorg voor gehandicapte kinderen (Vietnam en Bangladesh); ● Meer kennis bij vrouwen over geboortespreading en goede pre- en postnatale zorg (India, Vietnam, Nepal en Bangladesh); ● In India is de kennis over preventie en behandeling van malaria toegenomen; ● In Indonesië, India en Bangladesh is de toegang tot en de kwaliteit van gezondheidszorgfaciliteiten verder verbeterd dankzij verbeterde infrastructuur en training van gezondheidswerkers op verschillende niveaus; ● Betere toegang tot gezondheidszorg voor straatkinderen en kindarbeiders (Vietnam).
Betere toegang tot en gebruik van veilig (drink)water en sanitaire voorzieningen.	<ul style="list-style-type: none"> ● In het door de tsunami getroffen Plan-werkgebied Hambantota (Sri Lanka) is het uitbreken van besmettelijke ziektes voorkomen door het verstrekken van medicijnen en schoon drinkwater en het aanleggen van sanitaire voorzieningen; ● Watercomités zijn opgezet en versterkt (China en Indonesië); ● Betere toegang tot veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen door aanleg en restauratie van waterputten en sanitaire voorzieningen in scholen en gemeenschappen (Indonesië en Vietnam); ● Toegenomen kennis over hygiëne en veilig gebruik van (drink)water door voorlichting en scholing. CBO's en kinderclubs spelen hierbij een belangrijke rol; ● Beter inzicht in de specifieke problemen op het gebied van water en sanitaire voorzieningen via onderzoek, maken het mogelijk de problematiek grootschalig aan te pakken (China).

VOEDSELZEKERHEID

Met het ondersteunen van negen (deel)programma's in zes landen¹⁸ leverde Plan Nederland een bijdrage op het gebied van grotere voedsel- en inkomenszekerheid in deze landen. Voedselzekerheid is ook onderdeel van andere lopende programma's. Activiteiten op dit gebied richten zich op het verbeteren van de landbouwproductie, maar ook op het versterken van de inkomenspositie van de lokale bevolking door activiteiten buiten de landbouw. Zo werkten partnerorganisaties van Plan in de door de tsunami getroffen gebieden in Sri Lanka al langere tijd op het gebied van microkredieten. Na de tsunami werden van sommige vrouwen de uitstaande leningen kwijtgescholden en werd hun de mogelijkheid geboden om een nieuwe lening te krijgen. Hierdoor raakten zij niet in een financiële impasse, en werden ze juist gestimuleerd om nieuwe investeringen te doen die passen bij hun veranderde situatie.

Resultaat	Realisatie
Grotere voedsel- en inkomenszekerheid	<ul style="list-style-type: none"> ● Verbeterde landbouwproductie door de ontwikkeling van irrigatiesystemen, verbeterd waterbeheer, natuurbeheer en organisatieversterking, waarbij de gebruikers zelf een belangrijke rol spelen (Vietnam, Sri Lanka, Thailand en Nepal); ● Kwetsbare groepen (straatkinderen, kindarbeiders, jongeren) wisten zich via het leerlingstelsel een positie te verwerven op de arbeidsmarkt (Vietnam); ● De lokale bevolking kreeg via bewustwordingsactiviteiten en trainingen meer kennis waarmee zij inkomensgenererende activiteiten kunnen ontplooiën (Vietnam, Nepal, Filipijnen en Sri Lanka); ● Voedselhulp voor de lokale bevolking in door de tsunami getroffen gebieden (Sri Lanka); ● De microkredietsector is versterkt door de ondersteuning van netwerkorganisatie Laka Microfinance Network. Data-analyse van de behoefte aan microkrediet (Sri Lanka); ● Betere toegang voor vrouwen tot spaar- en kredietfaciliteiten in onder meer Bangladesh, Sri Lanka, Nepal en Thailand. De positie in de samenleving van deelnemende vrouwen is verbeterd.

¹⁸) Bangladesh, Filipijnen, Nepal, Sri Lanka, Thailand en Vietnam

MILIEU

Door het ondersteunen van vijf programma's in vijf landen¹⁹ wist Plan Nederland een kleine bijdrage te leveren aan een beter milieu en duurzaam landgebruik in ecologisch kwetsbare gebieden. Daarbij is sprake van een zeer lichte daling van het aantal milieuprogramma's ten opzichte van 2004. In het kader van deze programma's werden in Vietnam drie plattelandsgemeenten ondersteund bij het maken van lokale ontwikkelingsplannen. Bij deze plannen staat de relatie tussen menselijk handelen, economie en het milieu centraal. Actieve deelname van alle betrokken partijen (gemeente, bevolking, technische diensten) leidde tot een plan dat door iedereen wordt gedragen en perspectieven geeft voor een duurzame ontwikkeling van de gemeenschappen op sociaal en economisch terrein en op milieugebied.

Resultaat

Realisatie

Verbeterd milieu en duurzaam landgebruik in ecologisch kwetsbare gebieden

- Er is een bijdrage geleverd aan verbeterd duurzaam gebruik en beheer van natuurlijke hulpbronnen, onder meer door middel van watershed management en herbebossing (Sri Lanka, Filipijnen, India en Thailand);
- Lokale gemeenschappen maakten in samenwerking met lokale autoriteiten ontwikkelingsplannen voor beter gebruik van natuurlijke hulpbronnen en behoud van het milieu (Thailand en Vietnam);
- Er is bijgedragen aan het milieubewustzijn van schoolgaande kinderen (Thailand en Vietnam).

¹⁹⁾ Filipijnen, India, Sri Lanka, Thailand en Vietnam

3.2.4. Evaluaties

In totaal zijn acht evaluaties uitgevoerd, waarvan er inmiddels zes volledig zijn afgerond. De overige twee evaluaties zullen in het eerste kwartaal van 2006 worden afgerond. De volgende evaluaties zijn in 2005 afgerond:

1	Bangladesh	BGD0009	Handicap and Disability Project
2	Bangladesh	BGD0054	Professionalizing SafeSave and CTS
3	India	IND00024	Addressing Basic Learning Needs in Universal Elementary Education of Socially and Economically Disadvantaged Children/CLR
4	Nepal	NPL0071	Institutional Development for Women Empowerment and Poverty Reduction
5	Nepal	NPL0072	HIV/AIDS and STD Prevention and Control
6	Nepal	NPL0074	Children at Risk: Child Migration and Child Labour

Zoals onderstaande tabel aangeeft, tonen de zes evaluaties zowel resultaten op het gebied van armoedebestrijding (minimaal 26 resultaten) als op maatschappijopbouw (minimaal 17 resultaten). In totaal zijn 43 resultaten geïdentificeerd – maar naar alle waarschijnlijkheid zijn deze niet volledig – en gecategoriseerd onder de eerste zes kolommen van de Plan's classificatiematrix. Gezien het geringe aantal evaluaties en de enigszins kunstmatige manier van classificeren, moeten deze resultaten wel met de nodige voorzichtigheid worden gebruikt.

DIRECTE ARMOEDEBESTRIJDING

verbeterde toegang tot diensten en middelen (1) wordt gerealiseerd door middel van (1a) beschikking over en duurzaam beheer van infrastructuur en middelen, (1b) toegenomen zelfredzaamheid van gemeenschappen en leden van de gemeenschap en (1c) sterkere dienstverlenende organisaties

Doelstelling	Resultaat (aantal projecten)	Voorbeelden
1a: Infrastructuur en middelen: kinderen, families en gemeenschappen en/of dienstverlenende instanties hebben de beschikking over duurzaam beheerde infrastructuur en middelen	1 project droeg bij aan deze doelstelling: bij dit project is het ontwikkelen en beheer van de middelen op een duurzame wijze gerealiseerd.	<ul style="list-style-type: none"> ● CLR ontwikkelde veel en goed materiaal voor ECCD-activiteiten (India); ● CLR's interventies om elementair onderwijs te promoten door middel van onder meer tuition classes en de radio blijken zeer effectief en relevant te zijn. De uitdaging is nu om deze materialen beschikbaar te maken voor een grotere doelgroep (India); ● CLR ontwikkelde een grote hoeveelheid expositiemateriaal voor ECCD-advocacy, dat op alle niveaus en door alle programma units gebruikt kan worden (India).
1b: Verhoogde zelfredzaamheid: gemeenschappen en/of hun (specifieke) leden hebben een hoger niveau van kennis, vaardigheden en ervaring, en handelen daarnaar	Zes projecten droegen bij aan deze doelstelling, met in totaal minimaal 17 resultaten. De projecten lijken ook te hebben geleid tot daadwerkelijke gedragsveranderingen.	<ul style="list-style-type: none"> ● 70.823 kinderen van 0-6 jaar hadden profijt van CLR's ECCD-interventies, waarvan 48.1 procent meisjes en 52.9 procent jongens (India); ● CLR's tuition classes zorgden ervoor dat de motivatie van kinderen om naar school te gaan is toegenomen en dat hun prestaties verbeterden (India); ● Positief veranderende houding van gehandicapten en hun omgeving op dorpsniveau (Bangladesh); ● Via het spaar- en kredietprogramma van SafeSave is de houding van vrouwen op een positieve manier veranderd, en daarmee de mogelijkheden van kinderen. Vrouwen hebben meer bewegingsvrijheid en nemen meer beslissingen. Meer kinderen kregen de mogelijkheid om naar school te gaan (Bangladesh);

- Het bewustzijn van families en gemeenschappen ten aanzien van HIV/aids en andere SOA's is sterk toegenomen door bewustwordingscampagnes en voorlichting door mensen met HIV/aids (Nepal);
- Het gebruik van voorbehoedsmiddelen is toegenomen en gedragsverandering is waargenomen onder risicogroepen als migranten, adolescenten en mensen met HIV/aids (Nepal);
- Minder exploitatie en misbruik van kinderen en positieve gedragsverandering door een kinderplicht en doorverwijssystemen gericht op kinderen in risicovolle situaties (kindmigratie, kinderarbeid en kindexploitatie) in Nepal;
- 943 kinderen in risicovolle situaties hebben bescherming gekregen en worden ondersteund via een contactcentrum bij een bushalte aan de Nepalese grens met India;
- 340 kinderen zijn opgevangen en herenigd met hun families (Nepal);
- Kredietverlening leidde voor (landloze) vrouwen en hun gezinnen in rurale gebieden tot grotere inkomenszekerheid; 32 procent van de inkomens is toegenomen (Nepal);
- Grotere voedselzekerheid van landloze vrouwen en gezinnen als gevolg van het toewijzen landbouwgronden (Nepal);
- Deelname aan krediet via coöperaties en netwerken, alfabetiseringscursussen en trainingen leidde tot een groter gevoel voor eigenwaarde, toegenomen leiderschaps capaciteiten en grotere zelfstandigheid van vrouwen (Nepal).

1c: Dienstverlenende organisaties: kinderen, families en gemeenschappen ontvangen essentiële diensten van goed en duurzaam functionerende instanties

Alle zes projecten droegen bij aan deze doelstelling.

- Scholen in en rondom Pune werden door CLR ondersteund bij het verbeteren van de taalvaardigheid Engels van studenten door onderwijs via de radio. Leerkrachten in deelnemende scholen volgden een training om radio te gebruiken als lesmiddel (India);
- De investering van Plan in CLR heeft de duurzaamheid versterkt van CLR als dienstverlenende organisatie (India);
- CLR heeft de kwaliteit van diensten verbeterd, die Plan's partnerorganisaties in Plan-programmagebieden leveren op het gebied van ECCD (India);
- Meer NGO's (inclusief Plan) hebben gehandicapten opgenomen in beleid en programma's en verleenden daarnaast aangepaste zorg in de organisatie (Bangladesh);
- Leerkrachten volgden een training om ervoor te zorgen dat gehandicapte kinderen beter kunnen integreren in het non-formele onderwijs en op middelbare scholen (Bangladesh);
- Professionalisering van SafeSave leidde ertoe dat de organisatorische en managementstructuur sterk is verbeterd (Bangladesh);
- Come to Save (CTS) en SafeSave slaagden erin financiële diensten aan de allerarmsten aan te bieden, toegespitst op hun behoeften en wensen. Het klantenbestand van CTS is toegenomen met 325 procent (Bangladesh);
- Institutionele versterking van gezondheidscentra en verwijssystemen, zoals ziekenhuizen, een SOA-kliniek en het Nationaal Centrum van HIV/aids en SOA Controle, in het geven van voorlichting en counseling op het gebied van HIV/aids en SOA's (Nepal);
- Vroegtijdige opsporing van SOA's en toegenomen aantal doorverwezen patiënten (Nepal);

- Institutionele versterking van het Nationaal Centrum van HIV/aids en SOA Controle voor de ontwikkeling van een rehabilitatiecentrum voor kinderen die te maken krijgen met HIV/aids (Nepal);
- Training in klantvriendelijkheid van de vrijwilligers van het counselingcentrum dat zich vooral richt op mensen met HIV/aids of een andere SOA (Nepal);
- Institutionele versterking van NGO's en lokale overheden bij het realiseren van een trainingsprogramma over HIV/aids en STD-voorlichting (infrastructuur, materialen) in Nepal;
- Capaciteitsversterking van kinderschulp en doorverwijssystemen.

MAATSCHAPPIJOPBOUW

Verbeterde toegang tot maatschappelijke structuren en processen (2) wordt gerealiseerd door middel van (2a) grotere participatie en mobilisatie op gemeenschapsniveau (2b) sterkere lokale gemeenschapsorganisaties en (2c) sterkere lobby en beleidsbeïnvloeding op regionaal en nationaal niveau

Doelstelling	Resultaat	Voorbeelden
2a: Participatie en mobilisatie: kinderen, families en gemeenschappen participeren in en beïnvloeden hun eigen ontwikkeling, en mobiliseren zelfstandig daarvoor de middelen en personen	Minimaal drie projecten droegen bij aan deze doelstelling.	<ul style="list-style-type: none"> ● 11.000 mannen en vrouwen in de gemeenschappen volgden een training en vertonen een merkbare gedragsverandering ten aanzien van kinderrechten en kindbescherming (Nepal); ● 11.000 vrouwen en meer dan 700 vrouwen-groepen hebben betere toegang tot krediet (88 procent van het projectgebied) (Nepal); ● Mensen met HIV/aids volgden via het Nationaal Centrum van HIV/aids en SOA Controle een training om voorlichting te geven (Nepal); ● Door trainingen is de capaciteit van organisaties van kinderrechtenactivisten en van verzorgers vergroot; ● Bewustwordingstrainingen leidden tot een afname van huiselijk geweld, kinderarbeid, en kinderhuwelijken (Nepal); ● Grotere voedselzekerheid van gezinnen door onder meer, trainingen en het verschaffen van landbouwzaden aan boeren, boerinnen en productiegroepen (Nepal).

2b: Sterkere lokale gemeenschapsorganisaties

In vier projecten zijn minimaal zeven resultaten geïdentificeerd die een daadwerkelijke bijdragen leverden aan deze doelstelling.

- Toegenomen bewustzijn bij lokale autoriteiten ten aanzien van de behoeften en rechten van gehandicapten (Bangladesh);
- Institutionele versterking van lokale groepen bij het realiseren van trainingsprogramma's inzake HIV/aids en STD-voorlichting (infrastructuur, materialen) in Nepal;
- Trainingen aan vrouwelijke gezondheidsvrijwilligers op het gebied van HIV/aids, en andere SOA's, gemeenschapsvoorlichting en het opzetten van een beter doorverwijssysteem naar gezondheidsposten (Nepal);
- De capaciteitsversterking van Kinderrechtenfora (129) leidde tot institutionele duurzaamheid en het promoten van kinderrechten;
- Institutionele versterking van vrouwen-coöperaties en -netwerken heeft bijgedragen aan de financiële zelfstandigheid en duurzaamheid van coöperaties (Nepal);
- Het netwerk van het dienstverleningscentrum voor rurale vrouwen krijgt erkenning voor het versterken van de coöperaties en wordt gezien als sociale beweging voor de sociaal-economische rechten van vrouwen en gemarginaliseerde groepen in de samenleving (Nepal).

2c: Plan, al dan niet via ondersteuning van netwerken en allianties, ontplooit lobby- en advocacy-activiteiten en beïnvloedt daarmee de nationale beleidsagenda gerelateerd aan de rechten van het kind

1 project heeft een bijdrage geleverd aan deze doelstelling.

- Plan Nepal heeft bijgedragen aan de bewustwording inzake de rechten van het kind en bijgedragen aan het oprichten van drie netwerken voor een gezamenlijke positionering ten aanzien van kinderrechten. Dit is ook ten goede gekomen aan de duurzaamheid van het project.

3.2.5. Doorkijk naar 2006

Met vijf kernlanden (Bangladesh, Indonesië, Nepal, Sri Lanka en Vietnam) in de regio Azië wil Plan Nederland een intensievere samenwerking aangaan. In deze landen wil Plan Nederland op een hoger financieel niveau ondersteuning bieden. Op dit moment zijn er dan ook consultaties gaande met de vijf betrokken landenkantoren om alternatieve vormen van project – en programmafinanciering te bespreken (doelstellingfinanciering, procentuele bijdrage aan landenprogramma's et cetera).

Een dergelijke relatie behelst meer dan programmafinanciering alleen en zal naar verwachting resulteren in een hechtere samenwerking, waarbij aspecten als reciprociteit, complementariteit, innovatie, lobby en advocacy en partnerschappen centraal staan. In de overige landen in Azië waar Plan actief is, zullen de programma's zich concentreren op twee zorgvuldig gekozen thema's: kindbescherming en onderwijs. De keuze voor deze thema's lag voor de hand omdat de afdeling wil voortbouwen op de ervaringen van afgelopen jaren. Naar verwachting zullen in de tweede helft van 2006 samenwerkingsovereenkomsten worden gesloten met de betrokken kernlanden.

Specifieke aandacht zal ook uitgaan naar (hernieuwde) partnerschappen en samenwerkingsrelaties met nationale en internationale organisaties, VN-organisaties en met Nederlandse ambassades in de Plan-landen in Azië.

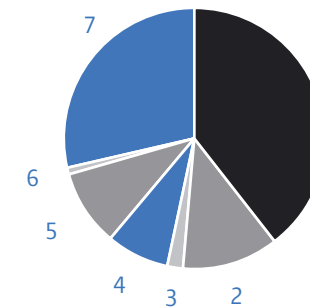

3.3 Latijns Amerika

3.3. Regio Latijns Amerika

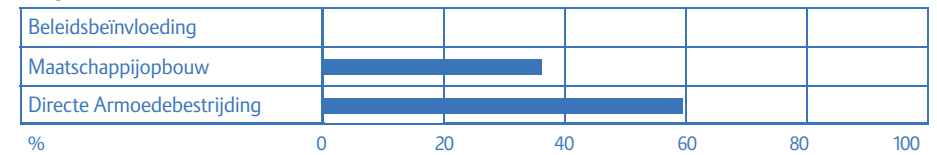
Kengetallen 2005

Aantal landen	12
Aantal projecten	57
Totale uitgaven	€ 6,3 miljoen
MFP uitgaven	€ 5,3 miljoen

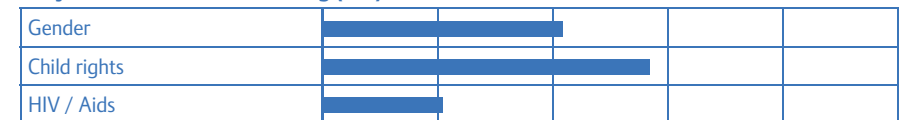

- 1) Education 40%
- 2) Health 12%
- 3) Water and Sanitation 2%
- 4) Natural Resources Management 8%
- 5) Food and Nutrition Security 9%
- 6) HIV/Aids 1%
- 7) Protection 29%

Latijns Amerika

Latijns Amerika: Mainstreaming (0-5)

0 = not mainstreamed
5 = optimally mainstreamed

Resultaten op doelgroepniveau 2005 in Latijns Amerika

Aantal kinderen dat bij de geboorte is geregistreerd	24.301
Aantal uitingen van kind- en jongerenparticipatie (child media clubs, kind- en jeugdraden, et cetera)	807
Aantal kinderen dat heeft deelgenomen aan uitingen van kind- en jongerenparticipatie	41.420
Aantal leerkrachten dat is getraind ten behoeve van kwaliteitsverbetering van het onderwijs	5.423
Aantal schoolcomité's dat is opgezet, dan wel ondersteund in het kader van het School Improvement Plan-programma (SIP)	1.174

3.3.1. Ontwikkelingen in de regio

In 2005 heeft het economische herstel zich in de regio voorzichtig voortgezet. Veel mensen in Latijns Amerika profiteren daar echter nog nauwelijks van. De onvrede over de sociaal-economische situatie brengt de legitimiteit van zittende regeringen in gevaar en vergroot de populariteit van oppositiekandidaten. In verschillende landen zijn links georiënteerde partijen aan de macht gekomen. Verkiezingen en regeringsovergangen hebben ook in het afgelopen jaar in een aantal landen de geplande projectuitvoering belemmerd. In Midden-Amerika is er vertraging ontstaan door de verwoestende overstromingen en orkanen die er vorig jaar hebben huisgehouden.

3.3.2. Ontwikkelingen in het portfolio

Het portfolio heeft weinig veranderingen ondergaan in 2005. Onderwijs en kinderrechten vormen net als in voorgaande jaren de belangrijkste thema's van het portfolio. De grootste programma's op deze thema's, Quality Learning en Child Media, zijn in 2005 tot volle wasdom gekomen. Dat geldt ook voor de HIV/aids-interventies, waarvan de uitvoering, na een aarzelende start in 2004, inmiddels volgens schema verloopt.

Enkele langlopende programma's op het gebied van gezondheidszorg (in Bolivia en Peru) zijn in 2005 afgerond. Daarmee neemt het belang van gezondheidszorg ten opzichte van de andere thema's in het portfolio af. Daarnaast verschuift de focus in de gezondheidszorg van moeder- en kindzorg naar de seksuele en reproductieve gezondheid die centraal staat in de HIV/aids-interventies.

De aandacht voor de thema's van bescherming (van kinderen en vrouwen) en voedselzekerheid en inkomensverbetering is verder toegenomen. Het gender-specifieke

protectieprogramma in Colombia is een nieuwe fase ingegaan. In Peru is een begin gemaakt met het opzetten van een nieuw voedselzekerheidsproject, waarbij de ervaringen van het project in Nicaragua worden meegenomen.

3.3.3. Strategieontwikkelingen

In 2005 is, in samenwerking met landenkantoren en het regionale kantoor, een begin gemaakt met de meerjarenplanning van het Latijns Amerika portfolio. Een belangrijk uitgangspunt vormden de vijfjarige strategische landenplannen, die in 2005 zijn afgerond. Het regionale strategische kader van Plan staat in de steigers en het team Latijns Amerika heeft daaraan een bijdrage geleverd. De aandachtspunten van Plan Nederland komen goed terug in het nieuwe regionale beleid, zoals het belang van samenwerking en capaciteitsopbouw van partners, van advocacy op nationaal en regionaal niveau en van het versterken van het maatschappelijk middenveld.

Conform de planning is gewerkt aan capaciteitsversterking van landenkantoren en hun partners. In samenwerking met MDF is een trainingstraject van start gegaan voor partners in Nicaragua op het gebied van projectplanning en -uitvoering. Het Plan-kantoor in Guatemala heeft financiële en technische ondersteuning ontvangen bij het verbeteren van het monitoringssysteem. Het mainstreamen van gender in de organisatie is bevorderd door de uitvoering van een gender-audit van het Plan-landenkantoor in Bolivia.

In Bolivia is de samenwerking met de Nederlandse ambassade en andere MFO's vastgelegd in overeenkomsten op het terrein van onderwijs en PRSP. In Guatemala en Nicaragua wordt samen met de andere MFO's overleg gevoerd met de ambassades om te komen tot concrete afspraken over samenwerking.

3.3.4. Ontwikkelingen per thema

ONDERWIJS

Plan stelt zich tot doel onderwijs mogelijk te maken dat voldoet aan een aantal duidelijk omschreven kwaliteitseisen en dat geschikt is voor brede invoering in verschillende regio's en landen, uiteraard met ruimte voor noodzakelijke aanpassingen aan de lokale context. Quality Learning-interventies bereiken in zeven landen in totaal bijna tweeduizend scholen en ongeveer tweehonderdduizend kinderen. De programma's omvatten kindvriendelijke lesmethoden en een kindvriendelijk leerklimaat, actieve participatie van kinderen en ouders in schoolbesturen en capaciteitsversterking van overheidsorganisaties die verantwoordelijk zijn voor basisonderwijs. In 2005 is het programma verder uitgebreid en bereikt het meer scholen en gemeenschappen.

Deelname aan het schoolmanagement van ouders en andere leden van de gemeenschap vormt ook het speerpunt van de School Improvement Plan-pilot, die in vijf landen is uitgevoerd en eind 2005 is afgerond.

Twee gebeurtenissen verdienen een speciale vermelding:

- In samenwerking met LLECE (UNESCO) zijn testen ontwikkeld waarmee volgend jaar in bijna alle landen van de regio en op veel scholen waar Plan actief is de leerprestaties van kinderen zullen worden gemeten. Dit grootschalige onderzoek (het tweede in Latijns Amerika) gaat ook in op de factoren die leerprestaties kunnen verklaren.
- De School Improvement Plan-pilots zijn in El Salvador, Honduras en Nicaragua geïntegreerd in de Quality Learning-interventies. De gezamenlijke evaluatie van de pilots zal worden uitgevoerd in de eerste maanden van 2006.

Resultaat

Verbeterde toegang tot en verbeterde kwaliteit, doeltreffendheid en doelmatigheid van basisonderwijs en kleuteronderwijs.

Realisatie

- Een kindvriendelijker en veiliger leerklimaat op ongeveer 1.800 scholen in Guatemala, El Salvador, Nicaragua, Honduras, Haïti, de Dominicaanse Republiek, Peru, Ecuador, Bolivia en Paraguay.
- Verbeterde toegang en kwaliteit van peuter- en kleuteronderwijs door middel van 74 centra voor 1.839 kinderen in Guatemala en door middel van training van 5.700 ouders in El Salvador in technieken van Early Childhood Care & Development (ECCD).
- De kwaliteit van basisonderwijs verbeterd door toegenomen pedagogische competenties van 5.423 leerkrachten die deelnemen aan training- en backstoppingstrajecten. In verschillende landen worden pedagogische netwerken georganiseerd die de overdracht van kennis aan niet direct betrokken leerkrachten stimuleren.
- Toegenomen bewustzijn bij leerkrachten en ouders ten aanzien van gender-ongelijkheid op honderden scholen, door voorlichting, training en de introductie van gendersensitieve onderwijsmaterialen.
- In alle Quality Learning- en SIP-interventies (10 landen) worden schooldirecteuren en lokale onderwijsambtenaren getraind met het doel hun managementvaardigheden te vergroten.

Grotere betrokkenheid van de right holders (kinderen en ouders) in de gemeenschap.

- Kinderen nemen deel aan besluitvorming over zaken die te maken hebben met hun school en leerproces. Hun participatie wordt gestimuleerd door het installeren van schoolraden.
- Bewustwording van en kennisoverdracht aan ouders vinden plaats met het doel hun participatie in schoolcomités te versterken. In 2005 zijn 1.147 schoolcomités opgezet en ondersteund. De rol van ouders blijft overwegend van praktische, ondersteunende aard.
- Schoolcomités blijken actief verbeterplannen uit te werken met maatregelen die het leerklimaat op scholen bevorderen. In een aantal landen (Bolivia, Ecuador, Paraguay) worden lokale onderwijsdiensten betrokken bij het opstellen van dergelijke verbeterplannen.
- In verschillende landen (Bolivia, Ecuador, Guatemala, Nicaragua) worden 'Escuelas de Padres' opgezet. Scholing van ouders gaat hand in hand met het stimuleren van hun betrokkenheid bij en controle over schoolmanagement.

Toegenomen aansprakelijkheid (accountability) van de duty bearers in de gemeenschap (leerkrachten, directeuren, Ministeries, et cetera).

- In alle Quality Learning-interventies worden zowel leerkrachten als de schoolleiding getraind in participatieve vormen van schoolmanagement.
- In Ecuador en Nicaragua ondersteunt Plan het decentralisatiebeleid van het Ministerie van Onderwijs. Dit decentralisatiebeleid verheldert de verantwoordelijkheids- en aansprakelijkheidsstructuur op lokaal niveau.
- Gemeentelijke onderwijsplannen zijn steeds vaker het resultaat van inspraakprocessen met ouders, schoolcomités en gemeenschappen.

GEZONDHEIDSZORG

In 2005 zijn twee grootschalige interventies op het gebied van moeder- en kindzorg afgerond: Healthy & Happy Children (HHC) in Noord-Peru en de bestrijding van chagas in Bolivia. Het Chagas-programma is geëvalueerd; de evaluatie van HHC zal in 2006 plaatsvinden. Gezondheidszorg is als component ook geïntegreerd in andere programma's, zoals het ECCD-programma in Guatemala en het gender-programma in Colombia.

Resultaat

Realisatie

Verbeterde toegang tot en verbeterde kwaliteit van gezondheidszorgfaciliteiten en moeder- en kindzorg.

- Lokale gezondheidscentra in Peru melden een vermindering van het aantal relatief gemakkelijk te voorkomen ziektes bij kinderen. Moeders blijken hun zieke kinderen betere zorg te bieden.
- In Bolivia kregen 1.300 kinderen met de ziekte chagas een behandeling die voor 86 procent van deze kinderen effectief blijkt te zijn.
- De IMCI-strategie, die ten grondslag ligt aan het programma in Peru, wordt door het Ministerie van Gezondheidszorg beschouwd als de meest effectieve strategie voor preventie en behandelen van ziektes bij jonge kinderen (0 tot 5 jaar).

Verbeterde beschikbaarheid, verbeterde kwaliteit en verbeterd hygiënisch gebruik van drinkwater en sanitaire voorzieningen.

- Drie gemeenschappen in Peru werken aan de totstandkoming van een nieuw drinkwatersysteem en vergroten hun kennis over beheer en hygiënisch gebruik van drinkwater en sanitaire voorzieningen.

Grotere betrokkenheid van de gemeenschap bij het bevorderen van de volksgezondheidszorg.

- Gemeenschapsleiders in Peru werken nauwer samen met gezondheidszorgcentra in voorlichtingscampagnes over een gezonde levensstijl en het voorkomen van ziektes.
- In het kader van het chagas-programma in Bolivia zijn 221 gemeenschapscomités opgezet en ondersteund voor het beheersen en monitoren van het infectierisico. De evaluatie wijst uit dat 93 procent van de comités hun taak adequaat uitvoert en regelmatig contact onderhoudt met de verantwoordelijke gezondheidsinstanties.

VOEDSELZEKERHEID

Plan probeert in de voedselzekerheidsprogramma's tot een geïntegreerde en duurzame benadering te komen, gestoeld op zowel de livelihood-benadering als de rechten-benadering. Als voorbereiding op het uitvoeren van voedselzekerheidsprogramma's worden grondige analyses uitgevoerd op gemeenschapsniveau. De voedselzekerheidsactiviteiten in 2005 hebben enkele duizenden families bereikt. Plan Nicaragua doet onderzoek naar de verdeling van voedsel en inkomen op huishoudniveau.

Het microkrediet programma in Peru breidt uit. De nadruk lag het afgelopen jaar op de educatieve component. Door middel van het verlenen van kredieten aan huishoudens en door het stimuleren van sparen, wordt een verhoging van het inkomen per huishouden beoogd, waarmee de levenssituatie van kinderen verbeterd kan worden.

Resultaten	Realisatie
Toegenomen bestaanszekerheid van gemarginaliseerde groepen en toegenomen vermogen om onvoorziene situaties op te vangen.	<ul style="list-style-type: none"> ● Boeren houden zich in toenemende mate bezig met marketing. ● Door een verhoogde agrarische productie is het inkomen van 800 boeren in Peru en Nicaragua met 30 procent gestegen ● Activiteiten op gebied van voedselzekerheid zijn complementair. In Nicaragua wordt bijvoorbeeld voedselproductie gecombineerd met activiteiten op gebied van voedseldiversificatie en educatie. ● Boeren maken gebruik van duurzame (ecologische) methoden, zoals gewassendiversificatie, aangepast aan de lokale situatie. Ook ging veel aandacht uit naar productverwerking en marketing. ● In Nicaragua is meer aandacht gekomen voor voeding, zoals voedselbereiding en de samenstelling van het dieet. Speciale aandacht werd besteed aan de groeiontwikkeling van kinderen. In Nicaragua werden hiervoor speciale comités opgezet in de gemeenschappen. ● In Peru is de samenwerking tussen overheid, NGO's en vrijwillige landbouwvoorlichters verbeterd en plattelandsontwikkeling en voeding is op de politieke agenda komen te staan ● Kinderen en adolescenten participeren in belangrijke mate in activiteiten op gebied van voedselzekerheid, bijvoorbeeld in Peru via de Field School of Farmers . ● In Peru is aantoonbaar gemaakt dat de voedselsituatie van kinderen onder de vijf jaar in de Plan-gebieden is verbeterd. Ook in Nicaragua is het percentage ondervoede kinderen gedaald. ● Zogenaamde community promoters dragen bij aan een toegenomen bewustzijn van de bevolking op gebied van voedselzekerheid en milieu. De rol van promoters wordt door volwassenen, tieners en kinderen vervuld.

Betere afstemming van voedselzekerheids- en microkredietinterventies

- In het microkredietprogramma wordt geleerd hoe door krediet het welzijn van ouders en hun kinderen vergroot kan worden. Promoters worden getraind om voorlichting te geven over voedselzekerheid.
- Duurzaamheid van en participatie in zogenaamde village banks is groot, omdat de leden zelf zorgdragen voor de organisatie en administratie. In Lima verstrekken 98 village banks kredieten aan 2.413 leden. In Cusco gaat het om 217 village banks met 3.898 leden. Een groot succes. De twee partnerorganisaties in Peru, Arariwa en Alternativa, betalen zelf hun operationele kosten met het inkomen verkregen uit hun investeringen. Operationeel gezien is Arariwa inmiddels voor 100 procent zelfvoorzienend, Alternativa voor 97 procent.

MILIEU

Het milieuportfolio bestaat uit twee doelgerichte interventies: het opzetten van een lokaal Milieu Management Systeem in veel dorpsgemeenschappen in Ecuador en het implementeren van erosiebestrijdende maatregelen in Bolivia. Milieuaspecten werden tevens geïntegreerd in voedselzekerheids- en gezondheidsprojecten. Lokale overheden zijn in toenemende mate geïnteresseerd in de milieuproblematiek en steeds meer kinderen en jongeren participeren in activiteiten gericht op het verbeteren van het milieu.

Resultaten	Realisatie
Verbeterd lokaal bestuur (verdeling) en verbeterd management (gebruik) van gemeenschappelijke hulpbronnen (en afval en waterzuivering).	<ul style="list-style-type: none"> ● In Bolivia richt het project zich op erosiebestrijdende maatregelen op de Boliviaanse Altiplano. Een deel van de 600 hectare landbouwgrond is al hersteld. ● Gemeenschappen maken gebruik van nieuwe productie-strategieën die grotendeels gebaseerd zijn op traditionele strategieën. Er wordt voortgang geboekt op het gebied van graslandbeheer, melkproductie, herstel en behoud van bodem en herstel van het waterhoudend vermogen. ● In Bolivia zijn de woonomstandigheden van enkele duizenden gezinnen verbeterd, waardoor het aantal chagas-infecties verminderde. De biologische bestrijdingsmethode tegen de veroorzaker van chagas, de vinchuca-kever, heeft positieve resultaten opgeleverd. ● In Ecuador wordt het Lokale Milieu Management Systeem geïmplementeerd. Dit project beoogt het milieu in verschillende gebieden te verbeteren. ● Op 9 scholen in Bolivia werden kinderen getraind in het beheer van hulpbronnen. ● Kind-communicators zijn getraind in kennis en vaardigheden op gebied van milieu en dragen hun kennis over in de gemeenschap. ● Milieuproblematiek is meer gaan leven in gemeenschappen en bij partnerorganisaties en overheden. In gemeenschappen worden actieplannen ontwikkeld. Lokale overheden zijn geïnteresseerd en bereid om mee te werken aan een verbeterd milieu.

KINDBESCHERMING (CHILD PROTECTION)

Het programma in het kader van kindbescherming heeft als doel bij te dragen aan de bescherming van kinderen, specifiek van degenen die leven in extreem moeilijke omstandigheden. In het kader van dit programma worden de interventies gericht op preventie van onder meer huiselijk en seksueel geweld (Colombia, Ecuador, Honduras); het mobiliseren van burgers om de uitvoering van de kindwet bij overheidsinstanties te claimen en het versterken van overheidsinstanties (Nicaragua, Ecuador); geboorteregistratie (Bolivia); onderzoek naar de risico's van migratie voor kinderen (Dominicaanse Republiek) en traumaverwerking voor vluchtelingen (Colombia).

Hoge verwachtingen wekt het regionale Child Media-programma, dat wordt uitgevoerd in zeven landen in Latijns Amerika. Via radio, televisie- en andere media-uitingen stellen kinderen problematische issues aan de orde, onder meer gerelateerd aan kinderrechten en kindbescherming. De door kinderen gemaakte programma's zijn van hoge kwaliteit.

Dit jaar werd het programma geëvalueerd. Behalve het behalen van de kwaliteitsnorm en het realiseren van een groter bereik, werd daarbij bekeken hoe het programma doelmatiger kan worden ingezet, waardoor verantwoordelijke instanties en actoren daadwerkelijk worden aangezet om de door de kinderen aangegeven problemen aan te pakken.

Resultaten	Realisatie
Versterkt bewustzijn, inzicht en handelen ten aanzien van kinderrechten bij lokale gemeenschappen	<ul style="list-style-type: none"> ● Enkele honderden kinderen werden getraind en begeleid bij het maken van video's, radioprogramma's en kranten over actuele, kindgerichte onderwerpen. ● Ongeveer 800 mediaprogramma's (radio-uitzendingen, televisieprogramma's, videoproducties en kranten) over kinderrechten en kindparticipatie bereikten een breed publiek. ● Ouders in Bolivia hebben voor 24.301 kinderen een gratis geboortebewijs geclaimd. ● In Bolivia werd een nationaal parlement voor kinderen opgezet. ● De risico's van migratie voor kinderen werden in kaart gebracht in de Dominicaanse Republiek. Thema's als kinderarbeid, exploitatie van kinderen en traumaverwerking na het verlies van ouder(s) kwamen hierbij aan de orde. ● Op scholen in de Plan-programmagebieden is meer aandacht voor kinderrechten. ● Dankzij voorlichting en bemiddeling konden zwangere tieners hun opleiding voortzetten nadat zij aanvankelijk gedwongen werden deze te staken (Dominicaanse Republiek).

Groter bewustzijn van vrouwen, mannen en meisjes ten aanzien van (huiselijk) geweld en toegenomen vermogen van vrouwen om rechten te claimen en van mannen om deze rechten te respecteren.

- In Colombia worden interventies ontwikkeld ten behoeve van de preventie en bestrijding van huiselijk geweld. De nadruk ligt daarbij op de participatie van mannen. Onderzocht werd hoe masculiniteit in de programma's kan worden geïntegreerd.
- Grootschalige lokale lobby- en bewustwordingsactiviteiten ten aanzien van de verdediging van de Kinder- en Jeugdwet bij gemeentes in Nicaragua en Ecuador en druk op de regering om de wet daadwerkelijk uit te voeren, hebben bijgedragen aan een betere bescherming van kinderen en jongeren.
- In Honduras werden 420 kinderen getraind als peace-promoters. In hun gemeenschappen geven de kinderen tips over conflictoplossing en vrijetijdsbesteding aan andere kinderen, maar ook aan volwassenen. Toneelgroepen reisden het hele land door met voorstellingen waarin geweld als thema centraal stond.
- In Ecuador werd een trust fund opgericht voor het bestrijden van seksueel geweld en misbruik. Nationale campagnes werden gehouden om vooral het bedrijfsleven te stimuleren dit fonds te steunen.

Verlaging van de drempel voor het doen van aangifte van misbruik en toegenomen aansprakelijkheid (accountability) van de duty bearers.

- De informatie over en het gebruik van meldpunten voor (huiselijk) geweld – waaronder de speciale ombudsman in Nicaragua – is door verschillende informatiecampagnes verbeterd.
- In Bolivia zijn speciale helpdesks geopend voor de behandeling van klachten en vragen over identiteit en registratie
- Mogelijkheden voor nationale Child Helplines in de regio werden onderzocht. Bij zo'n Child Helpline moeten alle kinderen terecht kunnen die te maken krijgen met misbruik en geweld.

HIV/AIDS

De HIV/aids programma's in het portfolio zijn in 2005 hun tweede jaar ingegaan. De programma's zijn gericht op jongeren en schoolgaande kinderen en worden uitgevoerd in Bolivia, Peru, Ecuador en Paraguay. In het kader van twee regionale programma's werd de projectuitvoering gecoördineerd en het gezamenlijk leren bevorderd. De landenprogramma's zijn gericht op de verandering van attitudes en gedrag van right holders en duty bearers. De activiteiten van de regionale programma's richtten zich in de eerste helft van 2005 vooral op interne (Plan en partners) bewustwording. Zo werden twee regionale workshops georganiseerd, waarin de programma's zijn besproken en verbeterd. Daarnaast werd er een interactieve website opgezet (www.hablemosentrenos.org), waarop zowel jongeren en scholieren, alsook de betrokken organisaties ervaringen kunnen uitwisselen en best practices en geleerde lessen kunnen delen. De activiteiten in de tweede helft van het jaar waren gericht op ondersteuning van de programma's in het veld. Alle programma's zijn bezocht en aangescherpt. Veel landen zijn begonnen met nationale bewustwordingscampagnes.

- In Paraguay is vorig jaar een begin gemaakt met de ondersteuning aan Civil Society-organisaties die op het gebied van seksuele en reproductieve rechten werken.
- In Ecuador hebben jongeren in samenwerking met het radioprogramma 'Aqui los Chicos' gekeken naar lobbymogelijkheden via dit programma.
- In een aantal landen wordt aangehaakt bij organisaties die zich direct richten op mensen met HIV/aids. Plan Ecuador heeft samen met de organisaties 'Amigos por la Vida' en 'Vida Libre', een bewustwordings-workshop georganiseerd, zodat medewerkers van Plan en partnerorganisaties een beter inzicht kregen en meer begrip kregen voor de situatie waarin mensen met HIV/aids leven.

Resultaten

Realisatie

Verbeterde preventie en controle op het gebied van HIV/aids.

- De ondersteuning van de HIV/aids-preventieprogramma's draagt bij aan toegenomen van bewustzijn, zelfredzaamheid en zelfbeschikking van kinderen, jongeren, leerkrachten en ouders op het terrein van seksualiteit en seksuele en reproductieve rechten.
- De ondersteuning van de HIV/aids-preventieprogramma's draagt bij aan het vermogen van de doelgroep om preventieve maatregelen te treffen.
- De ondersteuning van de HIV/aids-programma's draagt bij aan het doorbreken van het taboe rond seksualiteit, seksuele en reproductieve rechten en seksuele voorlichting.

3.3.5. Doorkijk naar 2006

Met betrekking tot de onderwijsprogramma's zullen in 2006 vorderingen zijn gemaakt ten aanzien van het ontwikkelen van een visie op de participatie van kinderen en ouders in het schoolbestuur en in schoolaangelegenheden. De School Improvement Plan-pilot zal geheel zijn geïntegreerd in het Quality Learning-onderwijs. Deze vorm van onderwijs wordt de komende jaren in de hele regio in alle werkgebieden uitgerold, waardoor in de onderwijsprogramma's uiteindelijk één Plan-aanpak zal worden gehanteerd. Er worden steeds meer dwarsverbanden gelegd tussen onderwijs enerzijds en sectoren als gezondheidszorg en milieu anderzijds. Kindbescherming is een thema dat aan terrein zal winnen. In de hele regio zullen activiteiten worden gesteund die zijn gericht op geweldbestrijding.

Naast het onderwijsprogramma zal het Child Media-programma een belangrijke plaats innemen in de Plan-interventies.

Op landenniveau wordt gestreefd naar uitbreiding van het Child Media-programma en ook nog niet participerende landen zijn geïnteresseerd. De mogelijkheden voor dit programma zullen in kaart worden gebracht. Steeds meer allianties van de veldorganisaties van Plan International met derden kennen wederkerige elementen.

3.3.6. Resultaten van evaluaties in Latijns Amerika

In 2005 zijn drie van acht geplande evaluaties uitgevoerd. De planning van de overigen is door de veldorganisatie aangepast. In totaal zijn acht van negen beschikbare externe projectevaluaties geanalyseerd. Het betreft zowel tussentijdse als eindevaluaties. De zes nieuwe evaluaties komen deels voort uit het aanpassen van de programmering en deels uit initiatieven die de veldorganisatie heeft genomen om de institutionele kennis op deelgebieden te vergroten. Zeven van de in ogenschouw genomen evaluaties zijn uitgevoerd in Zuid-Amerika en een in Midden-Amerika.

Drie evaluaties betreffen het terrein levenswijze, waaronder voedselzekerheid en milieu. Op het gebied van onderwijs zijn twee evaluaties uitgevoerd. Voor het thema kinderrechten en participatie is één evaluatie beschikbaar. Twee studies betreffen de bestrijding van chagas en kunnen zowel onder gezondheidszorg als onder milieu worden geschaard. Het pakket aan evaluaties levert dit jaar vooral inzicht op in de interventies op het terrein van voedselzekerheid en milieu. Eén tussentijdse evaluatie op het gebied van milieu (in Ecuador) is niet in ogenschouw genomen, omdat er nog geen sprake is van aantoonbare resultaten.

Directe armoedebestrijding

De doelstelling van directe armoedebestrijding is dat kinderen, families en gemeenschappen een verbeterde en duurzame toegang hebben tot en gebruik van kwalitatief goede diensten en middelen voor een duurzaam bestaan.

De voedselzekerheidsprogramma's hebben de deelnemende families economische voordelen opgeleverd. Het beoogde effect- een verbeterde voedings- en gezondheidssituatie van kinderen - heeft zich in Nicaragua wel, maar in Peru niet voorgedaan. In Peru is dit het gevolg van achterblijvende trainingsinspanningen. De deelnemende boeren (Peru) zijn actiever ten aanzien van hun eigen toekomst, maar dit heeft geleid tot onvrede onder de niet-deelnemers. De aard van het programma – een focus op het huishoudniveau die noodzakelijk is om economische kwetsbaarheid te bestrijden – werkt dit in de hand. In Nicaragua zijn de mannen wars van zelforganisatie door slechte ervaringen met de coöperatiebeweging in het verleden. De vrouwen daarentegen zijn de pijlers van de succesvolle comité's die de voedsel- en voedingsituatie van de kinderen in hun gemeenschappen monitoren. De nadruk ligt in deze programma's niet op het versterken van de officiële landbouwvoorlichting.

INFRASTRUCTUUR EN MIDDELEN

Kinderen, families en gemeenschappen en/of dienstverlenende instanties hebben de beschikking over duurzaam beheerde infrastructuur en middelen

Resultaat	Voorbeelden
Vijf programma's hebben bijgedragen aan deze doelstelling.	In het kader van het voedselzekerheidsprogramma in Peru zijn in veertien gemeenschappen irrigatiesystemen in werking gesteld.
	Dankzij het voedselzekerheidsprogramma in Nicaragua ging het percentage kinderen dat ondervoed is omlaag van 12 tot 25 procent (afhankelijk van het gebied) naar 3 procent.
	Een project voor erosiebestrijding in Bolivia bestrijkt 600 hectare landbouwgrond van 1.700 families waar de bodem al deels is hersteld.
	In het kader van het chagas-programma in Bolivia zijn 11.903 huizen van evenzoveel families verbeterd, waardoor het aantal infecties drastisch is verminderd.
	Het testen van een biologische bestrijdingsmethode van chagas in Bolivia heeft aangetoond dat de aanwezigheid in de huizen van de vinchuca-kever, de drager van de parasiet, met tweederde tot driekwart omlaag gebracht kan worden.

ZELFREDZAAMHEID VAN GEMEENSCHAPPEN EN LEDEN VAN GEMEENSCHAPPEN

Gemeenschappen en/of hun (specifieke) leden hebben een verhoogd niveau van kennis, vaardigheden en ervaring, en handelen ernaar.

Resultaat	Voorbeelden
Vijfprogramma'shebbengeleidtot aantoonbare gedragsverandering van de doelgroep.	Door de voedselzekerheidsprogramma's in Nicaragua en Peru hebben 800 boeren hun agrarische productie kunnen verhogen met 25 tot 35 procent. Dit heeft hen economische voordelen (tot 30 procent inkomensstijging in Nicaragua) opgeleverd.
	In een project voor erosiebestrijding in Bolivia hebben 500 families hun melkproductie kunnen verhogen.
	In Bolivia heeft 74 procent van de kinderen op 9 scholen (1.096 leerlingen) adequate kennis van het beheer van (en issues omtrent) natuurlijke hulpbronnen.
	In het kader van het voedselzekerheidsprogramma in Nicaragua versterken de vrouwen hun rol in de comité's voor het bewaken van de voedsel- en voedingssituatie van de kinderen in hun gemeenschap.
	In het onderwijsprogramma in Paraguay hebben participatieprocessen en gender-trainingen geleid tot gedragsveranderingen in 400 families en bij 250 leraren en 216 gemeenschapsleiders.
	In Bolivia hebben 11.903 families kennis vergaard over het gevaar en preventie van chagas; 75 tot 80 procent van hen vertoont een structurele gedragsverandering.

STERKERE DIENSTVERLENENDE ORGANISATIES

Kinderen, families en gemeenschappen ontvangen essentiële diensten van goed en duurzaam functionerende instanties.

Resultaat	Voorbeelden
Drie programma's hebben bijgedragen aan deze doelstelling.	In Nicaragua hebben twee NGO's door jarenlange samenwerking hun agrarische dienstverlening kunnen uitbreiden en versterken.
	In Paraguay zijn 54 scholen met betrekking tot organisatie, staf en curriculum versterkt in kind- en gender-vriendelijke benaderingen en structuren.
	Op de scholen die deelnemen aan het School Improvement Plan-project in Ecuador is door verbetering van de kwaliteit van het schoolmanagement het percentage voortijdige schoolverlaters significant gedaald, voor meisjes nog meer dan voor jongens.

Maatschappijopbouw

In de programma's is het maatschappelijke basisveld, meer dan het maatschappelijke middenveld, het terrein van actie. Voedselzekerheidsprogramma's zijn effectief op huishoudniveau; op gemeenschapsniveau blijven de resultaten beperkt tot operationele comité's voor irrigatie en uit vrouwen bestaande comité's die de gezondheidssituatie van kinderen bewaken. In sommige programma's is het makkelijker gebleken om vrouwen voor gemeenschapstaken te mobiliseren dan mannen. Dit versterkt hun rol in de gemeenschap, maar heeft als keerzijde het extra werk die gemeenschapstaken met zich meebrengen.

Het chagas-programma in Bolivia heeft goed functionerende 'comités de vigilancia' voortgebracht en het interventiemodel is door de overheid en andere NGO's geaccepteerd en overgenomen. Het is niet gelukt om voorlichting over chagas landelijk in het onderwijscurriculum op te nemen.

In Ecuador is duidelijk sprake van gedragsverandering bij de lokale bevolking, door gerichte aandacht voor participatie van kinderen en jongeren in dorpsaangelegenheden. Ondertussen blijft het moeilijk om Ecuadoriaanse ouders te betrekken bij de toekomst van de school.

De onderhavige projecten en programma's hadden geen duidelijke doelstellingen op het gebied van beleidsbeïnvloeding.

TOEGENOMEN PARTICIPATIE EN MOBILISATIE OP GEMEENSCHAPSNIVEAU

Kinderen, families en gemeenschappen participeren in en beïnvloeden hun eigen ontwikkeling en mobiliseren daarvoor zelfstandig de middelen en personen.

Resultaat	Voorbeelden
Gemeenschapsontwikkeling komt door participatieve planning tot stand.	<p>Door het voedselzekerheidsprogramma in Peru zijn boeren ondernemender als het gaat om het uitproberen van nieuwe gewassen, het verkennen van nieuwe markten en zij participeren actiever in gemeentelijke besluitvorming.</p> <p>In Peru hebben de vrijwillige landbouwvoorlichters zich goed ingewerkt en een sterke werkrelatie ontwikkeld met relevante overheidsinstanties.</p> <p>Door participatieprocessen en gender-training in het kader van het onderwijsprogramma in Paraguay, zijn 800 ouderparen en 250 onderwijzers bereid hun gedrag te veranderen en hun kinderen de kansen te geven die ze zelf nooit hadden.</p> <p>Met het oog op het bestrijden van chagas in Bolivia sporen 210 groepen vrijwilligers om vinchuca-kevers op en monitoren hun aantal.</p> <p>In Ecuador hebben kinderen en jongeren door het creëren van participatieve spaces een rol gekregen in het lokale ontwikkelingsproces, een rol die door hun ouders en instanties wordt erkend.</p> <p>In Ecuador veranderen lokale leiders hun van oudsher autoritaire stijl langzaam in een meer democratisch leiderschap. Tijdens bijeenkomsten vragen zij naar meningen en ze hebben meer oog voor identiteit en gender.</p>

STERKE LOKALE GEMEENSCHAPSORGANISATIES

Lokale organisaties zijn representatief, hebben zelfstandig invloed op de ontwikkeling in hun gemeenschap en onderhouden relaties die hun in staat stellen kennis en middelen te mobiliseren.

Resultaat	Voorbeelden
De gemeenschap is beter en pragmatisch georganiseerd.	In Peru functioneren de irrigatiecomité's goed en ze worden erkend door de overheid.

STERKE LOBBY, BELEIDSBEÏNVLOEDING EN NETWERKEN

Plan, al dan niet via de ondersteuning van netwerken en allianties, onderneemt activiteiten op het gebied van lobby en beleidsbeïnvloeding en beïnvloedt daarmee de nationale beleidsagenda.

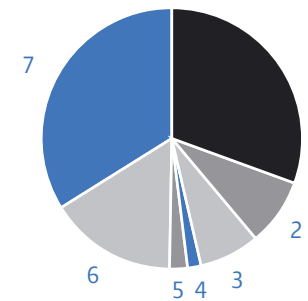
Resultaat	Voorbeelden
Een interventiemodel dat is ontwikkeld, jarenlang toegepast en verfijnd, is door andere uitvoerders overgenomen.	<p>In Bolivia hebben andere NGO's de methode om chagas te bestrijden met overheidssteun overgenomen.</p> <p>Door in Bolivia de overheid te betrekken bij het testen van een biologische bestrijdingsmethode tegen chagas is bijgedragen aan het creëren van officieel draagvlak voor deze methode.</p>

3.4. Mondiale Educatie en Lobby

3.4. Mondiale Educatie en Lobby

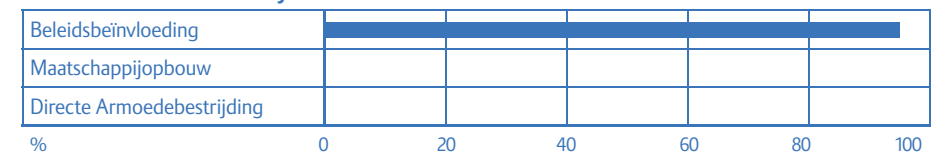
Kengetallen 2005

Aantal projecten	39
Totale uitgaven	€ 2,3 miljoen
MFP uitgaven	€ 1,3 miljoen

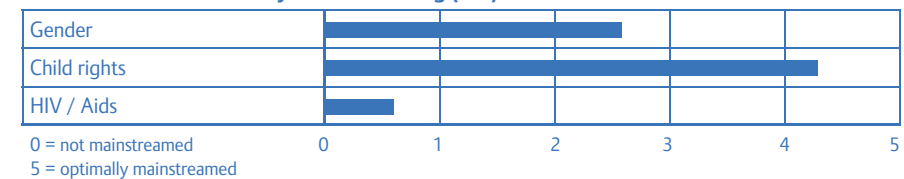

- 1) Education 31%
- 2) Health 9%
- 3) Water and Sanitation 7%
- 4) Natural Resources Management 2%
- 5) Food and Nutrition Security 2%
- 6) HIV/Aids 16%
- 7) Protection 34%

Mondiale Educatie & Lobby

Mondiale Educatie & Lobby: Mainstreaming (0-5)

3.4.1. Inleiding

Het verslagjaar 2005 stond voor de Unit Mondiale Educatie en Lobby in het teken van schaalvergroting, verdieping en innovatie. Schaalvergroting kwam onder meer naar voren in het educatieve jongerenproject Rap4Rights, waarin bekende Nederlandse rappers en verslaggevers van het online jongerenmagazine www.spunk.nl voor het Nederlandse jongerenpubliek tot 16 jaar via raps, dagboeken en films verslag deden van hun ontmoetingen met jongeren die leven onder extreem moeilijke omstandigheden in ontwikkelingslanden. Ze motiveerden daarmee negen vmbo-scholen om gedurende een week via verschillende theorie- en kunstvakken aandacht te besteden aan jongerenrechten wereldwijd.

Alle negen scholen sloten de projectweek af met een artistieke presentatie voor medescholieren, docenten en ouders. De deelnemende vmbo-leerlingen lieten bij deze presentatie hun stem horen voor de rechten van jongeren met raps, dans en zang of standup comedy. Per school was er één winnaar, die meedeed aan de landelijke Rap4Rights-finale in Tivoli te Utrecht. Bij deze slotmanifestatie bestond de jury uit onder andere een parlementariër en een vertegenwoordiger van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Zo konden de jongeren hun mening over de schending van rechten van hun leeftijdsgenoten in ontwikkelingslanden direct laten horen aan besluitvormers op het terrein van het Nederlandse ontwikkelingsbeleid.

De enthousiaste reacties van vmbo-docenten over het project Rap4Rights was voor Plan Nederland aanleiding om dit vernieuwende concept opnieuw te gebruiken, maar nu voor een veel bredere doelgroep vmbo-leerlingen. Rap4Rights werd opgevolgd door Rap Around the World, met de bekende rapper Ali B in de hoofdrol, een educatief project waarvan het lespakket door meer dan 1.000 scholen werd besteld. Via MTV, die de zeven reizen van Ali B uitzond, bereikte Plan 300.000 jongeren.

Behalve aan schaalvergroting werkte de Unit Mondiale Educatie en Lobby ook aan verdieping, in de eerste plaats ten aanzien van de relatie met de doelgroepen. Nu de afdeling Mondiale Educatie en Lobby twee jaar bestaat werd dit ook mogelijk. Waar de lobby-inspanningen zich de eerste twee jaar hoofdzakelijk concentreerden op het proces van kennisoverdracht en autoriteitsvergroting, kon in 2005 worden gestart met de verdieping van de relaties met opinieleiders, ambtenaren van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de pers. Tegelijkertijd werden ook de thema's van mondiale educatie en lobby verder uitgediept aan de hand van gespecialiseerde expert meetings en gesprekken 'achter de schermen'. En ook in het onderwijs verankerde Plan Nederland haar relaties, bijvoorbeeld door deel te nemen aan masterclasses met mensen uit het onderwijsveld, diepgaande evaluaties van een aantal onderwijsprojecten en try-outs van lespakketten bij een groep docenten, maar ook door het ontwikkelen van verdiepend lesmateriaal voor het vmbo in samenwerking met Teleac, dat aansluit bij het vak wereldoriëntatie en complementair is aan Rap Around the World.

De Unit Mondiale Educatie en Lobby investeerde in 2005 ook in nieuwe doelgroepen en partners. De samenwerking met het Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn (NIZW) in het kader van het jongerenuitwisselingsprogramma Xplore, waarvan Plan onderaannemer is, betekent dat Plan Nederland indirect een groot aantal nieuwe groepen jongeren bereikt, die verbonden zijn aan de sector zorg en welzijn. Ook de samenwerking met de kunstsector in het kader van Rap4Rights levert nieuwe doelgroepen en benaderingen van het onderwijs op, waar Plan Nederland bovendien veel van leert.

In het afgelopen jaar steunde Plan Nederland ook een aantal innovatieve projecten op het snijvlak van kunst (literatuur, film, fotografie) en ontwikkelingssamenwerking. Vier van deze door Plan Nederland gesteunde projecten wonnen een prijs. Zo kreeg Spunkredacteur Raoul de Jong de Scherpenzeel Prijs voor zijn boek 'Stinknegers', een bundeling van zijn columns op www.spunk.nl over zijn reis door West-Afrika, op uitnodiging van Plan Nederland. De fotodocumentaire 'de Waarde van de Diamant' van Kadir van Loohuizen won de Scherpenzeelprijs voor Fotografie en het boek 'Seks in Afrika' van de jonge schrijfster Renske de Greef is genomineerd voor beste omslag 2005. De film 'Echoes of War', tot slot, kreeg op het IDFA-festival in Rotterdam de prijs voor het beste camerawerk.

Net als in 2004 heeft Plan Nederland ten aanzien van mondiale educatie en lobby in 2005 gekozen voor een geïntegreerde doelgroepenbenadering, gekoppeld aan specifieke thema's. In 2005 werden de speerpuntprogramma's kindbescherming (child protection), onderwijs, kinderrechten en kindparticipatie dan ook voortgezet.

3.4.2. Speerpuntprogramma Kindbescherming (child protection)

In het kader van de programmalijn kindbescherming heeft Plan Nederland in 2005 de doelgroepen vmbo-leerlingen, media, opinieleiders, politici en ambtenaren actief betrokken bij onderwerpen die gerelateerd zijn aan kindbescherming en kinderen die leven in moeilijke omstandigheden. Op het gebied van lobby werd daarbij voortgebouwd op de thema's HIV/aids en kinderen, en kinderen in gewapende conflicten. Dezelfde thema's stonden centraal bij een aantal educatieve en draagvlakversterkende activiteiten, voor vmbo-scholieren en het brede publiek, waaronder de educatieve jongerenprojecten Rap4Rights en Rap Around the World, en het project Echoes of War, gericht op het bioscooppubliek.

Programmalijn 1: Kindbescherming (child protection)

Resultaten	Voorbeelden
<p>Toegenomen actieve betrokkenheid in de Nederlandse samenleving – hoofdzakelijk onder jongeren - bij de verdelingsvraagstukken in de wereld en bij kindgerichte armoedebestrijding door bewustwordingsactiviteiten en kleinschalige campagnes die extra aandacht besteden aan het recht op bescherming van kinderen die leven onder zeer moeilijke omstandigheden als gevolg van aids, geweld en armoede.</p>	<p><i>Algemeen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Op ruim 1.000 vmbo-scholen hebben docenten minimaal een dagdeel en maximaal een week aandacht besteed aan de rechten van het kind in mondiaal perspectief aan de hand van het lespakket Rap Around the World. Hierdoor zijn minimaal 30.000 Nederlandse scholieren bewust van de verschillen in de levensomstandigheden van jongeren in Nederland en jongeren in ontwikkelingslanden. Ongeveer 1.000 vmbo-leerlingen hebben met een creatieve of kunstzinnige uiting actief geparticipeerd in het aan de kaak stellen van deze ongelijkheid voor een groter publiek, waaronder Tweede Kamerleden en vertegenwoordigers van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Het Wereldjournaal zond deze artistieke eindvoorstelling in Utrecht uit en bereikte 250.000 Nederlandse kijkers; Bekende rolmodellen voor jongeren spreken zich uit tegen de schending van kinderrechten wereldwijd, via televisie en via videoclips op dvd, die inmiddels in de schappen van de winkels liggen; Rap Around the World genereerde veel publiciteit. De landelijke en regionale pers besteedden via in totaal ruim 145 artikelen, 10 radio en tv interviews en 35 webberichten aandacht aan Rap Around the World. De zevendelige televisieserie Rap Around the World werd via MTV drie keer uitgezonden. Het project kreeg aandacht in minimaal drie landelijke radio- en televisieprogramma's; Partners als Mundial Production en de Nationale Jeugdraad dienden nieuwe projecten in voor ROC en vwo op basis van een met Rap Around the World te vergelijken concept voor jongeren; het UCK is versterkt om direct het kunstproject Rap4Rights te faciliteren via de centra voor de kunsten; In vier debatten, waarvan drie georganiseerd door studentenorganisaties als Teimun, Ojala en Credes en ondersteund door Plan, participeerde Plan-medewerkers actief en stond het thema kinderen in moeilijke omstandigheden centraal.

Aids

- 1.000 publicaties over de effecten van aids op kinderen hebben hun weg gevonden naar het Nederlandse publiek; 100 lezers stuurden de evaluatie terug; 98 procent van de respondenten beoordeelden deze publicatie als goed, en 75 procent kon de informatie gebruiken voor eigen doeleinden en eigen vakgebied;
- De internationale studentenorganisatie IMFSA kreeg twee keer een workshop van Plan en verspreidde het boekje onder de leden;
- In de regio Noord-Brabant besteedde de campagne No glove no love aandacht aan stigmatisering van aids-patiënten, vooral meisjes. Op diverse onderdelen hebben 60.000 mensen geparticipeerd.

Kindermishandeling

- In zes steden heeft de rondreizende tentoonstelling Idols, kinderen op de vuilnisbelt van Jakarta mensen geïnformeerd over het dagelijks leven van kinderen die slachtoffer zijn van extreme vormen van kinderarbeid, een vorm van kindermishandeling;
- In samenwerking met Plan startte ECPAT het onderzoek naar kinderhandel, onder meer onder Ama's in Nederland. In 2005 werden de onderzoeksresultaten gepresenteerd in Nieuwspoor en het onderzoek genereerde veel media-aandacht. Implementatie van de aanbevelingen door ECPAT wordt verwacht in 2006.

Kinderen en conflict

- De film Echoes of War over de effecten van gewapend conflict op de psychologische veerkracht van kinderen ging op de IDFA in première. Sindsdien draaide de film, in minimaal acht bioscopen, zowel in Nederland als in het buitenland. In 2005 is ook een educatieve versie geproduceerd voor scholen, als educatief pakket in het kader van vredeseducatie. Plan onderzoekt of dit educatieve pakket geschikt is voor kansarme kinderen in Nederland én voor militairen die worden uitgezonden naar conflictgebieden;
- De publicatie 'Voedsel voor de maag, voedsel voor de ziel' over ontheemde kinderen in Colombia, en de publicatie Children in Armed Conflict zijn onder een breed publiek verspreid.

Kinderen en rampen

- Op grond van de ervaringen van kinderen en van Plan-medewerkers in de door de tsunami getroffen gebieden, ontwikkelde Plan educatief materiaal voor onder meer de tentoonstelling 'Kinderen uit Sri Lanka tekenen de tsunami' in het Amsterdamse museum NEMO, een kinderkrant en een kaartenactie tussen kinderen in Nederland en Sri Lanka om aandacht te vragen voor de effecten van rampen op kinderen. Het Jeugdjournaal en het Parool en Trouw besteedden aandacht aan de tentoonstelling. Het bedrijf Polynorm verhoogde na het zien van de tentoonstelling en een bezoek aan het veld de sponsorbijdrage aan Plan en toonden betrokkenheid.

Versterkte nationale en internationale lobby en beleidsbeïnvloeding met als doel navolging van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind en het ILO-verdrag 182 en meer specifiek vergroting van aandacht voor en ontwikkelen van beleidsinstrumenten voor de bescherming van de rechten van kinderen die leven onder zeer moeilijke omstandigheden als gevolg van armoede, geweld en ziektes.

Effecten van HIV/aids op kinderen

- In 2005 namen medewerkers van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, de Wereldbank en Unicef New York, actief deel aan de expertmeeting Effecten van aids op kinderen, georganiseerd door Plan Nederland en Unicef naar aanleiding van een Wereld Bank publicatie. De in 2004 door onder andere Plan Nederland opgezette Orphans and Vulnerable Children werkgroep (OVC-werkgroep) is een zelfstandige organisatie geworden, die in 2005 actief heeft bijgedragen aan de totstandkoming van het HIV/aids-beleid van DGIS. Er is specifiek aandacht gevraagd voor Orphans and Vulnerable Children (OVC), maar ook voor de groeiende groep HIV-geïnfecteerde kinderen;
- Op het niveau van de EEuropese Unie heeft de Plan Europe Liaison Officer, door Plan Nederland gedeeltelijk gefinancierd, met succes gelobbyd voor het geven van prioriteit aan OVC binnen de budgetlijn armoedeziektes van de Europese Commissie en het beleid van de Europese Commissie ten aanzien van HIV/aids;
- Plan Nederland heeft, in nauwe samenwerking met Save the Children en Unicef, tijdens de begrotingsbehandeling aandacht gevraagd voor het onderwerp kinderen en aids. Hierover zijn tijdens de begrotingsbehandeling door kamerleden interventies gepleegd.

Kinderen en conflict

- In samenwerking met de PvdA, het Institute for Social Studies (ISS) en de Transcultural, Psychiatric Organisation (TPO) organiseerde Plan Nederland een expert meeting in het Tweede Kamer gebouw om aandacht te vragen voor de implementatie van de EU Guidelines on children and armed conflict in het Nederlands beleid. Op basis hiervan wordt Plan Nederland nu vaker door politici en beleidsmedewerkers gevraagd om haar grassroot-ervaringen te delen ten aanzien van jongeren in conflictsituaties;
- Plan Nederland heeft het beleidsrapport Kinderen en Conflict en de tweemaandelijks nieuwsbrief onder meer verspreid onder NGO's, politici en ambtenaren van het Ministerie van Buitenlandse Zaken;
- Plan Nederland heeft, in nauwe samenwerking met Save the Children en Unicef, tijdens de begrotingsbehandeling aandacht gevraagd voor het onderwerp kinderen en conflict.

Kinderen en rampen

- Naar aanleiding van de tsunami organiseerde Plan Nederland, in samenwerking met IREWOC en de Universiteit van Amsterdam (UvA), een debat over de noodzaak om noodhulp en wederopbouw ook vanuit het perspectief van kinderen aan te pakken. De resultaten zijn via een rapport en een nieuwsbrief verspreid onder politici, opinieleiders en beleidsmakers.

3.4.3. Speerpuntprogramma Onderwijs (Global Campaign for Education)

In 2005 voerden lagere schoolkinderen met hun docenten in het kader van de Global Campaign for Education (GCE) een wereldwijd lobby voor de Millenniumdoelstellingen 2 en 3 die aangeven dat in 2005 alle meisjes naar school moeten kunnen. In het kader van de actie Send my friend to school hebben leerlingen van 124 scholen meegedaan om uiting te geven aan hun verontwaardiging over het niet behalen van deze doelstelling. Op het Binnenhof in Den Haag hebben schoolkinderen gedemonstreerd voor Tweede Kamerleden en de Minister van Ontwikkelingssamenwerking omdat 104 miljoen kinderen waarvan een groot percentage meisjes nog steeds niet naar school gaan.

In toenemende mate scharen organisaties in Nederland zich achter deze campagne, die in Nederland aanvankelijk alleen werd ondersteund door Plan Nederland, Novib en de Algemene Onderwijs Bond. Plan Nederland hecht veel waarde aan de deelname aan de GCE, omdat Plan zich in het Zuiden sterk maakt voor een betere toegang tot kwalitatief goed onderwijs. De educatieve campagne werd ook in 2005 ondersteund met een lobby in de Europese Unie waarmee extra aandacht werd gevraagd voor een grotere kwaliteit en een efficiëntere uitvoering van het subsidiebeheer onder het Fast Track Initiative.

Programmalijn 2: Onderwijs (Global Campaign for Education)

Resultaten	Voorbeelden
Actieve betrokkenheid in de Nederlandse samenleving – met name onder basisschoolscholieren en leerkrachten - bij de verdelingsvraagstukken in de wereld en kindgerichte armoedebestrijding, door extra aandacht te vragen en op te komen voor de Millenniumdoelstelling van de Verenigde Naties om in 2015 basisonderwijs voor alle kinderen te garanderen.	In Nederland deden 124 scholen mee aan de Global Campaign for Education (GCE) actieweek in 2005. In het kader van de GCE-campagne Send my friend to school zonden 8.000 kinderen digitale 'vriendjes' in om die aan de Minister voor Ontwikkelingssamenwerking te presenteren zodat de Minister de Millenniumdoelstellingen ten aanzien van onderwijs hoger op de EU agenda zet.

Nationale en internationale lobby en beleidsbeïnvloeding met als doel dat meer aandacht wordt gegeneerd en beleidsinstrumenten worden ontwikkeld om de Millenniumdoelstelling Education for All voor alle kinderen ook daadwerkelijk in 2015 te bereiken. Daarbij gaat specifieke aandacht uit naar alternatieve beleidsontwikkeling voor kinderen die leven onder extreem moeilijke omstandigheden.

Lobby

Tien deelnemende NGO's aan de Campagne 'Recht op Onderwijs' en het NCDO hebben de Global Campaign for Education (GCE) in 2005 verbreed en versterkt door deel te nemen aan de GCE.

3.4.4. Speerpuntprogramma Kinderrechten en kindparticipatie (Kindkracht 10!)

Plan Nederland gaat het speerpuntprogramma Kinderrechten en Kindparticipatie (Kindkracht) een centralere plaats geven. Op basis van een analyse van de praktijk van de afgelopen jaren én gezien het belang dat Plan Nederland en haar wereldwijde achterban hechten aan kinderrechten als integraal thema in het armoedebeleid, wil Plan Nederland met dit speerpuntenprogramma de kracht van kinderen in ontwikkelingslanden benadrukken. Op deze wijze wil Plan zoveel mogelijk strategisch relevante doelgroepen bereiken die mee kunnen werken aan een wereldwijd kinderrechtenklimaat. In 2005 vonden een aantal in het oog springende activiteiten plaats, waarvan een van de belangrijkste het 10-jarig bestaan van het Kinderrechtencollectief Nederland is. In dit kader heeft Plan Nederland de workshop kinderrechten en armoede gegeven, met deelname van het ISS, Warchild, Defence for Children International, ECPAT en andere kinderrechtenorganisaties. Dit mondde uit in een breed gedragen initiatief om gezamenlijk een 'kinderrechtenspiegel' op te stellen waarmee het buitenlands beleid van de regering kan worden doorgelicht.

Bij de andere doelgroepen belichtte Plan het thema kinderrechten hoofdzakelijk via het onderwijs, onder meer met de lespakketten Kindkracht 10! In Afrika en Kindkracht 10! in Latijns Amerika voor de basisschool en met de zevendelige televisieserie Over Leven, die in samenwerking met TELEAC werd ontwikkeld voor het voortgezet onderwijs in het kader van het vak Wereldoriëntatie. Jongerenparticipatie kreeg in 2005 een extra impuls dankzij de grote betrokkenheid van de leden van de Youth Board van Plan Nederland, die zich onder meer inzetten voor de Millenniumdoelstellingen, redactionele input gaven ten behoeve van Plan-specials in de kinderkrant Kidsweek en meedachten over het Earth Charter Initiative.

Programmalijn 3: Kinderrechten en kindparticipatie (Kindkracht 10!)

Resultaten	Voorbeelden
1. Kennis en inzicht over hoe kinderen in Afrika voor hun eigen recht(en) opkomen, nuanceert de beeldvorming op positieve doch realistische wijze.	<p><i>Kinderen en het brede publiek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Nederlandse basisscholen namen 500 lespakketten Kindkracht 10! in Afrika en 210 lespakketten Kindkracht 10! in Latijns Amerika af; sinds 2004 zijn in totaal 4.000 lespakketten Water het Blauwe Goud afgenomen door basisscholen, bibliotheken en Pabostudenten; Aandacht in het voortgezet onderwijs in het kader van Wereldoriëntatie voor kinderrechten en kindgerichte armoedebestrijding in ontwikkelingslanden via educatieve projecten als Rap4Rights, maar ook via de zevendelige educatieve serie Over Leven bij Teleac; Mede ondersteuning geboden aan het opzetten van een curriculum Ontwikkelingseducatie voor studenten Culturele en Kunstzinnige Vormgeving (CKV-studenten) aan de Hogeschool van Arnhem en de Universiteiten van Amsterdam en Nijmegen; Plan Nederland heeft het Earth Charter Initiative ondersteund en kinderrechten en de toekomst van kinderen een centralere plaats gegeven in dit internationaal uitgedragen, holistische initiatief om 'beter voor de aarde en al wat daar op leeft te zorgen'. Door een gezamenlijke actie van SAMSAM (KIT), NCDO en Plan Nederland hebben 7.000 kinderen meegedaan aan een wedstrijd om hun perspectief op 'een mooie aarde' weer te geven voor een speciaal daarvoor ontworpen boekje van Koningin Beatrix. De 25 winnaars hebben voor de Koningin een rap gezongen samen met de Nederlandse rapper Brace, die in het kader van het educatieve project Rap Around the World voor Plan Nederland naar de Filipijnen reisde.
2. Actieve betrokkenheid van kinderen in het opkomen voor hun eigen rechten.	
3. Bereidheid onder docenten om kindgerichte ontwikkelings-samenwerking te integreren in het curriculum.	

Toegenomen jongerenparticipatie en kindparticipatie in de ontwikkelingssamenwerking.

- De oprichting van de Youth Board van Plan Nederland en het stimuleren van de participatie van de 13 leden in de uitwerking van educatieve projecten. De Youth Board heeft het afgelopen jaar goed van zich laten horen, onder meer door in het centrale programma van de Afrikadag van de Evert Vermeer Stichting aandacht te vragen voor HIV/aids, door samen met andere leden van internationale Youth Boards een reactie te schrijven op de Millenniumdoelstellingen en dit te presenteren aan politici en door aandacht van het Wereldjournaal (250.000 kijkers) te genereren. Ook is de Youth Board getraind om hun stem voor kinderrechten doeltreffend te laten horen, zowel intern als extern;
- Plan heeft samengewerkt met het Nederland Instituut voor Zorg en Welzijn (NIZW) in de totstandkoming van het jongerenuitwisselingsprogramma Xplore dat in september 2005 met financiering van DGIS van start ging. Ongeveer 900 jongeren deden in 2005 via Xplore ervaring op in het buitenland en koppelen dit in Nederland terug via draagvlakversterkende activiteiten. Plan is onderaannemer van dit landelijke subsidieprogramma.

Kindparticipatie in ontwikkelingssamenwerking is zichtbaar geworden in de Nederlandse media, die diende als een multiplier.

- Het Wereldjournaal besteedde voor een publiek van 350.000 mensen vier keer aandacht aan kindparticipatie projecten van Plan, waaronder de Youth Board, de actie Schaatsen en Zwemmen voor Water en de Global Campaign for Education;
- De Youth Board van Plan Nederland werkte mee aan een pagina in Kidsweek over kindgerichte ontwikkelings-samenwerking en aan drie specials over kinderrechten in Kidsweek, die onder meer werden verspreid onder de 25.000 abonnees van Kidsweek;
- Het televisieprogramma Socutera besteedde twee keer aandacht aan het werk van Plan ten aanzien van kinderrechten en meisjes en onderwijs.

Actieve betrokkenheid van 50 vrijwilligers bij het werk van Plan in het kader van draagvlakversterking.

- De vrijwilligers van Mondiale Educatie volgden twee trainingen op het terrein van ontwikkelingseducatie.
- De vrijwilligers van Mondiale Educatie gaven in totaal 50 presentaties/gastlessen op basisscholen.
- Voortzetting van een klankbordgroep van de vrijwilligers, die elk kwartaal samenkomt en lespakketten commentarieert.
- Creëren van een handboek door en voor vrijwilligers over onderwijspresentaties, aansluitend bij eindtermen en curriculum van basisonderwijs.

Toegenomen autoriteit van Plan Nederland als kindgerichte ontwikkelingsorganisatie bij opinieleiders en politici.

Lobby

- In het kader van de begrotingsbehandeling heeft Plan Nederland, samen met andere kinderrechtenorganisaties gelobbyd bij de leden van de Vaste Commissie Buitenlandse Zaken van de Tweede Kamer over de noodzaak om kinderen in moeilijke omstandigheden hoger op de agenda te plaatsen en kinderrechten adequaat te mainstreamen in het Nederlands ontwikkelingsbeleid.
- Via het Earth Charter Initiatief heeft Plan bij internationale opinieleiders aandacht gevraagd voor de naleving van kinderrechten en het op de internationale agenda plaatsen van armoedebestrijding, ter bevordering van internationale sociale en economische rechtvaardigheid, vrede en democratie.
- Aan de hand van een workshop gefaciliteerd door Plan is draagvlak gecreëerd voor het ontwikkelen van child rights assesment indicators onder de leden van het Kinderrechten Collectief en andere kindgerichte organisaties en academische instellingen.

4. Samenwerking met het bedrijfsleven

4. Samenwerking met het bedrijfsleven

4.1. Algemeen

Plan Nederland is van mening dat samenwerking met het bedrijfsleven cruciaal is voor haar missie: het verbeteren van levensomstandigheden van kinderen in ontwikkelingslanden. In voorgaande jaren zijn bij Plan Nederland diverse discussies gevoerd over de vorm waarin dit zou moeten. Voortbouwend op het toenemende belang van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO), zoals in het jaarverslag over 2004 benoemd, is de afdeling in 2005 van naam veranderd. De wijziging, van Corporate Sponsoring in Corporate Partnerships is meer dan een cosmetische verandering: het geeft het belang aan van inhoudelijke samenwerking naast het verwerven van financiële steun voor de programma's van Plan.

De centrale doelstelling van de afdeling Corporate Partnerships is het benutten van ondernemerschap voor de missie van Plan.

Op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen houdt Plan Nederland vast aan de in 2004 vastgelegde principes: Plan Nederland werkt niet op basis van activisme, maar beoordeelt bedrijven op grond van de wil bedrijfsprocessen, waar nodig, te veranderen en de wil tot samenwerking daartoe. Plan faciliteert de behoefte van bedrijven om invulling te geven aan maatschappelijk verantwoord ondernemerschap en maatschappelijke betrokkenheid, en een bijdrage te leveren aan betere levensomstandigheden van kinderen in ontwikkelingslanden.

Op het gebied van fondsenwerving geldt tot dusver de Internationale Corporate Fundraising Policy van Plan International, waarvan een ethical check deel uitmaakt. Deze check geldt als ondergrens voor acceptatie van gelden: Plan Nederland neemt geen geld aan van bedrijven waarvan de bedrijfsvoering op onderdelen strijdig is met de missie van Plan.

Plan Nederland streeft naar betrokkenheid van medewerkers van bedrijven bij het werk van Plan.

4.2. Resultaten 2005

In 2005 is het beleid van Plan Nederland ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen nader uitgewerkt. In samenwerking met de Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen (SOMO) is een theoretisch kader ontwikkeld. Uitgaande van het belang van het kind wordt hierin per MVO-aspect beschreven wat de ondergrens is voor verantwoord handelen, welke aanbevelingen voor verbetering er zijn en wat

een bedrijf tot preferred partner van Plan Nederland maakt. Dit theoretische kader is opgesteld op basis van het bestaande MVO-referentiekader, dat al in 2002 door Plan Nederland en 33 andere Nederlandse maatschappelijke organisaties werd ondertekend en dat een eenduidig overzicht geeft van de verwachtingen van maatschappelijke organisaties ten aanzien van het bedrijfsleven.

Het beleidskader van Plan Nederland ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen is gedeeld met de andere nationale kantoren van Plan International en wordt in 2006 gebruikt als basis voor gesprekken over internationaal MVO-beleid van Plan. Ter versterking van het beleid blijft Plan Nederland ook in 2006 nauw samenwerken met SOMO en een actieve rol spelen in het MVO-platform. De dialoog met bestaande relaties wordt voortgezet en in 2006 uitgediept door toepassing van het nieuwe beleidskader. Op termijn zal Plan Nederland ook de mogelijkheden verkennen om dit MVO-beleidskader te gebruiken als instrument voor selectie van nieuwe corporate partners.

Het afgelopen jaar heeft Plan Nederland de kwaliteit van de interventies verbeterd door het inzetten van expertise van bedrijven bij projecten van Plan. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking met Aqua for All, een stichting die is opgericht door een groot deel van de Nederlandse watersector, met als doel bij te dragen aan het behalen van de Millenniumdoelstelling Water. De aangesloten waterbedrijven stellen daartoe via Aqua for All geld en expertise beschikbaar. In het kader van de samenwerking tussen Plan Nederland en Aqua for All heeft een vrijwillige expert in de zomer van 2005, op verzoek van Plan Peru, ondersteuning gegeven bij het formuleren van een projectvoorstel voor een waterproject in Piura. Het aldus versterkte programma is financieel ondersteund door Plan Nederland en Aqua for All, en heeft bijgedragen aan het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking in het bedrijvennetwerk van Aqua for All – de Nederlandse watersector. De samenwerking is alle partijen goed bevallen: inmiddels zijn intenties voor verdere samenwerking dan ook geformaliseerd in een driejarige overeenkomst, voornamelijk gericht op Peru en Tanzania. In februari 2006 wordt bij Plan Tanzania een eerste evaluatie uitgevoerd door een expert van Aqua for All.

Gesprekken over soortgelijke samenwerking, waarbij bundeling van kennis en expertise centraal staan, zijn gaande met onder andere ABN Amro. Ter versterking van deze manier van samenwerken, heeft Plan Nederland zich inmiddels aangesloten bij MVO Nederland.

Plan Nederland ziet bedrijven als groepen mensen en wil deze groepen mensen graag betrekken bij het werk van Plan. In dat kader probeert Plan bedrijven en hun werknemers bewust te maken van de mogelijke effecten van het eigen ondernemen op het leven van kinderen, - positief en negatief - en zoekt mogelijkheden om de medewerkers van bedrijven te informeren over het werk van Plan en hen hierbij (inhoudelijk en financieel) te betrekken. In 2005 is daartoe nauw samengewerkt met de afdelingen Mondiale

Educatie en Marketing en Communicatie. Een concreet voorbeeld is de samenwerking met Douwe Egberts Nederland. Naar aanleiding van een veldreis in 2004 is in 2005 een intern medewerkersprogramma afgerond, waarbij 'ambassadeurs' presentaties gaven aan hun collega's, discussies over publieke-private samenwerking faciliteerden, en hen de mogelijkheid boden financieel bij te dragen aan het project in kwestie. Het bredere publiek wordt sinds eind 2005 bereikt, onder andere met de verkoop van koffiemokken bedrukt met Oegandese kindertekeningen in de DE-geschenkenwinkels. Inhoudelijke samenwerking, bewustwording en fondsenwerving versterken elkaar op deze manier. Een vergelijkbaar programma van bewustwording en fondsenwerving is ingezet met Polynorm. Na de tsunami doneerde dit bedrijf – in principe eenmalig – 100.000 euro. Inmiddels is een overeenkomst ondertekend voor vijf jaar, en reisde de Plan-tentoonstelling 'Kinderen uit Sri Lanka tekenen de tsunami' langs alle Nederlandse vestigingen van Polynorm. Begin 2006 bezoekt een aantal Polynorm-werknemers het gesteunde tsunami-wederopbouwproject.

In totaal heeft Plan Nederland in 2005 ongeveer 150.000 medewerkers van diverse bedrijven bereikt.

Met het oog op het realiseren van de doelstelling, zoekt Plan Nederland samenwerking met verschillende partijen, inhoudelijk, en op het gebied van fondsenwerving. Zo hebben in 2005 45 goede doelen – waaronder Plan Nederland – een gezamenlijk voorstel ingediend voor financiering door de Nationale Postcode Loterij. Het centrale thema is klimaatverandering. Plan ondersteunt in dit kader gemeenschappen in Nepal en Ghana met het tegengaan van de directe consequenties van klimaatverandering met het aanleggen van opslagbekkens voor regenwater (gericht op drinkwatervoorziening) en de aanleg van kleinschalige stuwdammen die irrigatie van landbouwgebieden mogelijk maken. In het veld werkt Plan in dit verband samen met onder andere Simavi, Unicef en de RAIN Foundation. Op het gebied van communicatie maakt Plan Nederland deel uit van de grootschalige publiekscampagne 'HIER', die begin 2006 van start gaat.

De Nationale Postcode Loterij heeft inmiddels de aanvraag van Plan Nederland gehonoreerd met 480.000 euro (bovenop de reguliere bijdrage van 3 miljoen euro). Daarnaast is ruim zestien miljoen euro ter beschikking gesteld aan de publiekscampagne 'HIER'.

5. Draagvlak in Nederland, partners en strategische allianties

5. Draagvlak in Nederland, partners en strategische allianties

5.1. Algemeen

In het jaarplan van 2005 heeft Plan aangegeven de draagvlakversterkende activiteiten voor doelgroepen als jongeren, opinieleiders, politici, docenten en bedrijven verder voort te zetten. Ook wil Plan de netwerken uitbreiden, allianties versterken en de activiteiten van de front office verder voortzetten. In het jaarplan 2005 heeft Plan bovendien aangegeven dat de organisatie het kindgerichte karakter van de activiteiten wil versterken, de strategieën voor maatschappijopbouw en lobby wil aanscherpen en strategische allianties verder wil uitwerken. Hieronder wordt duidelijk gemaakt dat Plan Nederland deze leerpunten heeft opgepakt. Voor meer informatie over de draagvlakversterkende activiteiten van Plan Nederland wordt verwezen naar het programma van de unit Mondiale Educatie en Lobby in paragraaf 3.4

5.2. Innovatie, verdieping en schaalvergroting onder doelgroepen

De afgelopen twee jaar heeft Plan Nederland veel ervaring opgedaan met het betrekken van de Nederlandse samenleving bij ontwikkelingsproblematiek en ontwikkelings-samenwerking. Daarbij is ingezet op het creëren van draagvlak voor kindgerichte ontwikkelings-samenwerking en het bereiken van specifieke doelgroepen, met name jongeren en politici. Deze lijn is in 2005 voortgezet. Plan Nederland heeft dit jaar gewerkt aan innovatie, verdieping en schaalvergroting van de activiteiten in Nederland. Innovatie lag daarbij op het terrein van vernieuwende educatieve concepten om de 'moeilijke' doelgroep van vmbo-scholieren te bereiken, concepten die leidde tot samenwerking met organisaties uit de kunstsector en de sector zorg en welzijn. Hierdoor konden andere methodes worden geleerd en nieuwe doelgroepen worden aangesproken.

In 2005 heeft Plan ook weer samengewerkt met musea, zoals het NEMO in Amsterdam en het Tropenmuseum. Ook de samenwerking met het bedrijfsleven resulteerde in innovatieve activiteiten om het personeel van bedrijven te betrekken bij ontwikkelingssamenwerking. De samenwerking met Polynorm en met Aqua for All zijn hier voorbeelden van.

Dankzij de Youth Board, de boeken van Spunk-columnisten Raoul de Jong en Renske de Greef en educatieve jongerenprojecten als Rap4Rights konden jongeren hun stem laten horen en werd een brug geslagen tussen jongeren en opinieleiders.

Verdieping van activiteiten lag hoofdzakelijk op het terrein van de contacten met opinieleiders en politici. Door expertmeetings en gesprekken met ambtenaren van DGIS kreeg Plan Nederland niet alleen een uitgebreider netwerk in de politiek, maar droeg ook bij aan de betrokkenheid van ambtenaren en politici bij kindgerichte ontwikkelings-samenwerking. De samenwerking met partners en in netwerken is hierdoor verbeterd en kinderrechten zijn dieper verankerd.

Schaalvergroting van activiteiten is vooral gerealiseerd in het onderwijsveld, dankzij innovatieve onderwijsconcepten die aansluiten bij de wensen van docenten en leerlingen.

Nadere toelichting op de manier waarop Plan de doelgroepen in de samenleving heeft betrokken bij kindgerichte ontwikkelingssamenwerking is terug te vinden in het hoofdstuk over Mondiale Educatie en Lobby.

Plan Nederland is nog altijd stevig ingebed in de Nederlandse samenleving: op 31 december 2005 telde Plan Nederland 140.000 sponsors. De in 2004 gestarte publiekscampagne 'Wat ben jij van Plan' werd in 2005 voortgezet. En met 'De Karavaan' een tour langs Nederlandse gemeentes met een karakteristieke Plan-bus, werd het Nederlandse publiek rechtstreeks geïnformeerd over kindgerichte ontwikkelings-samenwerking. De Karavaan-bus stond ook op een aantal grote publieksevenementen, zoals het Festival Mundial, de Libelle Zomerweek en bij de City Pier City Loop in Den Haag. In het najaar van 2005 informeerde Plan Nederland de sponsors en relaties over behaalde resultaten en het belang van kindgerichte ontwikkelingssamenwerking met een Plan-jaarjournaal op dvd, gepresenteerd door kinderen en ondersteund door een mediacampagne. Hoewel dit in eerste instantie niet heeft geleid tot een toename van het aantal sponsors, is de naamsbekendheid van de organisatie gegroeid van 14 procent in 2003 tot 56 procent op 31 december 2005.

5.3. Partnerschappen en strategische allianties

Ook in 2005 heeft Plan Nederland nieuwe partnerschappen en allianties gesmeed en zijn bestaande nationale en internationale samenwerkingsverbanden versterkt en gecontinueerd. Het is niet mogelijk op deze plek alle samenwerkingsverbanden te noemen – in dit hoofdstuk wordt slechts een korte impressie gegeven. In hoofdlijnen zijn er samenwerkingsverbanden op twee niveaus te onderscheiden: samenwerking in de eigen, internationale Plan-organisatie en partnerschappen en allianties met andere organisaties.

Plan Nederland is lid van de internationale koepelorganisatie Plan International. Samenwerking in Plan-verband uit zich onder meer in aantoonbare, inhoudelijke inbreng in beleidsontwikkeling bij Plan International. In 2005 is bijvoorbeeld inhoudelijk input geleverd op het terrein van mondiale educatie en lobby door de deelname van Plan

Nederland aan de Development Education Task Force. Ook heeft Plan Nederland zich in Plan Internationaal-verband actief ingezet om het beleid op het terrein van samenwerking met het bedrijfsleven te formuleren. Plan Nederland is voorzitter van de internationale taskforce op dit gebied en Plan Internationaal heeft het door Plan Nederland ontwikkelde beleidskader op het terrein van maatschappelijk verantwoord ondernemen overgenomen als basis voor verdere beleidsontwikkeling (zie 4.2).

Ook op het terrein van jongerenparticipatie is er sprake van intensieve internationale samenwerking, in Plan International-verband en tussen de diverse Plan-kantoren. De diverse Youth Boards van Plan organiseren uitwisselingen en geleerde lessen worden gedeeld. Dit stelde jongeren uit de landen waar Plan werkt in staat een standpunt te formuleren ten aanzien van de Millenniumdoelstellingen, dit te bundelen in de Plan-publicatie 'Our future, our say' en dit tijdens de VN-top over de Millenniumdoelstellingen gezamenlijk te verwoorden. Ook de Youth Board van Plan Nederland was hier actief bij betrokken.

Buiten het Plan-netwerk zijn in 2005 diverse partnerschappen en strategische allianties opgezet en voortgezet. In 2005 zocht Plan Nederland in dit verband voornamelijk aansluiting bij en nauwere samenwerking met organisaties die actief zijn op het terrein van kinderrechten. Vooral op het terrein van mondiale educatie en lobby is het aantal partnerships uitgebreid, waardoor de maatschappelijke oriëntatie van Plan in Nederland is verdiept. Het Partnerschap met COS Nederland is voortgezet, en samenwerking met het KIT Tropenmuseum en Tropenmuseum Junior is in gang gezet. Dit geldt ook voor strategische samenwerking met het Earth Charter Initiative.

Op het terrein van jongerenparticipatie is Plan Nederland een samenwerkingsverband aangegaan met het Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn in het kader van het jongerenuitwisselingsprogramma Xplore.

Om via kunst en creatieve vakken jongerenparticipatie in de ontwikkelingssamenwerking te versterken en vorm te geven, is Plan Nederland gaan samenwerken met de Centra voor de Kunsten. Met Mastery Productions werkt Plan Nederland samen om een uitwisselingsproject op te zetten tussen scholen in Rotterdam en een stad in Honduras.

Samenwerkingsverbanden, in 2003 en 2004 aangegaan, met partners die in Nederland zijn gevestigd maar activiteiten uitvoeren in ontwikkelingslanden, zijn in 2005 verstevigd. Plan Nederland ondersteunt deze partners onder meer vanwege hun innovatieve mogelijkheden én om in Nederland het netwerk van kinderrechten-organisaties institutioneel te versterken en samenwerking te bevorderen. Een aantal voorbeelden van deze partners worden hieronder gegeven.

De partner ICCYS startte het onderzoek Newly Emerging Needs gestart - een onderzoek naar de snelle veranderingen in het leven en de leefomgeving van kinderen en jongeren wereldwijd en de consequenties daarvan voor interventies op het terrein van armoedebestrijding.

Het Nederlandse samenwerkingsverband DCI/ECPAT is door Plan Nederland zowel

projectmatig als institutioneel ondersteund – in 2005 is door deze organisatie een aantal onderzoeken uitgevoerd en publiekelijk gelanceerd, onder meer op het gebied van (seksuele) uitbuiting van minderjarigen in Nederland. Ook is een code of conduct tegen seksuele exploitatie op toeristische bestemmingen opgezet en de campagne ‘No kids behind bars’ gestart, een campagne gericht op de situatie van kinderen in gevangenissen. In het kader van 10 jaar Kinderrechtencollectief schreef Plan Nederland, in samenwerking met partner Defence for Children, het discussiestuk ‘10 jaar kinderrechten en armoedebestrijding’, dat in een breder verband met kinderrechtorganisaties en academici werd bediscussieerd. Als uitkomst van deze discussie gaat Plan Nederland in samenwerking met andere organisaties in 2006 werken aan een kinderrechtenimpact assesment (child rights impact assessment) van het beleid van DGIS ten aanzien van armoedebestrijding.

De organisatie Child Helpline International is door Plan Nederland gesteund om de inmiddels opgezette kindertelefoons in een groot aantal landen te versterken. In Sri Lanka heeft deze samenwerking geleid tot het ontwikkelen van een innovatieve methode om kinderen te helpen met het verwoorden en verwerken van traumatische ervaringen. Kinderen kunnen op school hun zorgen, vragen, problemen, angsten anoniem per brief of tekening toevertrouwen aan een brievenbus, de zogenoemde Happy/Sad Letterbox. De leerkrachten verwerken de verschillende brieven en tekeningen, samen met speciaal getrainde counselors, en behandelen de door kinderen aangekaarte thema’s in de les. Uit de evaluatie is gebleken dat de Happy/Sad Letterbox met name bruikbaar is als vast meldpunt voor positieve en negatieve ervaringen, vragen en opmerkingen van kinderen op school.

Met TPO wordt samengewerkt op het gebied van traumaverwerking bij kinderen – via actieonderzoek wordt de impact van een groepsgewijze benadering als methode voor traumaverwerking getoetst. Naar aanleiding van de goede resultaten is in 2005 besloten om de samenwerking met TPO in 2006 uit te breiden met programma’s in vier landen in plaats van drie landen.

Na een opstartfase als lobby en advocacy-organisatie heeft de pan-Afrikaanse organisatie African Child Policy Forum (ACPF) nu een basis gelegd om het netwerk uit te bouwen. In samenwerking met Plan Nederland is ACPF daarom in 2005 begonnen met het opstellen van een uitgebreid bedrijfsplan voor 2007-2010, waarin verder wordt gegaan op vier specifieke activiteiten waarin de organisatie zich wil profileren.

Plan Nederland steunt ook het Radio Nederland Training Centrum (RNTC), die de uitvoerende partner is in het regionale Child Media programma dat in zes landen wordt uitgevoerd. Sinds 2000 werken Plan en het RNTC samen in child media programma’s in El Salvador, Guatemala, Nicaragua, Honduras, Haïti en de Dominicaanse Republiek. In 2005 is het programma uitgebreid naar Haïti.

Nu de Nederlandse partnerschappen op de rails zijn gezet, is het voor de komende jaren

in het kader van draagvlakversterking in Nederland een leerpunt voor Plan Nederland om de huidige samenwerkingsverbanden in Nederland meer samen te voegen en gezamenlijk naar buiten te treden. Daardoor kan spin-off ontstaan naar de Nederlandse samenleving.

Plan Nederland participeerde ook in het verslagjaar in een groot aantal netwerken, zoals het European Network on Street Children Worldwide, het Kinderrechtencollectief, de Global Campaign for Education en SHARENET.

In de wetenschap zijn onder meer samenwerkingsverbanden onderhouden met de Universiteit van Utrecht, IREWOC (Institute for Research on Working Children) en ICDI (International Child Development Initiatives) en het ISS (Instituut for Social Studies). In het kader van lobby op het terrein van kinderen en conflict hebben drie verschillende universiteiten bijgedragen aan de standpuntbepaling van Plan Nederland. Ook is voortgang geboekt op het terrein van partnerschappen in het kader van mondiale educatie en lobby.

Plan Nederland was ook in 2005 betrokken bij activiteiten van de brancheorganisatie voor ontwikkelingsamenwerking (Partos), onder meer op het terrein van beleidsontwikkeling en lobby. En ook in MFO-verband werd samengewerkt, met name op het terrein van gezamenlijke, thematische evaluaties (onderwijs, gezondheidszorg en HIV/aids). Ook zoekt Plan Nederland in samenwerking met Novib en de Directie Cultuur en Onderwijs van het Ministerie van Buitenlandse Zaken de dialoog met ambassades en wordt in Linkis-verband samengewerkt met de MFO’s (naast NCDO, COS Nederland en TMF-organisaties). Linkis is een samenwerkingsverband dat de betrokkenheid bij en het draagvlak voor internationale samenwerking wil vergroten, onder meer door informatie over particuliere initiatieven beschikbaar te stellen.

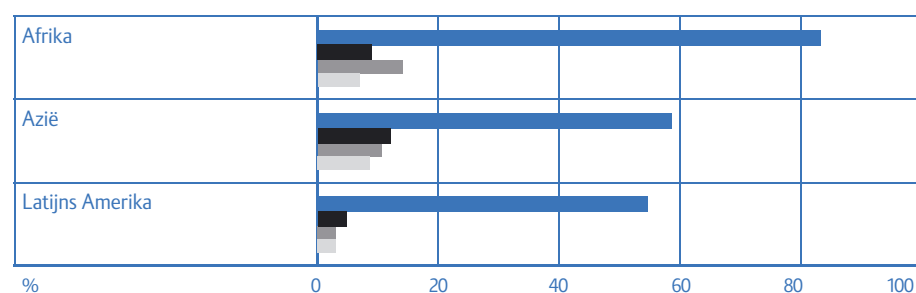
6. Monitoring en Evaluaties

6. Monitoring en Evaluaties

6.1. Algemeen

Histogram planning en realisatie van eindevaluaties

- Aantal projecten 2005
- Geplande evaluaties 2005
- Aflopende projecten 2005
- Uitgevoerde evaluaties 2005

In 2005 liepen 23 projecten af, waren 21 eindevaluatie gepland en werden 15 daarvan daadwerkelijk uitgevoerd. Discrepancies tussen deze aantallen zijn als volgt te verklaren:

- Voor Afrika is een project verlengd met het oog op vertraagde uitvoering, is de gezamenlijke eindevaluatie voor vijf landen nog niet afgerond en is van een klein project met een duidelijke internal learning-component geen eindevaluatie uit gevoerd.
- In Azië zijn negen projecten afgelopen waarvoor evaluaties gepland waren. Van zeven van deze projecten is een evaluatie uitgevoerd. Eén project loopt nog, maar wordt niet meer door Plan Nederland gefinancierd. Van dit project is geen eindevaluatie maar een mid-term evaluatie uitgevoerd. Voor twee projecten is besloten geen eindevaluatie uit te voeren; voor één project omdat het eindrapport genoeg informatie opleverde, het andere project wordt samen met enkele andere projecten beoordeelt en krijgt daarom geen aparte eindevaluatie.
- Van de vier geplande projecten in Latijns Amerika zijn er drie afgelopen, de vierde, weliswaar niet meer door Plan Nederland gefinancierd, loopt nog en heeft daarom meer tijd gekregen voor de eindevaluatie.

De kwaliteit van de evaluaties is wisselend. Ook ten aanzien van de drie niveaus validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid. Wat betreft de aandachtspunten van vorig jaar is met name vooruitgang geboekt op het niveau van bruikbaarheid, doordat concrete en haalbare conclusies en aanbevelingen werden opgesteld. Kwaliteitsaspecten die aandacht verdienen, liggen dan ook voornamelijk op het gebied van validiteit en betrouwbaarheid:

Criteriaum	Kwaliteitsaspecten die aandacht verdienen
Validiteit	<ul style="list-style-type: none"> ● Definiëren van evaluatiecriteria; ● Definiëren van SMART-indicatoren; ● Duidelijkheid over de toepasbaarheid van methoden en technieken voor gegevensverzameling en verwerking; ● Duidelijkheid over eventuele tekortkomingen van de evaluatie;
Betrouwbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> ● Kritische houding ten aanzien van de gebruikte bronnen; ● Aandacht voor de waarschijnlijkheid dat resultaten aan het project zijn toe te schrijven; ● Duidelijkheid over de eventuele invloed van opdrachtgevers, evaluatoren en beneficianten op de evaluatie; ● Beschrijving en verklaring van het verloop van de evaluatie, inclusief aanpassingen.
Bruikbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> ● Relatie tussen conclusie en aanbevelingen met de doelstelling van de evaluatie en met de informatiebehoefte van verschillende stakeholders.

6.2. Innovation Fund for Enhanced Monitoring and Evaluation

Verbetering van het monitoren en evalueren van resultaten en impact zal het meeste resultaat hebben als dit proces in de programmalanden zelf plaatsvindt. Reden waarom de Research Evaluation and Dissemination (RED) Unit van Plan International en Plan Nederland het Innovation Fund for Enhanced Monitoring and Evaluation hebben opgezet. Een fonds dat technische expertise en capaciteit voor het verbeteren en versterken van M&E-systemen zal verschaffen in vijf pilot-landen met als doel dat in deze landen:

- een efficiënt M&E-systeem aanwezig is dat informatie verschaft ten aanzien van de leeraspecten van een programma en kwalitatief goede rapportages en bovendien in staat is om resultaten en impact systematisch te monitoren;

- gewerkt wordt aan de hand van de managen-voor-impact-benadering voor het plannen, monitoren en evalueren van projecten en programma's.

Om deze doelen te behalen wordt samengewerkt met het International Agriculture Centre (IAC), een partner van Plan Nederland op het gebied van monitoren en evaluatie.

Na inventarisatie van bereidheid tot deelneming en met het oog op regionale spreiding zijn Bangladesh, Guatemala, Honduras, Sierra Leone en Zambia aangewezen als pilot-landen. Deze landen zijn recent begonnen met hun projecten. Plan Sierra Leone, Plan Zambia en Plan Guatemala willen eerst een analyse doen van het huidige M&E systeem en dat aanpassen. Plan Guatemala is hierin het meest innovatief daar hun M&E systeem het meest uitgewerkt is.

Nog innovatiever zijn Plan Bangladesh, die de Most Significant Change Story-methode wil implementeren, en Plan Honduras, die in overleg met Plan India hun systeem van Internal Learning wil verbeteren en aanpassen aan de situatie in Honduras.

6.3. MBN

In 2005 is de MBN-evaluatie met als onderwerp gezondheidszorg afgerond, waar Plan Nederland samen met Cordaid en Icco deel van uitmaakte. De evaluatie van civil society participation in samenwerking met Cordaid, Hivos en Novib is in het stadium van afronding. De HIV/aids evaluatie waarin alle MFO's participeren is in volle gang.

De kwaliteit van de evaluaties is over het algemeen goed bevonden, hoewel enkele kanttekeningen gemaakt kunnen worden, zoals het ontbreken van een goede contextanalyse en weinig aandacht voor de verschillen tussen de deelnemende organisaties. Ondanks het feit dat het daarnaast moeilijk bleek om impact te meten, bevatten de rapporten bruikbare inzichten en gerichte aanbevelingen.

Een analyse van het proces geeft enkele punten voor verbetering aan. Zo kan het tenderproces versneld worden door een goede inventarisatie te maken van bedrijven die willen en kunnen tenderen en door een transparantere methode. Aan het eind van het proces bleken er verschillen in interpretatie tussen de evaluatoren en de coördinatiegroep. Goed afstemming in ToR vooraf zou dit kunnen voorkomen.

Voor de civil society participation evaluatie is een follow up-bijeenkomst georganiseerd, waarbij evaluatoren, Plan staf uit de verschillende landen en de betreffende regio-coördinatoren aanwezig waren. Doel hiervan was de inhoudelijke evaluatie te bespreken, met de nadruk op leerpunten, en te werken aan de implementatie van deze punten.

De follow up van de evaluaties van gezondheid en HIV/aids staan voor 2006 gepland.

Met de verschillende MFO's is een leersessie gehouden over resultaatmeting, omdat bij alle organisaties de vraag speelt hoe resultaten op een goede manier in kaart gebracht kunnen worden. Punten die hierbij naar voren kwamen zijn dat resultaatmeting over het algemeen nog teveel gericht op verantwoording en nog te weinig op leren en verbeteren, dat er steeds SMARTer wordt gewerkt, maar dat hierbij problemen zijn rondom aggregatie, attributie, bereik en het verschil in tijd tussen het inzetten van beleid en het zichtbaar worden van resultaten. Ook kwam naar voren dat resultaatmeting op het gebied van draagvlak, lobby en allianties nog weinig is uitgewerkt en de dat het moeilijk is verschillende niveaus (MFO-partner-doelgroep) te verbinden.

6.4. IOB-evaluaties en toetsing

Naast de eigen evaluaties, buigt het IOB zich ook over de evaluatiecapaciteit van Plan Nederland. Dit gebeurt op basis van het toetsen van programmaevaluaties, waarvoor Plan Nederland twee impactstudies heeft ingediend: een impact studie in Bolivia en de onderwijsevaluatie in Midden Amerika, samen met de onderwijsimpactstudie in Sierra Leone/Guatemala. Het IOB-instrumentarium ter beoordeling is gebaseerd op de Regeling Prestatiegegevens en Evaluatieonderzoek van de Rijksoverheid, opgezet met een sterke nadruk op betrouwbaarheid en resultaatmeting op target group-niveau. De evaluaties schieten wat dat betreft tekort op punten als het definiëren van het evaluatiecriteria, het plaatsen in de context, verantwoording van toegepaste methoden, begeleiding door een stuurgroep, ontbreken van een samenvatting en onderscheid tussen aanbevelingen en conclusies. Ook bleek, met name voor de tweede evaluatie, het meten van impact moeilijk, wat hier deels was te verklaren uit opvattingen van de betreffende onderzoekers.

Het IOB voert ook eigen evaluaties uit, waarbij Plan Nederland deelneemt aan de evaluatie van feedback-systemen. Beide evaluaties zijn nog niet afgerond.

7. Plan Nederland – organisatie en bestuur

7. Plan Nederland – organisatie en bestuur

7.1. Internationale ontwikkelingen

Op het internationale niveau is Plan in beweging. Het wereldwijd aannemen van Child Centered Community Development (CCCD) als overkoepelende aanpak, is een belangrijke stimulans gebleken voor het denken over de plaats en rol van Plan in de internationale samenwerking. In toenemende mate hebben de nationale organisaties van Plan International zich geprofileerd als belangrijke spelers in het debat over kindgerichte internationale samenwerking. Dit uit zich het meest duidelijk op het terrein van mondiale educatie, lobby en beleidsbeïnvloeding, waarbij de organisaties in het Noorden eigen programmabevoegdheden en expertise ontwikkelen en zich sterker en actiever profileren op de 'thuismarkt'.

Ook is er sprake van intensievere samenwerking in alle geledingen van de internationale organisatie. De aansluiting van Plan Nederland op het corporate ICT-netwerk van, is daar een voorbeeld van.

Bij Plan International is een kwaliteitsslag ingezet met het reorganiseren van het internationale kantoor en de regionale kantoren. Doel van de reorganisatie is om de inhoudelijke ondersteuning van programma's en de efficiency van de organisatie te verbeteren. Het is te verwachten dat de nationale organisaties een grotere rol zullen gaan spelen op het gebied van themaontwikkeling en kwaliteitsbewaking,

Plan Nederland is een nauwer samenwerkingsverband aangegaan met een aantal core landen, hetgeen in 2006 zal resulteren in het ondertekenen van Memoranda of Understanding tussen Plan Nederland en de betreffende landenkantoren.

Ook in de EU is sprake van meer gecoördineerde actie en afstemming tussen Plan's nationale organisaties, zowel met betrekking tot lobby in het Brussels, als in afstemming en samenwerking in de acquisitie van EU-fondsen ten behoeve van veldprogramma's. Internationaal is er gelukkig nog steeds sprake van een toename in sponsoring, waarbij vooral Plan Duitsland en de Plan-organisaties in de Scandinavische landen een indrukwekkende groei hebben doorgemaakt.

De voorzet die Plan Nederland heeft gegeven in het aangaan van partnerschappen met het bedrijfsleven, heeft in de internationale organisatie de aandacht getrokken.

7.2. Personeel en opleiding

Bij Plan Nederland zijn de afdelingen Particuliere Sponsoring, Overheid en Programma's (O&P) en Corporate Partnerships verantwoordelijk voor het werven en beheren van de fondsen van respectievelijk de particuliere sponsors, de overheidssubsidie in het kader van het Medefinancieringsprogramma en het bedrijfsleven. Ook onderhouden de afdelingen de contacten met hun doelgroepen en betrekken hen bij het werk van Plan voor en mét kinderen in ontwikkelingslanden. De stafafdelingen Personeel en Organisatie, Marketing en Communicatie, Financiën en Administratie en ICT én het vrijwilligersnetwerk ondersteunen de drie afdelingen van Plan Nederland.

Op het kantoor van Plan Nederland in Amsterdam werkten in 2005 ongeveer 95 medewerkers (90 voltijds functies). Het personeelsbestand is divers in opleiding, leeftijd (tussen de 25 en de 60 jaar) en soorten functies. Grofweg is een derde van de medewerkers deskundig op het gebied van ontwikkelingssamenwerking, een derde is ondersteunend als staffunctionaris aan het primaire proces, in ICT, financiën, P&O en communicatie. Een derde houdt zich bezig met fondsenwerving, klantencontacten en marketing.

Een derde van de medewerkers werkt al tien jaar of langer bij Plan Nederland. De afdeling Overheid en Programma's, die onder meer verantwoordelijk is voor de uitvoering van MFP, telde op 31 december 2005, op de programma directeur na, 30 medewerkers.

Voor het vijfde jaar op rij heeft Plan Nederland in 2005 werkervaringsplaatsen aangeboden aan de Post Doctorale Opleiding Ontwikkelingsstudies (PDOO) van het Centre for International Development Issues (CIDIN) van de RU Nijmegen. In 2005 hebben twee studenten het traineeprogramma doorlopen. Via deze werkervaringsplaats kan een student concrete werkervaring opdoen, die in de opleiding verder wordt verdiept.

Het overkoepelende personeels- en vrijwilligersbeleid wordt door de afdeling P&O (drie medewerkers, 2,6 voltijds plaatsen) vormgegeven.

Plan Nederland heeft de arbeidsvoorwaarden aangepast binnen de grenzen van de missie en visie van de organisatie. De afdeling P&O heeft vanaf 1 januari 2005 een kinderopvangregeling ingevoerd om tegemoet te komen aan de wens van medewerkers om een goede balans te vinden in arbeid en zorg voor kinderen. Daarnaast is het beoordelingssysteem geprofessionaliseerd. Medewerkers worden beoordeeld op de competenties, waarover zij voor het uitvoeren van hun werkzaamheden moeten beschikken. Uit beoordelingen en functioneringsgesprekken wordt informatie gehaald voor de opleidingsplannen en doorstroomtrajecten. Vrijgekomen of nieuwe functies worden bij voorkeur intern ingevuld om zo de kennis over de organisatie te behouden en medewerkers mogelijkheden te bieden om door te groeien.

Externe werving en selectie was een speerpunt om aan de groeiende behoefte aan medewerkers te kunnen voldoen. In het komende jaar zullen de diverse wijzigingen in de wetgeving worden ingevoerd, zoals het nieuwe zorgstelsel, de veranderingen in de WAO en de Levensloopregeling.

Plan Nederland kan rekenen op de inzet van ruim 250 vrijwilligers, die regionaal de activiteiten van Plan Nederland ondersteunen. In 2005 zijn 40 nieuwe vrijwilligers aangekomen, waaronder 4 regiocoördinatoren.

In het verslagjaar is gewerkt aan het verstevigen van de relatie met vrijwilligers. Er is een Handboek voor Vrijwilligers opgesteld, waarin wordt geformuleerd voor welke activiteiten vrijwilligers ingezet kunnen worden. Regels en afspraken zijn in het Handboek vastgelegd, zodat de verwachtingen over en weer beter op elkaar aansluiten.

De vrijwilligers van Plan Nederland doen zowel regiogebonden als niet regiogebonden werk en zijn veelal betrokken Plan-sponsors, die de wereldwijde oproep 'Be a part of it' letterlijk nemen en in beweging komen voor kinderen in ontwikkelingslanden. Ze helpen bij het vertalen van correspondentie tussen sponsors in Nederland en kinderen en hun familie in ontwikkelingslanden, bij het geven van gastlessen op scholen en bij het vertegenwoordigen van Plan Nederland op beurzen en festivals, zoals het Festival Mundial en de Libelle Zomerweek. Zo droegen ze bij aan de groei van de naamsbekendheid van Plan en de bekendheid met thema's in de ontwikkelingssamenwerking in het algemeen.

7.3. Interne leertrajecten

De afdeling O&P besteedt veel aandacht aan het leren, zowel on-the-job als door middel van specifieke individuele opleidingstrajecten.

Zo werd een Plan-brede training CCCD en child rights voor medewerkers van Plan Nederland georganiseerd en intern discussies gevoerd ten behoeve van het formuleren van een memo over Plan Nederland als maatschappelijke organisatie en over kindbeschermingsprincipes in relatie tot een code of conduct voor de organisatie.

In het kader van de subsidieaanvraag zijn policy papers geschreven over gezondheidszorg, onderwijs, levenswijze, kindbescherming, child promotion en gender, meestal met input van externe themadeskundigen. Alle medewerkers waren betrokken bij het reflecteren op resultaten in het verleden, en het formuleren van nieuwe doelstellingen voor de verschillende thema's, hetgeen heeft bijgedragen aan de deskundigheidsbevordering van programmamedewerkers.

Een aantal thema's is dit jaar verder uitgewerkt.

Het beleidsterrein onderwijs kreeg in 2005 aandacht, onder meer door het vastleggen

van de ervaringen met quality learning in het basisonderwijs in de publicatie 'Leren van leren'.

Ook werd het internationale innovatie- en leertraject op het vlak van voedselzekerheid voortgezet, waarin Plan Nederland een voortrekkersrol vervult. Ervaringen van een aantal pilot-landen zullen bijdragen aan het ontwikkelen van een algemeen concept voor planning en evaluatie van voedselzekerheids programma's bij Plan. Op deze manier wordt ook themadeskundigheid op het gebied van voedselzekerheid bij Plan Nederland, ontwikkeld.

Plan Nederland is de voortrekker van een internationaal leertraject op het gebied van innovatieve monitoring en evaluatie. In een aantal landen zijn dit jaar innovatieve activiteiten op het gebied van M&E gestart, die tot doel hebben input te leveren aan de kwaliteitsverbetering van het internationale systeem van resultaatmeting.

Tot slot is in het kader van impactmeting gewerkt aan een leertraject gebaseerd op de verschillende projectevaluaties die in 2004 hebben plaatsgevonden. Conclusies en geleerde lessen werden hierbij gekoppeld aan de strategiematrix, die de hogere beleidsdoelstellingen poogt om te zetten naar programmadoelstellingen en resultaten op verschillende aggregatieniveaus. Dit traject liep door in 2005 (zie hoofdstuk 6).

Beoogd resultaat 2005

Realisatie in 2005

Vergroten van eigen expertise en kennis van programmabeheer.

- Intern opleidingstraject uitgevoerd met betrekking tot financiële administratie;
- Training op het gebied van CCCD en child rights;
- Toename kennis bij programmamedewerkers ten aanzien van specifieke beleidsterreinen als onderwijs, voedselzekerheid, levenswijze, gezondheid en kindbescherming.

Verbetering van internationale leertrajecten.

- Plan Nederland gaf ondersteuning aan internationale adviseurs op het gebied van water, sanitatie, onderwijs, voedselzekerheid, gender, gezondheid en kinderrechten;
- Plan Nederland heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van CCCD-concepten en integratie hiervan in de eigen beleidskaders en programmaplanning;
- Bijgedragen aan de kwaliteitsverbetering van het internationale systeem van resultaatmeting
- Bijdrage aan de internationale discussie met betrekking tot de relatie met het bedrijfsleven.
- Bijdrage aan en ondersteuning van programma-workshop over onderwijs (SIP);
- Bijdrage aan en ondersteuning van een internationale programma-workshop op vlak van Household Livelihood Security, voedselzekerheid en voeding en CCCD.

Grotere capaciteit teamleiders.

- Teamleiders (drie regio's en mondiale educatie) kregen meer formele bevoegdheden ten aanzien van hun programmaportfolio.

7.4. Kwaliteitshuis en ISO

Beoogd resultaat 2005

MBN-werkgroep Kwaliteit

Realisatie 2005

- De MBN-werkgroep kwaliteit is een gezamenlijke activiteit van Hivos, Plan, Novib, Icco en Cordaid en houdt zich bezig met de uitvoering van het MBN kwaliteitshuis (met uitzondering van de gezamenlijke evaluaties). In 2005 waren de resultaten;
- Visitatie goed donorschap;
- Visitatie innovatie;
- Evaluatie van het kwaliteitshuis;
- Op basis van de evaluatie van het kwaliteitshuis worden aanpassingen doorgevoerd voor de periode 2007-2010. Dit zal in 2006 gebeuren. De belangrijkste aanpassingen zijn: aanscherpen van het onderscheid tussen leren en verantwoorden, ontwikkelen en toepassen van nieuwe instrumenten, integratie met de organisatie-specifieke leerprocessen en een grotere betrokkenheid van medewerkers 'in de lijn' bij het kwaliteitshuis. Ook zal er gezocht worden naar een efficiëntere uitvoering van de gezamenlijke evaluaties;
- Het kwaliteitshuis voor de periode 2007-2010 zal ook openstaan voor niet-MBN Partosleden. De instapdrempel voor bepaalde instrumenten moeten daarop aangepast zijn. Op termijn zal het kwaliteitshuis geïntegreerd worden in Partos.

MBN-programmaevaluaties

- In 2005 zijn ook de laatste gezamenlijke evaluaties in gang gezet, met een afronding in 2006. Deze gezamenlijke evaluaties waren onderdeel van de bovengenoemde evaluatie van het kwaliteitshuis. De uitkomsten daarvan worden gebruikt voor aanpassingen in het systeem voor de periode 2007-2010, namelijk: duidelijke focus van gezamenlijke evaluaties op het tonen van resultaten (verantwoorden), uitbesteding aan een externe organisatie en minder in aantal/diepgaander. In het MBN is afgesproken dat organisaties mee kunnen doen aan maximaal 5 evaluaties.

Doelmatigheidsaudit

- Zie volgende sectie.
-

7.5. Doelmatigheidsaudit

In de periode oktober – november 2004 is een doelmatigheidsaudit uitgevoerd bij de zes medefinancieringsorganisaties uit het MFP waarvoor het subsidiekader 2003-2006 van kracht is. In het MFP-beleidskader was afgesproken dat eenmaal per vier jaar een doelmatigheidsaudit zou worden uitgevoerd. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken verleende aan KPMG de opdracht deze doelmatigheidsaudit uit te voeren. Hierbij is door het Ministerie gevraagd een ‘foto’ te maken van de MFO’s, waarmee een objectief en onderbouwd inzicht kan worden verkregen in de doelmatigheid van hun bedrijfsvoeringprocessen. Ook vroeg het Ministerie uitsluitel te geven over de vraag hoe doelmatigheidsissues in het toekomstige beleidskader Medefinancieringsstelsel (MFS) het best kunnen worden aangepakt.

De auditors kwamen tot de conclusie dat de doelmatigheid van de MFO’s over het algemeen goed op orde is.

Ten aanzien van Plan Nederland, concludeerden de auditors dat de programma-afdeling van Plan Nederland een relatief jonge organisatie is waarbinnen, mede door de ISO-certificering, het kwaliteitsdenken nadrukkelijk aan bod komt. Er is bij Plan Nederland sprake van focus op transparantie en kostenbewustzijn, mede naar aanleiding van negatieve publiciteit in het verleden. Ten aanzien van doelmatigheid, is een groot aantal verbeteringen gerealiseerd. Toename van de beschikbaarheid van interne capaciteit wordt als prioritair gezien voor het bereiken van een nog grotere doelmatigheid. De auditfunctie is sterk verankerd bij Plan. Het rapport noemt de organisatiebrede invoering van ICT-systemen als een sterk punt. Het instrumentarium om de waardering

van stakeholders te toetsen, is goed en de werking ervan wordt ook als goed ervaren. De aandachtspunten van de audit zijn in 2005 verder uitgewerkt:

- Strategische en beleidsmatige doelstellingen zijn SMART gedefinieerd;
- In 2005 zijn de activiteiten op het gebied van kennismanagement uitgebreid om de aanwezige kennis te borgen. Er is een start gemaakt met een nieuwe opzet van de afdeling Overheid en Programma's, waarbij elke medewerker verantwoordelijkheid krijgt op haar/zijn specifieke kennisgebied, en deze kennis kan uitbreiden en verdiepen.

De aanbeveling van de audit om een systeem van continue kwaliteitsverbetering op basis van het INK-model te implementeren, werd in 2005 onderzocht. Plan Nederland heeft of dit moment nog niet expliciet gekozen voor dit model.

Behalve het ISO-certificaat voor de afdeling Overheid en Programma's was er recent de ISO-certificatie van de hele organisatie. De komende tijd zal de aandacht uitgaan naar de integratie van de systemen.

- Betreffende de aanbeveling om een set criteria te ontwikkelen met betrekking tot doelmatigheid, zijn in oktober 2005 een aantal criteria vastgesteld, waarmee het functioneren van de afdeling gemeten kan worden;
- Het leren van elkaar en van anderen is een continue proces, dat wordt gestimuleerd. Omdat hierbij veel afhangt van inspringen op mogelijkheden, is er in dit verband geen sprake van een vastomlijnd systeem. Wel wordt het proces in de gaten gehouden;
- Er is regelmatig overleg tussen de controllers van de MFO's, ter afstemming van criteria en activiteiten met betrekking tot doelmatigheid;
- Het kwantificeren van doelstellingen van trajecten en projecten, inclusief nulmeting, is onderdeel van het projectmanagement van Plan International;
- Teneinde de interne klant- en leverancierrelaties helder te definiëren en het doorbelastingssysteem hierop aan te laten sluiten, heeft de afdeling O&P inmiddels met bijna alle afdelingen een service level agreement (SLA) gesloten. De laatste SLA wordt in 2006 verwacht. In deze SLA's worden de onderlinge relaties en verantwoordelijkheden beschreven en vastgelegd. Er is geen functionerend doorbelastingssysteem, omdat tijd schrijven niet algemeen is ingevoerd, vanwege de administratieve last die dit met zich meebrengt. Indien een adequaat doorbelastingssysteem noodzaak wordt, zal invoering van tijd schrijven bij de andere afdelingen alsnog worden bekeken.

7.6. Klanttevredenheid

Primaire klantgroep	Voortgang en beoordeling
Plan-landenkantoren	<ul style="list-style-type: none"> • Voortrekkersrol in organisatiebrede trajecten ten aanzien van onderwijs, impactmeting en capaciteitsontwikkeling livelihood en voedselkerheid met directe betrokkenheid van diverse landenkantoren geeft Plan Nederland nieuw institutioneel elan in de internationale organisatie; • Directe ondersteuning door medewerkers van Plan Nederland aan Plan Sri Lanka na de tsunami; • Traject voor het aangaan partnerschappen met core-landen en het ondertekenen van Memoranda of Understanding is ingezet. Dit traject zal naar verwachting halverwege 2006 worden voltooid; • Positieve beoordeling tevredenheid landenkantoren tijdens Management Review in november 2005.
Ministerie van Buitenlandse Zaken	<ul style="list-style-type: none"> • Décharge over Jaarverslag 2004; • Goedkeuring Jaarplan 2006; • Plan Nederland wordt in toenemende mate geconsulteerd op grond van aanwezige expertise en kennis ten aanzien van kindbeschermingsthema's.
Scholen en het Nederlandse publiek	<ul style="list-style-type: none"> • Lespakket Rap 4 Rights gelanceerd. De belangstelling van scholen was zeer groot en de eerste reacties van gebruikers waren positief; • Delandelijke actie voor basisschoolscholieren 'Schaatsen en Zwemmen voor Water' zeer succesvol afgesloten; • Voor wat betreft publiekscampagnes en lobby, beschikt Plan Nederland vooralsnog niet over een beproefde methode om naast impact en bereik ook klanttevredenheid te meten.

Overige afdelingen Plan Nederland

- Intensieve samenwerking ten behoeve van de berichtgeving over de tsunami-noodhulp- en wederopbouwactiviteiten voor sponsors en het publiek, is succesvol verlopen.

7.7. ICT en communicatie

Resultaatgebied	Realisatie 2005
Verbeteren van onderlinge aansluiting van financiële data in de systemen van Plan Nederland en Plan International.	<ul style="list-style-type: none"> • Het afgelopen jaar is onder meer energie gestoken in het Grants Tracking System (GTS) van Plan International. Door middel van het GTS wordt het financieel beheer en controle van grants (de niet-sponsorshipinkomsten die projectmatig worden besteed) bijgehouden van alle projecten die Plan International uitvoert in 45 programmalanden. In 2005 is met name het onderling aansluiten van cijfers van Plan Nederland en Plan Internationaal, gestroomlijnd. Programmamedewerkers hebben een training gekregen over het gebruik van het nieuwe systeem.
Uitvoer continuïteitsplan	<ul style="list-style-type: none"> • In het verslagjaar is veel aandacht besteed aan het continuïteitsplan. De verschillende afdelingen zijn zich meer bewust van mogelijke risico's voor Plan Nederland en houden daar rekening mee bij het inrichten van de organisatie, om zo mogelijke risico's in te perken. Een voorbeeld hiervan is deelname aan de jaarlijkse uitwijktest van ICT van gebruikers die kritieke bedrijfsprocessen uitvoeren.
Opzetten van een nieuw Management Informatie Systeem	<ul style="list-style-type: none"> • Om over de juiste managementinformatie te kunnen beschikken, werd in 2005 de basis gelegd voor een nieuw Management Informatie Systeem (MIS).

Front office operationaliseren.

- De front office heeft in 2005 37 aanvragen verwerkt van 150 organisaties. De procedures zijn verder aangescherpt en de afstemming met Plan International is verbeterd.
 - Het beheer van de front office-gegevens is geautomatiseerd. De front office van Plan Nederland is onderdeel van LINKIS Nederland, de centrale database voor alle front offices (MFO's, COS-sen en NCDO).
-

8. Administratieve organisatie

8. Administratieve organisatie

8.1. Algemeen

Conform sectie 3 van het financieel reglement draagt Plan Nederland zorg voor een in opzet en werking deugdelijk administratieve organisatie met daarin opgenomen een stelsel van maatregelen van interne controle (AO/IC), waarmee de voorwaarden worden geschapen voor een doelmatige en rechtmatige besteding van de subsidiemiddelen.

Hierna volgt een samenvatting van de belangrijkste maatregelen die Plan Nederland in samenwerking met Plan International heeft getroffen om aan de vereisten, vastgelegd in het financieel reglement, te voldoen.

8.2. Administratieve organisatie met betrekking tot de uitvoerende organisaties

Plan Nederland kent een structuur van organisatorische maatregelen, gericht op de beheersing van onder andere (financiële) MFP-processen. Plan Nederland onderhoudt rechtstreeks contacten met de Plan-landkantoren (landkantoren of CO's van Plan International) als uitvoerende organisaties.

Via een Grant Agreement Document (GAD) worden de afspraken tussen Plan Nederland en een landkantoor contractueel vastgelegd. De landkantoren zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van projecten en programma's, voor de handhaving van de overeengekomen administratieve procedures en voor het onderhouden van de relaties met partnerorganisaties. Richtlijnen hiervoor zijn vastgelegd in (1) het Field Operations Book (FOB) van Plan International en (2) in het ISO-Kwaliteitshandboek van de afdeling Overheid en Programma's (O&P) van Plan Nederland. Voor registratie en monitoring van de voortgang van projecten en programma's wordt gebruik gemaakt van het (internationale) Plan-systeem, eventueel aangevuld met specifieke eisen van Plan Nederland.

De landkantoren leggen periodiek financieel en inhoudelijk verantwoording af aan het hoofdkantoor van Plan International. Op basis van een intern controle-instrumentarium worden de verantwoordingsrapportages getoetst en afwijkingen worden teruggekoppeld naar de betreffende landkantoren.

Daarnaast rapporteren landkantoren periodiek aan de verantwoordelijke programma-medewerkers bij Plan Nederland over voortgang, bereikte resultaten en eventuele

afwijkingen ten opzichte van de doelstellingen en/of het budget. De rapportages worden, waar nodig in samenwerking met de controller of de afdeling Financiën en Administratie van Plan Nederland, inhoudelijk beoordeeld en indien nodig wordt om een additionele toelichting gevraagd. De rapportages kunnen leiden tot een aanpassing van de liquiditeitsplanning van het oorspronkelijk vastgestelde budget, zoals opgenomen in de Grant Agreement Document.

De interne accountantsdienst van Plan International voert frequente controles uit, zowel op financieel-administratief als op inhoudelijk gebied (program audits). Deze controles worden zowel uitgevoerd bij landkantoren die de relatie met partners onderhouden als bij de nationale organisaties zelf, zoals Plan Nederland. De bevindingen worden twee keer per jaar gerapporteerd aan de Audit Committee van Plan International.

Jaarlijks wordt bij het internationale kantoor van Plan International een externe accountantscontrole uitgevoerd (door PriceWaterhouseCoopers) ten behoeve van de internationale jaarrekening. De interne accountantsdienst verzorgt op basis van rotatie de financieel-administratieve controle in het veld. Ten aanzien van onder meer aanpak en frequentie zijn specifieke afspraken gemaakt met de externe accountant.

Naast deze interne en externe accountantscontrole via Plan International, worden de door Plan Nederland met MFP-fondsen gefinancierde projecten en programma's ook onderworpen aan een jaarlijkse accountantscontrole door de externe accountant van Plan Nederland (eveneens PriceWaterhouseCoopers). Deze controle vindt op verschillende niveaus in de keten plaats.

Eind 2004 vond in opdracht van het Ministerie van Buitenlands Zaken een doelmatigheidsaudit plaats, uitgevoerd door KPMG. Naar aanleiding van dit onderzoek zijn verschillende aanbevelingen gedaan om (nog) doelmatiger te werk te gaan. In 2005 zijn deze aanbevelingen opgepakt. Betreffende het financiële proces werd vooral de moeizame aansluiting opgemerkt tussen de direct gerapporteerde cijfers van de landkantoren en de cijfers die via Plan International bij Plan Nederland komen. Inmiddels zijn de financiële rapportages op elkaar afgestemd, waarbij iedereen gebruik maakt van geautomatiseerde systemen die gebaseerd zijn op het grootboek van Plan International. Er is een situatie gecreëerd waarin continu gezocht wordt naar optimalisatie van de financieel administratieve processen binnen de internationale organisatie. In 2005 is onder meer bij Plan International het project Grants Financial Management gestart, een project dat ten doel heeft de monitoring van projecten Plan-International breed te optimaliseren.

Ook de halfjaarlijkse ISO-audits betreffen beheersmatige aspecten van de afdeling Overheid en Programma's. In november 2005 heeft de afdeling haar nieuwe driejarige ISO-certificaat gehaald. Het proces rond klachtenafhandeling kreeg bijzondere aandacht, naast de algemene internalisering van de processen. Begin 2006 heeft Plan

Nederland als geheel een ISO-certificaat gehaald; in de loop van 2006 zullen de beide ISO-systemen worden geïntegreerd.

Ook werd in de ISO-audit gewezen op het proces van kwaliteitsbewaking zelf en de plaats van de directiebeoordeling in de systematiek van leren en verbeteren. De directiebeoordeling was overigens ook onderwerp van een vergelijkende analyse van de MFO's, die werd geïnitieerd en uitgevoerd door de MBN Werkgroep Kwaliteit.

In de conclusies naar aanleiding van de financiële audit van PriceWaterhouseCoopers, de doelmatigheidsaudit en de ISO-audit wordt de interne beheerscapaciteit van Plan Nederland als adequaat beoordeeld.

8.3. Toetsing beheerscapaciteit uitvoerende organisaties

Het beheersingskader van Plan International kent een aantal Plan-specifieke kenmerken en omvat afspraken tussen de ontvangende organisatie en middelenverstrekende instantie. Enerzijds is Plan International, en met name de landenkantoren, zelf de uitvoerende organisatie. De bestaande organisatiestructuur is erop gericht om in voldoende mate zekerheid te geven dat landenkantoren MFP-gelden besteden conform de doelstelling van Plan International in het algemeen en van het MFP-programma in het bijzonder. De bestaande internationale governance-structuur en de aanwezigheid van een goede beheersfunctie dragen bij aan optimale besteding van medefinancieringsgelden. Afspraken hieromtrent zijn onder meer vastgelegd in de Members Agreement, de Trademark License Agreement en het Certificate of Incorporation tussen Plan International en Plan Nederland. De landenkantoren baseren zich voor hun processen op het Field Operations Book (FOB), dat is opgesteld door Plan International.

De landenkantoren werken samen met lokale partners bij de uitvoering van de projecten en programma's. Het Field Operations Book voorziet in procedures en criteria waar deze samenwerking aan moet voldoen en aan getoetst dient te worden. De procedures zijn tevens onderwerp van toetsing door de interne accountantsdienst.

Voor de afspraken en contracten met in Nederland gevestigde uitvoerende partners zijn standaarden opgesteld door een juridisch medewerker en de controller. In geval van twijfel wordt een extern advocatenkantoor geraadpleegd. Deze toetsing dient een grote mate van zekerheid te bieden dat uitvoerende organisaties de bestedingen van MFP-middelen doen conform de gedefinieerde doelstellingen.

8.4. Klachten- en Sanctiebeleid

Het Field Operations Book van Plan International geeft niet alleen richtlijnen voor bovengenoemde processen, maar ook voor de wijze van handelen in geval van fraude en belangenverstremming, en hoe te zorgen voor een duidelijke scheiding van bevoegdheden. Plan Nederland, als mede alle leden van de internationale organisatie (nationale organisaties, landenkantoren, hoofdkantoor) voeren een zero-tolerance-beleid ten aanzien van fraude en corruptie.

In het kader van de ISO-certificering, heeft de afdeling Overheid en Programma's van Plan Nederland een klachten- en sanctiebeleid ontwikkeld en bekend gemaakt aan mogelijke belanghebbenden. Het betreft in dit verband met name klachten uit het eigen netwerk, bijvoorbeeld van landenkantoren of partners. Deze klachten kwamen in de genoemde FOB-procedure namelijk onvoldoende aan bod. De klachtenprocedures zijn inmiddels geoperationaliseerd.

In 2005 werden geen gevallen of vermoedens van fraude of corruptie gemeld of gevonden die aanleiding gaven tot een follow-up actie door Plan Nederland, noch ten aanzien van Plan-organisaties elders, noch ten aanzien van derden.

8.5. Inrichting administratie bij Plan Nederland als MFO

In het hierna volgend hoofdstuk 9 wordt, verslag gedaan van het conform paragraaf 3.5 van het Financieel Reglement, vereiste financieel inzicht gegeven per project.

9. Financiële rapportage 2005

9. Financiële rapportage 2005

9.1. Algemeen

De financiële rapportage in dit hoofdstuk is opgesteld conform de eisen van paragraaf 8 van Bijlage 3 van de Subsidiebeschikking MFP-breed 2003 – 2006, het Financieel Reglement MFP. Het MFP- verslag is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de statutaire Directie van Plan Nederland.

9.2. Financieel-economische ontwikkeling

In deze paragraaf worden de belangrijkste ontwikkelingen in het verslagjaar 2005 toegelicht. Een aantal bedragen en posten die in deze paragraaf genoemd worden, staan in tabelvorm vermeld in § 9.3, de Staat van Herkomst en Besteding van Middelen (=SHBM).

Financiering

De financiële rapportage MFP over 2005 betreft een totaal ontvangen subsidiebedrag van € 28,4 miljoen volgens de beschikking van het Ministerie van Buitenlandse Zaken dd. 28 september 2004. Dit bedrag is toegekend op basis van het toelatingsdossier van Plan Nederland tot het MFP. De financiële jaarrapportage is conform het Financieel Reglement, dat per 1 januari 2003 een vernieuwde vorm kent, en integraal onderdeel vormt van de subsidiebeschikking Medefinancieringsprogramma-breed van het Ministerie van Buitenlandse zaken.

Investerings

In 2005 zijn belangrijke investeringen gerealiseerd in de projectadministratie en de rapportage die door Plan Nederland gebruikt wordt. Deze investeringen dragen bij aan het verbeteren van de (financiële) beheersing van de projectorganisatie. De afschrijvingen op deze investeringen worden verrekend als indirecte kosten met de ontvangen apparaatkostenvergoeding.

Nog te verantwoorden gelden

Ultimo verslagjaar 2004 moest er in totaal nog € 2,2 miljoen uit de MFP-fondsen toegewezen worden aan projecten en programma's. Dankzij intensief gebruik van

bovengenoemd informatiesysteem kon het verloop van de planning versus gerealiseerde uitgaven beter gevolgd worden in 2005. Met als resultaat dat eind 2005 slechts een bedrag van € 1 miljoen te heralloceren is.

Liquiditeitenbeheer

Alle overeenkomsten (grant agreements) met de veldkantoren worden afgesloten in US dollars. Plan Nederland maakt in principe gebruik van de treasury afdeling bij Plan International voor het afdekken van het valuta risico nadat verplichtingen in vreemde valuta zijn aangegaan. Net als in 2004 is in het jaar 2005 het valuta risico inzake de aangegane programma verplichtingen voor MFP-gelden in US dollars niet gehedged door middel van een valuta contract, maar worden de betalingen vanuit Plan Nederland naar Plan International via normale bankoverschrijvingen uitgevoerd.

Alle programma's die in Nederland ondersteund worden, hebben een facturering in Euro's. Over deze bestedingen is kortom geen valuta-effect van toepassing.

Organisatiestructuur

In de organisatiestructuur zijn enkele veranderingen doorgevoerd in 2005. Per begin 2005 is regiomanagement ingevoerd met de daarbij behorende gedelegeerde bevoegdheden. Ook is bij de programma medewerkers de verantwoording gelegd om per ondersteund programma de aansluiting met de financiële gegevens van het GTS van Plan Nederland te controleren. Deze laatste wijziging geeft een kortere lijn tussen de veldkantoren en Plan Nederland, waardoor sneller gehandeld kan worden bij eventuele verschillen in de rapportages, met als resultaat een duidelijk betere aansluiting van de gegevens.

Personeelontwikkeling

Het aantal fte van de afdeling Overheid en Programma's is in 2005 gedaald met 2.2 fte ten opzichte van 2004 en bedroeg 28.2 fte per ultimo 2005 op een totaal van 85.7 fte voor heel Plan Nederland.

9.3. Staat van Herkomst en Besteding van Middelen

Staat van herkomst en bestedingen van middelen

(in euro's, per ultimo verslagjaar)

		2005	2004
Herkomst			
Ontvangen gelden ten behoeve van projectfinanciering		28.377.510	27.920.340
Ontvangen rente		13.041	10.426
		28.390.551	27.930.766
Bestedingen			
PROJECTOVERMAKINGEN			
<i>Internationaal</i>	24.442.142		22.311.018
Internationaal opnieuw toe te wijzen	-		-
Internationaal overgemaakt		24.442.142	22.311.018
Uitgaven aan derden in Nederland		2.709.335	5.196.906
Apparaatskostenvergoeding		2.553.976	2.512.831
Betaalde bankkosten		165	134
		29.705.617	30.020.889
Mutatie in de geldmiddelen		-1.315.067	-2.090.123
Te realloceren middelen (teveel overgemaakte projectgelden)		127.210	793.214
Mutatie in de beschikbare middelen		-1.187.857	-1.296.909
Beschikbare middelen begin jaar (incl. te herallocceren)		2.236.639	3.553.548
Beschikbare middelen (incl. te herallocceren)		1.048.782	2.236.639

Projectverplichtingen MFP onderscheiden naar kort- en langlopend

(in euro's, per 31 december 2005)

	2005	2004
Korter dan 1 jaar	31.492.402	30.030.520
Langer dan 1 jaar	9.312.194	24.710.750
	40.804.596	54.741.270

9.4. Projectverplichtingen

In 2005 heeft Plan Nederland een bedrag van € 24,5 miljoen ter beschikking gesteld aan projecten en programma's in programmalanden. Een bedrag van € 2,7 miljoen is besteed aan activiteiten in het kader van mondiale educatie, front office, lobby en beleidsbeïnvloeding. De toelage voor front office-activiteiten, inclusief de toe te kennen subsidiefondsen, bedroeg € 495.163. Het aandeel MFP in de contractuele toezeggingen is gedaald naar € 40,8 miljoen.

9.5. Correctie vergelijkende cijfers t.a.v. verslag MFP 2004

Plan Nederland heeft in het MFP- Verslag 2004 een verschil in presentatie geconstateerd in de indicatieve begroting en de contractuele toezegging. Dit verschil is veroorzaakt door een foute toerekening van de dollarkoers naar euro's. Deze fout heeft Plan Nederland ook t.a.v. het MFP- Verslag 2003 geconstateerd.

Vergelijkende cijfers hadden moeten zijn:

Bedragen x EUR 1.000	Verslag MFP 2004	Na correctie	Vershil
Indicatieve begroting	211.164	190.403	20.760
Contractuele toezegging	152.523	135.366	17.157
Projectuitgaven op GAD	71.285	71.285	0
Financiering uit MFP	58.699	58.699	0
Overige financiering	10.444	10.444	0
Totaal financiering t/m 2004	69.143	69.143	0
Verplichting ultimo	59.387	59.387	0

In het MFP Verslag 2005 is de juiste omrekeningskoers gebruikt. Deze verschillen hebben geen effect op de MFP financiering in zowel 2005 als voorgaande jaren

9.6. Waarderingsgrondslagen

Vreemde valuta

Begrotingen en contractuele afspraken worden opgesteld in US dollars en omgerekend tegen de marktcoers, geldend aan het einde van de maand waarin het contract werd aangegaan. Transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers geldend op het tijdstip van de transactie. Projectbestedingen in US dollars worden omgerekend tegen de gemiddelde koers over het betreffende verslagjaar.

Projectbestedingen

Projectbestedingen zijn gerelateerd aan de contractuele toezeggingen uit fondsen van Plan Nederland per project en worden in de overzichten opgenomen als de bijdragen zijn uitbetaald aan derden. De cijfers zijn ontleend aan de financiële rapportage per kwartaal van de uitvoerende veldorganisatie, waarin uitgaven worden verantwoord

en toegelicht. Aan het einde van het jaar worden de uitgaven gepresenteerd in een rapportage over het hele kalenderjaar.

Financieringsverplichtingen

Het bedrag van de subsidie in 2005 dat is uitbetaald vóór 1 januari 2006, is opgenomen onder Totaal financiering uit het MFP 2005. Projectverplichtingen betreffen de contractuele verplichtingen voor Plan Nederland, voortkomend uit de contractuele toezeggingen minus de gerealiseerde financiering, en worden aangegaan voor een periode van maximaal vier jaar. In enkele gevallen is er een verplichting aangegaan voor meer dan 4 jaar onder voorbehoud van subsidietoekenning in de periode vanaf 2007. In paragraaf 9.4 worden de verplichtingen per 1 januari 2006 in het kader van het MFP onderscheiden in kortlopende (korter dan 1 jaar) en langlopende (langer dan 1 jaar) verplichtingen. Projecten en programma's waar het medefinancieringsprogramma niet volledig aan zal bijdragen, worden medegefinancierd uit andere fondsen die Plan ter beschikking heeft.

9.7. Toelichting bij SHBM en projectverplichtingen

Specificatie ontvangen middelen MFP 2005 (bedragen in euro's)

Maand:	Ontvangen bedrag:
Februari	€ 7.000.000
Mei	€ 7.000.000
Juli	€ 7.000.000
Oktober	€ 7.377.510
totaal	€ 28.377.510

Specificatie van de projectovermakingen

Uit het totaal van de ontvangen MFP-gelden wordt 86% besteed aan internationale programma's, 3% besteed aan algemene Nederlandse projecten waaronder lobby en beleidsbeïnvloeding in Nederland, 2% besteed aan het front office- programma en 5% besteed aan mondiale educatie programma's. De specificaties van de projectbestedingen en verplichtingen via Plan International en in Nederland worden respectievelijk in de financiële overzichten met projecten toegelicht.

Apparaatskostenvergoeding

Conform de brief d.d. 31-1-2001 van het Ministerie van Buitenlandse Zaken is de apparaatskostenvergoeding forfaitair vastgesteld tot een maximum van 9% van de ontvangen subsidiegelden. Plan Nederland beschouwt de apparaatskostenvergoeding

als dekking voor de exploitatiekosten van de afdeling Overheid en Programma's en beschouwt het als primair sturingsinstrument voor meting van de doelmatigheid. Conform de doelstelling zijn wij binnen deze 9% gebleven.

9.8. Specificatie van de projectbestedingen en verplichtingen

De volgende tabellen met financiële specificatie zijn als volgt opgebouwd:

De eerste tabel geeft een overzicht van de programma's die door Plan International worden uitgevoerd en die (mede-)gefinancierd worden met de subsidie uit het Nederlandse medefinancieringsprogramma MFP.

De eerste kolom betreft de indicatieve begroting van het genoemde programma. Een aantal programma's kent naast de institutionele financiering door Plan Nederland eveneens financiering uit bronnen als bijvoorbeeld sponsorshipgelden of gelden van andere donoren. Plan Nederland heeft geen beheersbevoegdheid ten aanzien van de besteding van deze additionele fondsen, vandaar de omschrijving 'Indicatieve begroting'.

De tweede kolom 'Contractuele toezegging uit Plan-fondsen' betreft het absolute bedrag dat Plan Nederland heeft toegezegd aan de betreffende programma's en die gefinancierd zullen worden uit Grant- inkomsten, zijnde niet-sponsorinkomsten (hoofdzakelijk MFP-subsidie). De kolommen die de projectbestedingen weergeven, zijn gerelateerd aan de contractuele toezeggingen uit de fondsen van Plan Nederland. Dit sluit aan bij opzet en inrichting van de administratieve systemen van de uitvoerende veldorganisatie. De kolom 'financiering' uit overige bronnen' betreft middelen die Plan Nederland ter beschikking heeft gekregen uit bijvoorbeeld legaten en bedrijfs- en particuliere projectsporing door particulieren en bedrijven.

De tweede tabel geeft de aangegane verplichtingen weer in het kader van mondiale educatie, front office en lobby en de contractuele toezegging die Plan Nederland in dat kader heeft gedaan. Ook hier wordt de gerealiseerde financiering onderscheiden in medefinanciering uit het MFP en overige fondsen. De laatste overzichten geven de kort- en langlopende financieringsverplichtingen weer, zowel totaal als uit het medefinancieringsprogramma, en de staat van herkomst en bestedingen van MFP-middelen.

FINANCIELE RAPPORTAGE MEDEFINANCIERINGSPROGRAMMA 2005

(bedragen in euro's)

Regio/land	Projectomschrijving	GAD	Indicatieve begroting	Contractuele toezegging uit fondsen Plan	Projectuitgaven op GAD			Totaal financiering uit het MFP			Totaal financiering uit overige bronnen	Totaal financiering	Verplichting per ultimo 2005
					tot 2005	in 2005	Totaal	tot 2005	in 2005	Totaal	t/m 2005	t/m 2005	
SARO													
Bolivia	Control & prevention of Chagas	BOL0003	5.711.605	915.435	795.054	75.971	871.025	751.819	92.605	844.424	53.393	897.817	-2.864
Bolivia	IMCI Strengthening	BOL0021	262.612	262.612	278.010	13.891	291.901	248.219	-	248.219	61.015	309.234	- 433
Bolivia	Land reclamation	BOL0075	466.685	466.685	207.083	144.054	351.137	197.464	117.724	315.188	-	315.188	112.697
Bolivia	Probioma	BOL0085	98.675	98.675	55.453	32.948	88.401	54.539	32.754	87.293	-	87.293	-239
Bolivia	Quality Learning	BOL0086	2.435.698	2.435.698	523.686	256.745	780.431	434.776	127.133	561.909	20.702	582.611	1.483.462
Bolivia	Birth Registration	BOL0093	1.249.646	1.249.646	112.004	341.692	453.696	57.540	258.034	315.574	-	315.574	974.908
Bolivia	HIV/Aids School age	BOL0096	365.324	184.594	2.958	87.738	90.695	2.053	69.049	71.102	-	71.102	106.893
Bolivia	HIV/AIDS Adolescents	BOL0097	216.678	120.797	1.558	63.175	64.733	1.542	37.756	39.298	-	39.298	76.644
Brazilië	Pre- school Construction	BRA0024	38.374	24.897	-	-	-	-	-	-	25.470	25.470	- 1.057
Brazilië	Urban Youth Center Community Development	BRA0035	19.482	19.482	-	18.912	18.912	-	-	-	20.507	20.507	499
Colombia	IDP project CHOCO	COL0058	537.158	537.158	160.827	187.646	348.473	111.642	162.898	274.540	-	274.540	252.964
Colombia	Caja Majica	COL0060	160.719	137.982	96.485	26.740	123.225	86.250	34.602	120.852	-	120.852	236
Colombia	Empowering Women and Children in Family and Community II	COL0067	311.706	311.706	286.054	43.726	329.780	186.667	129.885	316.552	-	316.552	213
Colombia	IDP Tumaco Phase I	COL0072	40.194	40.194	53.308	-	53.308	24.598	15.492	40.090	-	40.090	- 658
Colombia	Emergency in Cartagena	COL0081	46.756	23.378	10.225	14.048	24.273	10.477	13.334	23.811	-	23.811	96
Colombia	Family and Community Guarantors of Rights	COL0090	3.367.557	2.043.564	-	106.839	106.839	-	-	-	-	-	2.184.672
Ecuador	Local environment management systems	ECU0015	750.345	551.927	322.413	150.119	472.532	199.940	162.830	362.770	-	362.770	139.109
Ecuador	Building participation and citizenship	ECU0017	855.551	551.716	404.218	144.745	548.963	216.802	196.841	413.643	-	413.643	81.892
Ecuador	School improvement project Cotopaxi	ECU0056	340.751	284.178	184.769	49.770	234.539	138.206	45.311	183.517	-	183.517	73.902
Ecuador	HIV/Aids Adolescents	ECU0071	103.029	103.029	27.184	39.341	66.525	7.457	35.910	43.367	-	43.367	55.213
Ecuador	HIV/Aids School programme	ECU0072	187.176	187.176	41.571	52.652	94.223	-	58.138	58.138	-	58.138	121.464
Ecuador	National Consultation on Children's Rights	ECU0077	102.662	102.662	62.019	46.297	108.316	62.145	40.803	102.948	-	102.948	- 1.481
Ecuador	Support for local fundraising initiatives for victims of sexual exploitation	ECU0089	24.511	24.511	-	19.082	19.082	-	-	-	-	-	25.208
Peru	Healthy and happy children	PER0103	1.831.664	1.433.886	832.446	132.138	964.584	846.852	72.483	919.335	6.583	925.918	389.323
Peru	HIV-Aids School based Prevention	PER0124	301.188	197.472	47.893	51.806	99.699	20.071	63.582	83.653	-	83.653	106.337
Peru	HIV-AIDS & Adolescents	PER0125	182.705	111.615	24.373	23.444	47.817	13.311	29.338	42.649	-	42.649	64.771
Peru	Aqua for All	PER0130	128.119	128.119	-	-	-	-	-	-	-	-	138.181
Peru	FOOD SECURITY II TENDER AND PROPOSAL PHASE	PER0131	74.669	74.669	-	4.353	4.353	-	-	-	-	-	79.825
Peru	School improvement plan	PER0221	470.175	360.596	230.567	75.288	305.855	221.076	60.970	282.046	-	282.046	27.214

Regio/land	Projectomschrijving	GAD	Indicatieve begroting	Contractuele toezegging uit fondsen Plan	Projectuitgaven op GAD			Totaal financiering uit het MFP			Totaal financiering uit overige bronnen	Totaal financiering	Verplichting per ultimo 2005
					tot 2005	in 2005	Totaal	tot 2005	in 2005	Totaal			
Peru	Food Security	PER0301	1.278.717	1.278.717	1.463.946	134.246	1.598.192	1.520.981	127.468	1.648.449	-29.235	1.619.214	-340.497
Peru	Microfinance Program for Women	PER0302	1.553.429	1.553.429	245.996	186.909	432.905	20.200	9.108	29.308	1.022.513	1.051.821	274.293
Paraguay	Active school	PRY0036	629.612	456.976	203.971	150.807	354.778	121.302	163.581	284.883	-	284.883	89.361
Paraguay	Promoting sexual and reproductive rights and HIV-AIDs prevention, adolescents	PRY0046	139.518	111.615	10.233	74.022	84.255	8.004	45.860	53.864	-	53.864	53.672
Paraguay	School based promotion of sexual & reproductive rights and HIV-AIDs prevention	PRY0047	236.108	197.472	23.211	64.237	87.448	11.623	62.964	74.587	-	74.587	114.596
Paraguay	Acrive Schools Paraguay	PRY0062	216.932	157.197	-	61.015	61.015	-	-	-	-	-	168.052
Regio	Hiv-Aids Prevention at schools	ROA0001	243.050	182.520	36.490	48.112	84.602	37.249	34.503	71.752	-	71.752	102.985
Regio	Prevention Hiv/Aids among adolescents	ROA0002	123.643	100.230	37.860	28.619	66.479	40.670	10.519	51.189	-	51.189	47.660
Regio	Quality Learning II	ROA0003	641.259	641.259	54.183	293.877	348.059	41.562	213.739	255.301	-	255.301	356.007
Regio	Children Voices for Children Rights (Childmedia II)	ROA0004	337.291	337.291	73.757	100.955	174.712	66.387	59.328	125.715	-	125.715	180.239
Regio	Master Training & research, quality education in rural areas	ROA0006	450.919	450.919	57.042	72.954	129.996	57.589	73.648	131.237	-	131.237	303.785
Regio	Childhelplines regional workshop	ROA0009	24.936	24.936	19.111	7.116	26.227	-	21.123	21.123	-	21.123	4.475
Regio	Seminar ROA OHCHR on CRC	ROA0011	101.806	101.806	-	102.986	102.986	-	-	-	-	-	108.835
Subtotaal			26.894.808	18.814.600	6.985.956	3.529.016	10.514.971	5.777.583	2.679.313	8.456.896	1.222.378	9.679.274	8.181.084

ROCCA

Dom. Rep.	Prevention of mistreatment of children	DOM0039	762.859	194.269	54.710	-	54.710	50.946	1.235	52.181	-	52.181	116.161
Dom. Rep.	Child media II	DOM0042	290.660	182.724	94.123	50.965	145.089	90.934	47.705	138.639	-	138.639	24.442
Dom. Rep.	Child Migration Research	DOM0043	42.520	42.520	39.962	4.338	35.624	22.010	-	22.010	-	22.010	22.398
Dom. Rep.	Quality Learning II	DOM0049	2.139.570	780.437	202.138	172.414	374.551	182.957	85.353	268.310	4.538	272.848	473.573
Guatemala	Children voices of children's rights	GTM0033	259.640	183.976	50.115	128.108	178.223	78.750	62.709	141.459	-	141.459	24.688
Guatemala	Quality Learning II	GTM0040	1.321.434	693.722	277.891	328.327	606.218	242.628	203.619	446.247	1.353	447.600	207.410
Guatemala	Flair school	GTM0041	50.359	33.572	6.046	6.141	12.187	-	-	-	13.736	13.736	18.987
Guatemala	Early Childhood Care and Development Center	GTM0047	1.237.381	466.256	233.610	170.754	404.364	145.512	226.979	372.491	-	372.491	92.193
Honduras	Promotion of Peace Culture	HND0003	1.706.654	1.096.743	124.733	310.222	434.955	53.522	204.308	257.830	-	257.830	637.697
Honduras	Children voices of children's rights	HND0008	183.976	183.976	130.909	84.652	215.561	128.785	38.527	167.312	-	167.312	902
Honduras	School improvement plan	HND0009	175.766	91.988	67.104	-	67.104	68.053	-	68.053	-	68.053	14.159
Honduras	Quality Learning II	HND0013	2.254.596	867.152	277.022	101.966	378.988	104.643	425.463	530.106	-	530.106	291.222
Haiti	Quality learning	HTI0013	3.126.429	1.043.726	1.272.410	-	1.272.410	1.237.992	-	1.237.992	45.342	1.283.334	-222.258
Haiti	Children voices/children's rights (child media II)	HTI0052	426.355	197.158	49.851	78.409	128.260	66.321	93.353	159.674	-	159.674	20.687

Regio/land	Projectomschrijving	GAD	Indicatieve begroting	Contractuele toezegging uit fondsen Plan	Projectuitgaven op GAD			Totaal financiering uit het MFP			Totaal financiering uit overige bronnen	Totaal financiering	Verplichting per ultimo 2005
					tot 2005	in 2005	Totaal	tot 2005	in 2005	Totaal			
Haiti	Quality Learning II	HTI0056	1.674.778	602.917	-	213.149	213.149	-	298.088	298.088	-	298.088	315.359
Haiti	Ouanaminthe's health centre	HTI0058	28.177	25.996	-	25.678	25.678	-	-	-	38.462	38.462	-12.245
Nicaragua	Children voices of children's rights	NIC0034	220.771	183.976	66.109	92.247	158.356	66.777	90.396	157.173	-	157.173	9.718
Nicaragua	Food security consolidation III	NIC0035	1.387.707	1.387.707	571.344	301.354	872.698	568.691	181.343	750.034	-	750.034	498.794
Nicaragua	Food/Nutritional Security and Sustainable Agriculture	NIC0038	920.071	920.071	132.068	203.839	335.907	109.298	-	109.298	165.923	275.221	628.010
Nicaragua	Quality Learning II + (SIP)	NIC0043	861.353	717.792	96.141	112.720	208.861	66.316	138.695	205.011	-	205.011	483.176
Nicaragua	Advocacy of Rights of the Child	NIC0051	395.317	395.317	-	113.118	113.118	-	-	-	-	-	403.324
Regio	Child media implementation phase	ROC0014	1.279.426	861.280	1.025.126	-	1.025.126	1.027.258	-	1.027.258	-	1.027.258	147.179-
El Salvador	School improvement plan	SLV0055	113.647	97.135	55.318	28.725	84.043	21.745	41.794	63.539	-	63.539	18.731
El Salvador	Safer Learning Environment for Kids	SLV0057	13.007	13.007	11.386	-	11.386	-	-	-	5.000	5.000	7.213
El Salvador	Children Voices for Children's Rights	SLV0061	193.175	183.976	68.414	81.442	149.856	52.977	81.395	134.372	-	134.372	30.533
El Salvador	Quality Learning II	SLV0068	806.452	650.364	113.985	183.036	297.021	4.213	330.782	334.995	-	334.995	277.726
El Salvador	Early Education for Boys and Girls	SLV0090	77.926	77.926	80.922	-	80.922	-	81.547	81.547	-	81.547	448-
Subtotaal			21.950.006	12.175.683	5.101.437	2.782.928	7.884.365	4.390.328	2.633.291	7.023.619	274.354	7.297.973	4.234.973

WARO

Benin	Be A Part of It Award	BEN0020	36.175	32.156	-	31.804	31.804	-	25.360	25.360	-	25.360	7.694
Benin	PROTECT (child trafficking)	BEN0021	911.579	911.579	30.709	408.547	439.256	19.383	290.220	309.603	-	309.603	636.018
Benin	Reproductive Health	BEN0013	176.008	176.008	9.338	113.361	122.699	-	103.909	103.909	-	103.909	64.731
Benin	Household Food Program	BEN0017	2.295.848	2.295.848	602.525	1.006.657	1.609.182	461.161	511.434	972.595	-	972.595	1.146.530
Benin	PROTECT (child trafficking)	BEN0029	2.595.249	785.980	61.583	224.156	285.739	-	283.948	283.948	-	283.948	527.345
Burkina Faso	Globel teenager project	BFA0025	82.742	82.742	65.431	5.217	70.648	60.213	5.068	65.281	-	65.281	823-
Burkina Faso	Solar Lights System for Schools	BFA0044	172.652	115.101	5.890	7.402	13.292	-	-	-	92.798	92.798	1.255-
Burkina Faso	Building community capacity	BFA0048	345.297	345.297	201.522	3.092	204.614	259.047	-	259.047	-	259.047	5.668
Burkina Faso	Right of the child	BFA0049	344.728	344.728	210.615	7.480	218.095	195.373	32.963	228.336	-	228.336	31.150
Burkina Faso	birth registration	BFA0075	401.943	200.972	-	62.474	62.474	-	33.112	33.112	-	33.112	175.086
Cameroun	SIP	CMR0051	520.920	260.460	-	157.235	157.235	-	130.866	130.866	-	130.866	138.740
Cameroun	IMCI	CMR0057	1.120.998	807.118	97.016	485.667	582.683	60.520	379.435	439.955	-	439.955	389.596
Cameroun	Birth registration	CMR0058	74.446	52.112	-	44.182	44.182	-	36.905	36.905	-	36.905	14.924
Ghana	Integrated community development program	GHA0029	3.470.839	3.470.839	1.212.314	485.672	1.697.986	1.210.405	482.892	1.693.297	-	1.693.297	909.685
Ghana	Implementation of SIP	GHA0036	250.607	250.607	-	159.462	159.462	-	73.723	73.723	-	73.723	184.794
Guinee Bisseau	Quality Education	GNB0021	241.167	241.167	82.913	159.020	241.933	82.048	154.995	237.043	-	237.043	2.445

Regio/land	Projectomschrijving	GAD	Indicatiev begroting	Contractuele toezegging uit fondsen Plan	Projectuitgaven op GAD			Totaal financiering uit het MFP			Totaal financiering uit overige bronnen	Totaal financiering	Verplichting per ultimo 2005
					tot 2005	in 2005	Totaal	tot 2005	in 2005	Totaal	t/m 2005	t/m 2005	
Mali	STD/AIDS/reproductive health phase II	MLI0006	5.435.469	5.435.469	4.488.507	439.356	4.927.863	4.004.176	553.720	4.557.896	389.190	4.947.086	60.550
Mali	Fight against FGM in Mali	MLI0042	1.734.372	408.360	59.891	113.611	173.502		140.343	140.343	766	141.109	250.969
Niger	Potable water, hygiene and sanitation	NER0002	3.321.868	3.234.713	3.166.368	56.746	3.223.114	2.025.857	65.684	2.091.541	912.970	3.004.511	3.857
Niger	Support to community schools in Dosso	NER0006	861.999	786.105	445.403	55.167	500.570	384.055	39.327	423.382	-	423.382	243.036
Niger	SIP Niger	NER0020	249.739	249.739	184.790	101.978	286.768	72.537	66.605	139.142	-	139.142	108.730
Niger	Primary Health care	NER0022	630.425	567.383	233.624	245.894	479.518	-	248.567	248.567	-	248.567	357.535
Niger	Emergency food aid	NER0048	582.642	295.424	-	258.909	258.909	-	-	-	628	628	301.834
Senegal	Child survival	SEN0032	1.918.241	1.454.499	544.554	218.762	763.316	376.279	27.456	403.735	219.202	622.937	478.045
Senegal	birth registration	SEN0067	35.371	35.371	39.020	1.014	40.034	10.980	27.110	38.090	-	38.090	3.729-
Senegal	ECCD Project Proposal Development Senegal	SEN0070	10.588	10.588	-	11.212	11.212	-	10.142	10.142	-	10.142	10.755
Senegal	ECCD Senegal	SEN0071	1.097.676	622.113	-	60.411	60.411	-	-	-	-	-	631.953
Sierra Leone	Education - Community Fund	SLE0024	1.277.044	149.328	-	21.188	21.188	-	-	-	-	-	153.572
Sierra Leone	Birth Registration Moyamba	SLE0037	142.891	142.891	6.271	102.462	108.733	-	40.013	40.013	50	40.063	103.849
Sierra Leone	Research and Education	SLE0038	81.803	81.803	-	57.197	57.197	-	50.695	50.695	900	51.595	35.494
Sierra Leone	Support to Youth Groups	SLE0040	74.144	74.144	-	-	-	-	-	-	-	-	75.623
Sierra Leone	ECCD Centre Bombali	SLE0041	32.953	32.953	-	-	-	-	-	-	-	-	33.610
Sierra Leone	Psychosocial support to Postwar communities - Quest for Courage	SLE0045	100.937	100.937	-	16.951	16.951	-	-	-	-	-	103.352
Togo	Radio training centre for children (CEFRET)	TGO0019	483.488	483.488	234.074	52.618	286.692	197.731	61.203	258.934	-	258.934	377.688
Togo	SIP	TGO0031	379.896	250.786	28.775	57.824	86.599	3.634	71.225	74.859	-	74.859	168.466
Togo	child trafficking	TGO0043	80.389	80.389	8.911	27.776	36.687	6.309	71.284	77.593	-	77.593	1.831
Togo	youth sexual health services	TGO0044	462.058	172.955	41.961	74.372	116.333	28.357	49.642	77.999	-	77.999	99.858
Togo	micro-finance	TGO0045	444.778	290.038	52.823	107.220	160.043	66.757	-	66.757	-	66.757	239.817
Regio	Program Funding and Communication Support	WAR0007	108.014	108.014	45.712	-	45.712	19.790	-	19.790	68.434	88.224	4.639
Regio	Research project to asses social equity	WAR0009	89.127	89.127	77.953	-	77.953	77.083	-	77.083	-	77.083	4.597
Regio	Research on Child Trafficking	WAR0010	137.797	137.797	64.319	-	64.319	17.352	223.102	240.454	-	240.454	75.971
Regio	Coalition of African NGO's Working with Children 2004-2008	WAR0019	2.222.367	643.931	184.790	277.507	462.297	-	317.404	317.404	-	317.404	295.323
Regio	African Movement of Working Children and Youth	WAR0020	1.199.396	780.437	233.624	116.483	350.107	96.048	238.454	334.502	-	334.502	401.487
Regio	Research on Child Protection	WAR0024	137.797	137.797	7.422	145.992	153.414	7.344	8.912-	1.568-	-	1.568-	9.945-
Regio	FAWE/SLE in Liberia	WAR0025	452.761	452.761	167.887	131.108	298.995	166.135	126.543	292.678	-	292.678	174.954
Regio	Training In Situation Analysis For Orphans And Vulnerable Children	WAR0034	39.476	20.760	-	19.236	19.236	-	10.436	10.436	-	10.436	11.411
Subtotaal			36.866.704	27.702.814	12.896.535	6.132.420	19.028.955	9.908.574	4.974.873	14.883.447	1.684.938	16.568.385	9.027.461

Regio/land	Projectomschrijving	GAD	Indicatieve begroting	Contractuele toezegging uit fondsen Plan	Projectuitgaven op GAD			Totaal financiering uit het MFP			Totaal financiering uit overige bronnen	Totaal financiering	Verplichting per ultimo 2005
					tot 2005	in 2005	Totaal	tot 2005	in 2005	Totaal			
RESA													
Albanie	Working together for reproductive health in our communities	ALB0020	880.160	616.112	261.014	159.179	420.194	149.047	197.209	346.256	-	346.256	146.741
Albanie	Sustainable horticulture development and organic farming	ALB0021	723.216	411.247	157.750	143.596	301.346	118.891	79.899	198.790	-	198.790	138.800
Albanie	School improvement plan	ALB0022	242.595	242.595	150.519	33.776	184.295	113.731	65.522	179.253	-	179.253	28.171
Albanie	Capacity building for Plan staff	ALB0026	27.596	27.596	16.763	7.951	24.714	1.738	22.073	23.811	-	23.811	68
Egypt	Consortium for street children conference	EGY0204	292.284	292.284	120.502	80.910	201.412	89.398	80.256	169.654	-	169.654	76.635
Egypt	Gender Equity	EGY0206	86.715	86.715	18.693	69.882	88.575	6.833	34.084	40.917	-	40.917	41.213
Region	Resource Alliance	ESA0006	41.106	26.914	26.058	-	26.058	26.146	-	26.146	-	26.146	-1
Region	Integrated Water Resource Management RESA	ESA0008	41.179	37.061	118.746	-	118.746	-	23.525	23.525	-	23.525	12.439
Ethiopie	School improvement plan	ETH0032	304.651	304.651	104.155	81.815	185.970	127.819	89.295	217.114	-	217.114	36.081
Ethiopie	Child health development Shebedino and Addis	ETH0035	2.740.709	965.873	309.888	208.714	518.602	123.015	396.820	519.835	-	519.835	341.035
Ethiopie	Basic learning development	ETH0036	2.074.369	827.891	250.369	178.898	429.267	77.397	350.385	427.782	-	427.782	309.122
Ethiopie	Child Right Promotion	ETH0037	72.350	72.350	8.102	38.933	47.035	-	30.823	30.823	-	30.823	43.622
Ethiopie	Programme Development For Food Security	ETH0039	121.860	121.860	89.580	11.093	100.673	77.073	14.390	91.463	12.203	103.666	955-
Ethiopie	Food Security Programme in Shebedino Woreda/District	ETH0045	1.002.759	1.002.759	74.822	244.183	319.005	2.730	217.988	220.718	15.465	236.183	772.087
Ethiopie	Action Research on Rural water Supply	ETH0056	667.098	617.683	1.216	95.762	96.978	-	99.420	99.420	-	99.420	529.171
Ethiopie	Legal defence centre with ACPF	ETH0593	228.539	228.539	-	14.259	14.259	-	-	-	-	-	252.078
Region	HACI regional second phase	INT0087	6.899.089	6.899.089	2.987.408	1.934.887	4.922.295	2.377.942	2.141.543	4.519.485	63.319	4.582.804	1.592.735
Kenya	Capacity strengthening of children's organisations	KEN0034	920.336	920.336	343.103	152.428	495.531	249.750	280.732	530.482	-	530.482	5.549
Kenya	SMEP micro credit	KEN0043	172.012	116.669	86.192	-	86.192	71.785	15.940	87.725	-	87.725	71.906
Kenya	Community sponsorship	KEN0055	334.618	334.618	38.460	132.007	170.467	83.464	159.335	242.799	-	242.799	54.241
Kenya	Child Friendly and Healthy Learning	KEN0075	818.960	818.960	726.634	242.049	968.683	431.569	326.180	757.749	-	757.749	44.801-
Kenya	Family and Community Basic Services	KEN0076	1.033.117	1.033.117	772.628	390.706	1.163.334	-	227.063	227.063	954.261	1.181.324	158.973-
Kenya	Improved Family Livelihoods	KEN0077	857.632	857.632	544.613	261.605	806.218	301.182	486.706	787.888	-	787.888	3.007
Kenya	AfriAfya; Harnessing ICT for Community Health and Development	KEN0080	601.779	601.779	-	165.415	165.415	-	122.194	122.194	-	122.194	486.803
Kenya	Right to Quality Education	KEN0101	766.788	766.788	-	248.668	248.668	-	7.484	7.484	-	7.484	812.251
Kenya	Increased Access to Water and Sanitation	KEN0102	714.154	714.154	-	212.275	212.275	-	1.725	1.725	-	1.725	761.741
Kenya	Improved Family Livelihoods	KEN0103	778.896	778.896	-	151.259	151.259	-	3.785	3.785	-	3.785	828.894
Kenya	special gifts	KEN9999	-	-	-	12.245	12.245	-	-	-	20.594	20.594	-31.046
Malawi	Food Security	MWI1038	591.909	591.909	163.870	83.517	247.387	125.471	35.218	160.689	-	160.689	385.624
Malawi	School improvement plan	MWI1029	327.358	327.358	174.298	71.014	245.312	198.534	73.862	272.396	-	272.396	250
Malawi	Empowering communities towards prevention and control of AIDS	MWI1039	319.888	319.888	345.258	117.485	462.743	62.874	81.268	144.142	-	144.142	142.818

Regio/land	Projectomschrijving	GAD	Indicatieve begroting	Contractuele toezegging uit fondsen Plan	Projectuitgaven op GAD			Totaal financiering uit het MFP			Totaal financiering uit overige bronnen	Totaal financiering	Verplichting per ultimo 2005			
					tot 2005	in 2005	Totaal	tot 2005	in 2005	Totaal	t/m 2005	t/m 2005				
Soedan	Gender mainstreaming	SDN0029	292.284	292.284	83.018	44.664	127.682	105.150	68.289	173.439	-	173.439	75.133			
Tanzania	Improving program and project management	TZA0024	99.519	99.519	33.824	18.908	52.732	62.766	20.166	82.932	-	82.932	406			
Tanzania	Community health promotion	TZA0026	2.425.397	1.439.473	381.633	248.210	629.843	376.861	245.147	622.008	-	622.008	759.417			
Tanzania	Education for All	TZA0027	3.200.995	1.699.618	556.176	397.663	953.839	443.047	558.928	1.001.975	-	1.001.975	615.567			
Tanzania	Sauti ya Watoto 2	TZA0028	756.217	570.465	123.750	34.079	157.829	123.018	29.817	152.835	-	152.835	396.995			
Tanzania	Water and Sanitation	TZA0029	1.315.813	769.478	1.602.617	287.474	1.890.091	108.514	273.950	382.464	-	382.464	306.139			
Tanzania	Vocational Training Mwanza	TZA0030	404.085	342.363	89.477	79.400	168.877	80.070	52.692	132.762	-	132.762	157.057			
Oeganda	Food security & health education	UGA0036	1.279.697	1.279.697	1.488.537	-	1.488.537	763.305	-	763.305	719.578	1.482.883	2.612-			
Oeganda	Strengthening Food Security for Children and Families living in Poverty	UGA0094	867.152	631.296	178.235	146.237	324.471	-	-	-	246.942	246.942	353.519			
Oeganda	Birth Registration	UGA0096	1.275.296	1.059.967	69.529	620.283	689.812	-	583.183	583.183	-	583.183	482.343			
Oeganda	School Improvement Program	UGA0106	292.209	292.209	177.130	100.963	278.092	140.384	72.399	212.783	-	212.783	64.483			
Oeganda	Training village health teams	UGA0128	171.669	171.669	921.786	13.217	935.003	178.522	5.460	183.982	-	183.982	-14.965			
Oeganda	Scaling-up SIP	UGA0129	389.230	361.474	328.215	81.030	409.246	123.347	130.313	253.660	98.959	352.619	4.721			
Oeganda	Kibengo primary school (DE werknemers)	UGA0130	19.796	19.796	-	4.992	4.992	-	-	-	12.821	12.821	7.007			
Zambia	Water, sanitation and primary health care	ZMB0001	1.776.749	702.161	84.055	-	84.055	705.324	-	705.324	7.437	712.761	70.857			
Zambia	Community capacity building	ZMB0024	489.389	394.583	166.333	142.786	309.119	165.730	141.948	307.678	-	307.678	21.832			
Zambia	Primary health care and water and sanitations	ZMB0025	2.591.582	1.273.383	516.969	624.068	1.141.037	410.915	356.763	767.678	-	767.678	305.548			
Zambia	School improvement plan	ZMB0026	304.651	304.651	82.913	145.356	228.269	107.189	127.215	234.404	-	234.404	12.658			
Zimbabwe	Food Security and poverty alleviation project Mutasa	ZWE0036	1.023.153	1.023.153	233.757	133.323	367.079	337.546	113.000	450.546	-	450.546	363.347			
Zimbabwe	Children affected by HIV/Aids	ZWE0082	520.291	346.861	32.587	44.695	77.282	-	105.094	105.094	-	105.094	226.933			
Zimbabwe	Special Gifts	ZWE9999	25.429	1.972	-	901	901	-	-	-	1.500	1.500	29			
Subtotaal			44.204.325	34.039.395				15.041.181	8.712.756	23.753.937	9.048.077	8.549.088	17.597.165	2.153.079	19.750.244	11.843.717

ARO

Regio	Commercial sexual exploitation of children in Asia	ARO0013	233.923	233.923	156.277	28.651	184.927	143.879	36.410	180.289	-	180.289	29.050
Regio	Working Children's Participation	ARO0016	190.674	190.674	74.981	77.829	152.809	44.695	65.184	109.879	-	109.879	78.004
Regio	Core funding to Ecpat International	ARO0020	281.725	281.725	-	278.286	278.286	232.008	-	232.008	58.002	290.010	8.649-
Regio	Wederopbouw na de Tsunami	ARO0021	402.464	201.232	-	201.624	201.624	-	-	-	208.351	208.351	-2.893
Bangla Desh	Handicap and Disability	BGD0009	338.948	108.051	26.409	45.787	72.195	26.132	34.289	60.421	-	60.421	20.301
Bangla Desh	Birth registration	BGD0039	270.803	270.803	169.754	53.111	222.865	164.087	57.642	221.729	-	221.729	24.353
Bangla Desh	Micro nutrient improvement program	BGD0043	705.378	705.378	166.316	121.217	287.534	150.546	94.239	244.785	-	244.785	360.011

Regio/land	Projectomschrijving	GAD	Indicatieve begroting	Contractuele toezegging uit fondsen Plan	Projectuitgaven op GAD			Totaal financiering uit het MFP			Totaal financiering uit overige bronnen	Totaal financiering	Verplichting per ultimo 2005
					tot 2005	in 2005	Totaal	tot 2005	in 2005	Totaal	t/m 2005	t/m 2005	
Bangla Desh	AGAMI project	BGD0044	472.894	427.307	113.557	60.465	174.022	106.572	58.681	165.253	-	165.253	243.714
Bangla Desh	Professionalising Safesave	BGD0054	144.314	144.314	74.706	58.769	133.475	47.235	59.441	106.676	-	106.676	26.878
Bangla Desh	BUIED-ECDRC	BGD0064	367.509	367.509	28.464	89.140	117.604	-	107.672	107.672	-	107.672	270.288
China	SSIP	CHN0052	1.727.979	1.323.162	346.981	263.095	610.076	251.910	193.508	445.418	99.881	545.299	586.227
China	Water and Sanitation	CHN0068	352.582	352.584	83.156	207.810	290.966	62.827	143.987	206.814	-	206.814	87.494
China	Children Computer & Information Technology in Rural primary schools	CHN0099	292.915	292.915	116.790	124.681	241.472	105.992	84.103	190.095	-	190.095	98.695
Indonesia	CBIEM-Kupang	IDN0011	660.513	660.513	732.458	-	732.458	461.829	11.311	473.140	242.935	716.075	41.840
Indonesia	Educational Transformation	IDN0042	795.368	795.368	132.606	177.099	309.705	50.643	165.101	215.744	-	215.744	604.934
Indonesia	Children working on Makassar dumpsite	IDN0047	31.760	31.760	26.312	1.143	27.455	13.267	564	13.831	13.013	26.844	1.528
Indonesia	Establishment childhelpline Surabaya	IDN0048	104.448	104.448	53.908	13.314	67.222	39.420	26.734	66.154	-	66.154	29.194
Indonesia	CIDC	IDN0052	1.717.992	1.034.688	4.935	172.907	177.842	-	114.931	114.931	53.307	168.238	911.283
Indonesia	Water & Environmental Sanitation	IDN0061	120.443	120.443	86.248	9.499	95.747	-	86.592	86.592	-	86.592	33.469
Indonesia	Sanitation, Hygiene and Water Supply Projects	IDN0065	1.660.011	1.660.011	-	220.423	220.423	-	65.494	65.494	-	65.494	1.627.627
Indonesia	Tsunami Disaster Relief: Program Support	IDN0071	247.148	82.383	-	78.859	78.859	-	80.061	80.061	-	80.061	298
Indonesia	Tsunami disaster relief: health, habitat & child protection	IDN0073	741.444	741.444	-	368.712	368.712	-	308.585	308.585	-	308.585	436.359
Indonesia	Special projects	IDN9999	16.546	16.546	-	-	-	-	-	-	6.363	6.363	7.094
India	Learning for all (CLR)	IND0024	481.181	475.891	401.300	29.991	431.291	290.908	64.467	355.375	65.516	420.891	44.788
India	Weaver's project	IND0047	544.857	544.857	543.100	-	543.100	384.513	33.266	417.779	128.128	545.907	12.626
India	CHILDREN'S VIDEO MAGAZINE (ICO)	IND0086	255.796	255.796	205.957	-	205.957	166.286	34.109	200.395	-	200.395	2.558
India	Strengthening livelihood system through NRM and ECCE	IND0106	1.265.105	1.265.105	428.380	276.602	704.982	546.407	88.094	634.501	50.903	685.404	391.104
India	Integerated Development of Women and Children in 5 districts of Rajasthan	IND0112	907.892	801.930	243.221	215.989	459.210	226.599	152.285	378.884	23.852	402.736	327.296
India	Malaria Control In Orissa	IND0121	303.669	291.606	33.776	140.404	174.180	3.207	123.106	126.313	-	126.313	171.742
India	AGS HIV/AIDS Project	IND0122	3.127.147	921.198	-	266.679	266.679	-	209.778	209.778	-	209.778	727.138
India	Childline India Foundation - A Children's Movement Towards Child Protection	IND0123	616.160	508.722	207.463	-	207.463	209.911	-	209.911	-	209.911	301.185
India	GOS/Balavihar Final Donation	IND0124	41.895	41.895	40.146	-	40.146	41.840	3.669	38.171	1.780	39.951	941
India	Combating Child Labour in Coastal Andhra Pradesh	IND0141	1.476.616	1.211.168	-	-	-	-	-	-	-	-	1.294.800
Cambodia	Support to National Mobile Civil Registration Ccampaign	KHM0003	916.098	458.049	347.952	-	347.952	347.132	-	347.132	-	347.132	-13
Sri Lanka	Moving repr sexual and health education into action: Youth and Adult part.	LKA0080	241.167	239.730	51.745	108.954	160.699	39.370	89.873	129.243	-	129.243	115.446
Sri Lanka	Technical support for adolescent and youth sexual and repr health project	LKA0081	442.139	442.139	7.269	40.411	47.680	6.046	8.348	14.394	-	14.394	447.107
Sri Lanka	National study on youth repr and sexual information needs	LKA0082	120.583	120.583	8.911	34.116	43.027	39.370	2.999	42.369	-	42.369	80.960

Regio/land	Projectomschrijving	GAD	Indicatieve begroting	Contractuele toezegging uit fondsen Plan	Projectuitgaven op GAD			Totaal financiering uit het MFP			Totaal financiering uit overige bronnen	Totaal financiering	Verplichting per ultimo 2005
					tot 2005	in 2005	Totaal	tot 2005	in 2005	Totaal	t/m 2005	t/m 2005	
Sri Lanka	Building capacity and technical support for Plan Sri Lanka's MF Progra	LKA0083	361.750	361.750	21.198	91.195	112.393	39.369	40.363	79.732	-	79.732	295.053
Sri Lanka	Meena Communication Initiative	LKA0084	321.556	321.556	204.536	127.282	331.818	152.182	167.761	319.943	-	319.943	-1.907
Sri Lanka	Irrigation water tank rehabilitation	LKA0086	361.750	361.750	17.445	182.802	200.247	15.023	67.233	82.256	-	82.256	292.652
Sri Lanka	Institution support and strengthening for child protection	LKA0087	160.778	160.778	55.143	65.934	121.077	20.600	83.021	103.621	-	103.621	58.427
Sri Lanka	Birth Registration	LKA0088	241.167	241.167	20.245	56.876	77.121	25.571	9.393	34.964	-	34.964	215.232
Sri Lanka	Wederopbouw Hambantota, Sri Lanka	LKA0100	2.978.232	2.978.232	-	1.505.684	1.505.684	-	-	-	1.335.669	1.335.669	1.737.082
Sri Lanka	Hein Kolk Scholarship Fund	LKA0115	8.937	8.937	-	10.650	10.650	-	-	-	-	-	9.554
Nepal	Unregistered Children Project (II Phase)	NPL0064	269.020	269.020	206.051	17.949	224.000	110.426	20.955	131.381	96.656	228.037	8.219
Nepal	Institutional development for women empowerment	NPL0071	921.748	921.748	543.448	151.977	695.425	472.256	158.414	630.670	36.791	667.461	1.846
Nepal	HIV/AIDS	NPL0072	190.171	190.171	120.778	51.026	171.804	91.293	21.468	112.761	26.435	139.196	-249
Nepal	Early childhood care and development	NPL0073	4.060.114	4.060.114	2.486.189	442.210	2.928.399	2.046.664	509.327	2.555.991	222.797	2.778.788	186.429
Nepal	Children at risk	NPL0074	512.651	512.651	348.767	80.239	429.006	250.976	86.009	336.985	51.891	388.876	-5.099
Nepal	Children in conflict	NPL0097	877.693	877.687	203.711	166.881	370.592	121.696	196.776	318.472	-	318.472	472.094
Nepal	Stenghtening institutional capacity in managing and promoting ECCD progamme	NPL0117	474.001	474.001	-	7.338	7.338	-	5.347	5.347	-	5.347	501.384
Nepal	Socio-Economic Empowerment of Rural Women in Makwanpur District	NPL0119	799.308	799.308	-	105.733	105.733	-	35.354	35.354	-	35.354	819.147
Nepal	Promotion and protection of the Rights od Children at Risk	NPL0120	414.915	414.915	-	64.895	64.895	-	-	-	-	-	443.565
Nepal	Universal Birth Registration	NPL0121	233.143	233.143	-	68.717	68.717	-	54.138	54.138	-	54.138	183.070
Pakistan	Birth registration pilot project	PAK0011	418.016	399.259	422.712	-22.245	400.467	369.018	24.522-	344.496	46.455	390.951	-1.748
Pakistan	Extension of birth registration project	PAK0059	1.666.033	1.666.033	102.111	275.903	378.014	74.876	106.806	181.682	-	181.682	1.346.197
Pakistan	Earthquake 2005: supporting the eartquake affected children and their families	PAK0081	4.276.371	388.761	-	-	-	-	-	-	205.069	205.069	215.060
Fillipijnen	Indigenous knowledge and practices - MCH	PHL0063	98.235	97.385	77.888	-518	77.370	73.496	246	73.742	-	73.742	-1.507
Fillipijnen	Salcedo Watershed Management Project	PHL0142	420.647	420.647	70.619	174.100	244.719	4.699	130.444	135.143	-	135.143	287.295
Fillipijnen	Comprehensive program on Juvenile Justice and Child Abuse	PHL0143	225.802	225.802	26.044	23.457	49.501	-	35.389	35.389	-	35.389	193.402
Fillipijnen	Combating Child Labor through Education	PHL0145	249.024	73.760	-	39.640	39.640	-	-	-	-	-	67.221
Fillipijnen	BATANG LISTO; teachers competency training	PHL0147	41.359	41.359	45.043	-3.440	41.603	6.699	37.304	44.003	-	44.003	-5.226
Fillipijnen	BR-2nd phase	PHL0148	215.336	215.336	222.414	-	222.414	131.161	80.902	212.063	-	212.063	-320
Fillipijnen	Unregistered Children Project II-scaling up/ 2004	PHL0150	1.502.022	751.011	-	397.226	397.226	-	250.259	250.259	-	250.259	467.795
Fillipijnen	Fish for every family	PHL0153	155.099	128.423	18.246	41.248	59.494	-	42.765	42.765	-	42.765	86.924
Fillipijnen	Community empowerment against violence	PHL0154	16.431	16.431	18.802	-	18.802	-	17.609	17.609	-	17.609	-2.249

Regio/land	Projectomschrijving	GAD	Indicatieve begroting	Contractuele toezegging uit fondsen Plan	Projectuitgaven op GAD			Totaal financiering uit het MFP			Totaal financiering uit overige bronnen	Totaal financiering	Verplichting per ultimo 2005	
					tot 2005	in 2005	Totaal	tot 2005	in 2005	Totaal	t/m 2005	t/m 2005		
Filipijnen	Unregistered Children Project II-scaling up/ 2004	PHL0165	366.257	366.257	-	97.729	97.729	-	69.279	69.279	-	69.279	325.214	
Thailand	Nam Kham watershed management	THA1029	408.315	408.315	185.608	94.449	280.056	153.507	90.559	244.066	-	244.066	122.886	
Thailand	IT in schools	THA1036	467.511	467.510	290.681	145.084	435.765	277.912	153.800	431.712	-	431.712	24.356	
Vietnam	Street and working children project	VNM0051	1.707.161	1.182.492	494.204	325.414	819.619	348.740	322.998	671.738	35.246	706.984	230.301	
Vietnam	Integrating children with disabilities	VNM0087	235.286	235.286	203.851	-	203.851	196.796	-	196.796	-	196.796	336	
Vietnam	Home return for street children and migration prevention project	VNM0088	310.461	270.142	205.345	85	205.430	193.848	15.125	208.973	-	208.973	-3.685	
Vietnam	Proposal Development Phu Ninh Integrated Community Development Program	VNM0128	40.731	40.731	36.874	-	36.874	26.621	9.015	35.636	-	35.636	1.864	
Vietnam	Natural Resource Management	VNM0153	16.078	16.078	-	15.294	15.294	-	15.699	15.699	-	15.699	666	
Vietnam	Primary school construction in Quang Binh	VNM0155	17.686	17.686	-	19.156	19.156	-	-	-	18.719	18.719	-681	
Vietnam	Primary school construction in Quang Tri	VNM0156	31.593	18.208	12.850	5.687	18.536	-	-	-	16.875	16.875	1.066	
Vietnam	Integrated Community Development Phu Ninh	VNM0157	203.906	203.906	51.444	100.407	151.851	35.036	77.577	112.613	-	112.613	95.000	
Vietnam	Integrating Children with Disabilities phase 2	VNM0160	348.260	339.559	4.355	98.625	102.981	-	83.600	83.600	-	83.600	261.232	
Vietnam	Home return for Street Children & Child Migration Prevention	VNM0162	88.816	88.816	-	34.691	34.691	-	-	-	-	-	94.949	
Vietnam	LABS Vietnam	VNM0163	468.349	466.542	-	71.917	71.917	-	23.374	23.374	-	23.374	475.383	
Vietnam	Develop Capacity Building Strategy and Plan for Child Rights and Child Protectio	VNM0168	15.777	15.777	-	14.156	14.156	-	14.605	14.605	-	14.605	1.469	
Subtotaal			49.815.582	39.474.290		11.629.681	8.911.016	20.540.696	9.441.096	5.605.577	15.046.673	3.044.634	18.091.307	18.924.473
Totaal			179.731.425	132.206.782		51.654.789	30.068.136	81.722.925	38.565.658	24.442.142	63.007.800	8.379.383	71.387.183	52.211.709

FINANCIËLE RAPPORTAGE MEDEFINANCIERINGSPROGRAMMA 2005

MONDIALE EDUCATIE, FRONT OFFICE EN LOBBY

(bedragen in euro's)

Projectomschrijving	GAD	Begrote uitgaven incl. derden	Contractuele toezegging uit fondsen Plan	Projectuitgaven op GAD			Totaal financiering uit het MFP			Totaal financiering uit overige bronnen	Totaal financiering	Verplichting per ultimo 2005		
				<2005	2005	Totaal	<2005	2005	Totaal				t/m 2005	t/m 2005
ALGEMEEN														
Agents of Change, Audiovisuele ondersteuning	NLD0001	538.314	79.412	1.303	79.412	80.714	80.714	-	80.714	-	80.714	-1.302		
Handboek Tweede Kamer	NLD0002	42.429	22.689	-	-	-	-	-	-	-	-	22.689		
Strategische en programmatische ontwikkeling van ME	NLD0003	22.500	22.500	14.325	14.566	28.891	14.325	-	14.325	14.566	28.891	-6.391		
IREWOC- Research Child as an Agent	NLD0004	252.969	252.969	140.542	91.343	231.885	140.542	-	140.542	91.342	231.885	21.084		
Good Governance Assessment Indonesie	NLD0005	5.000	5.000	-	-	-	-	-	-	-	-	5.000		
repatriering kindprostituees India	NLD0006	40.800	40.800	20.000	15.000	35.000	20.000	-	20.000	15.000	35.000	5.800		
Pers Event Kindertop (Ideel Organiseren)	NLD0007	26.733	15.000	-	-	-	-	-	-	-	-	15.000		
Onderzoek kinderen in gevangenissen	NLD0009	140.328	96.328	81.554	-	81.554	81.554	-	81.554	-	81.554	14.774		
Vorbereiding Kindertop	NLD0010	22.689	22.689	-	-	-	-	-	-	-	-	22.689		
ICSW conferentie	NLD0012	8.175	8.175	2.091	-	2.091	2.091	-	2.091	-	2.091	6.084		
EVS Capacity Development Africa	NLD0014	69.881	20.000	20.000	-	20.000	20.000	-	20.000	-	20.000	-		
Vorbereiding Musi Mayday	NLD0015	85.155	12.500	12.500	-	12.500	12.500	-	12.500	-	12.500	-		
Peace Education	NLD0016	11.345	11.345	-	11.345	11.345	-	-	-	11.345	11.345	-		
Advertentie Campagne Wereldburgers.NL	NLD0018	65.000	15.000	15.000	-	15.000	15.000	-	15.000	-	15.000	-		
Kinderrechten capaciteitsversterking	NLD0019	60.643	60.643	60.372	-	60.372	60.643	-271	60.372	-	60.372	271		
Civil Coalition	NLD0020	196.202	7.848	-	7.848	7.848	-	-	-	7.848	7.848	-		
Estafette Kindsoldaten	NLD0021	74.969	5.000	5.000	-	5.000	5.000	-	5.000	-	5.000	-		
No glove - no love	NLD0022	30.500	12.500	10.000	-	10.000	10.000	-	10.000	-	10.000	2.500		
Workshop Impact Studies	NLD0023	58.692	58.692	48.194	617	48.811	39.678	-	39.678	9.133	48.811	9.881		
Baba finds his courage	NLD0024	600.322	600.322	601.667	15.585	617.252	600.566	-	600.566	16.686	617.252	-16.930		
Allianties	NLD0029	1.285.000	1.285.000	1.178.101	100.480	1.278.581	-1	-5.000	-5.001	1.283.582	1.278.581	6.419		
Music Mayday Foundation	NLD0030	422.610	35.000	44.127	-	44.127	35.000	-	35.000	9.127	44.127	-9.127		
Consortium of Street Children	NLD0033	10.844	10.844	11.036	-	11.036	11.036	-	11.036	-	11.036	-192		
Veldreizen	NLD0036	150.000	150.000	22.938	2.756	25.694	17.898	2.755	20.653	5.041	25.694	124.306		
Irewoc Workshop Children & Participation	NLD0037	15.000	15.000	9.549	190	9.739	9.549	-	9.549	190	9.739	5.261		
Bijdrage Indonesie beraad	NLD0041	115.000	20.000	22.211	-	22.211	22.211	-	22.211	-	22.211	-2.211		
European Network for Street children World Wide	NLD0042	811.975	811.975	286.475	300.000	586.475	256.716	192.986	449.702	136.773	586.475	225.500		
DCI / Africa Child Policy Forum	NLD0043	1.549.900	1.549.900	888.087	247.859	1.135.946	511.701	160	511.861	624.086	1.135.946	413.954		
Onderwijsevaluatie Novib/Plan	NLD0044	160.000	80.000	96.986	-	96.986	26.628	-	26.628	70.358	96.986	-16.986		
Impact assessment	NLD0046	400.000	400.000	122.515	178.025	300.540	122.515	40.000	162.515	138.025	300.540	99.460		
IREWOC - Research on Working Children	NLD0048	345.000	345.000	118.430	115.180	233.610	118.430	-	118.430	115.180	233.610	111.390		
TPO	NLD0049	1.315.500	1.315.500	241.693	446.102	687.795	214.355	-	214.355	473.440	687.795	627.705		
DCI ECPAT	NLD0050	1.380.000	1.380.000	575.850	345.000	920.850	520.850	-	520.850	400.000	920.850	459.150		
Child Telephone	NLD0051	1.500.000	1.500.000	600.350	525.300	1.125.650	510.280	100.000	610.280	515.370	1.125.650	374.350		
AMA's	NLD0052	134.882	134.882	184.912	38.228	223.140	134.882	-	134.882	88.258	223.140	-88.258		

Projectomschrijving	GAD	Begrote uitgaven incl. derden	Contractuele toezegging uit fondsen Plan	Projectuitgaven op GAD			Totaal financiering uit het MFP			Totaal financiering uit overige bronnen	Totaal financiering t/m 2005	Verplichting per ultimo 2005	
				<2005	2005	Totaal	<2005	2005	Totaal				
Master training ROCCA	NLD0053	410.000	339.620	29.830	-	29.830	29.830	-	29.830	-	29.830	309.790	
Food Security Network	NLD0056	75.000	75.000	61.817	967	62.784	61.817	-	61.817	967	62.784	12.216	
Rainwater Collective	NLD0057	2.712.170	1.102.132	465.721	365.279	831.000	465.721	365.279	831.000	-	831.000	271.132	
Ecpat International Corefunding	NLD0059	500.000	500.000	-	-	-	-	-	-	-	-	500.000	
Linkis Tam Tam	NLD0062FO	199.000	80.000	80.333	-	80.333	80.333	-	80.333	-	80.333	-333	
Evaluation of GOS Veppampattu	NLD0072	11.500	11.500	10.425	-	10.425	10.425	-	10.425	-	10.425	1.075	
Werkgroep Europese Voorzitterschappen	NLD0073	403.500	30.000	28.413	-791	27.622	-8.861	8.861	-	27.622	27.622	2.378	
UNOY-Peace builder	NLD0079	12.000	12.000	12.000	-12.000	-	-	-	-	-	-	12.000	
Plan Ned CYD Fellowships and Distinguished Visiting Fellow	NLD0084	306.000	306.000	100.645	84.189	184.834	100.645	-	100.645	84.189	184.834	121.166	
Workshop Context CCCD + Public event	NLD0085	71.785	51.285	47.802	-	47.802	47.802	-	47.802	-	47.802	3.483	
KinderKwartet	NLD0094	905.000	287.500	8.925	-	8.925	8.925	-	8.925	-	8.925	278.575	
Research&Training for strengthening Policy and Practice on Children, Youth&Dev	NLD0112	338.500	338.500	110.160	-	110.160	110.160	-	110.160	-	110.160	228.340	
African Network of Young Peacebuilders	NLD0121	174.179	58.060	58.060	-	58.060	58.060	-	58.060	-	58.060	-	
Onderzoek Asielrechtelijke Bescherming voor Gescheiden & Alleenstaande Kinderen	NLD0125	74.540	74.540	37.270	-	37.270	29.816	-	29.816	7.454	37.270	37.270	
LOVE.check Thailand	NLD0137	42.602	42.602	34.082	2.858	36.940	34.082	2.858	36.940	0	36.940	5.662	
MFP evaluatie Civil Society participation	NLD0138	385.000	118.250	102.000	11.228	113.228	102.000	-	102.000	11.228	113.228	5.022	
AWARENES RAISING CHILDPOWER	NLD0154	700.000	700.000	302.222	1.096.236	1.398.458	-	-	-	1.398.458	1.398.458	-698.458	
platform linkis	NLD0155	11.000	11.000	11.000	-2.304	8.696	11.000	-2.304	8.696	-	8.696	2.304	
Echoes of War. fieldtesting	NLD0157	28.043	28.043	-	57.800	57.800	-	23.621	23.621	34.179	57.800	-29.757	
HIV/AIDS Evaluation and Consultancy	NLD0158	401.115	101.115	-	17.273	17.273	-	411	411	16.862	17.273	83.842	
Child Rights Consultancy	NLD0163	11.250	11.250	-	2.804	2.804	8.251	11.055	2.804	-	2.804	8.446	
Subsidieaanvraag 2007-2010	NLD0167	20.000	20.000	-	8.317	8.317	-	8.317	8.317	-	8.317	11.683	
IHS	NLD0181	53.000	53.000	-	52.670	52.670	-	52.670	52.670	-	52.670	330	
Workshop participation	NLD0183	48.518	48.518	-	33.962	33.962	-	33.962	33.962	-	33.962	14.556	
Publicatie HIV/Aids	NLD0184	80.000	80.000	-	57.770	57.770	-	38.110	38.110	19.660	57.770	22.230	
Child Savings International (CSI) -Pilot Phase	NLD0189	102.150	63.150	-	48.150	48.150	-	24.075	24.075	24.075	48.150	15.000	
Kinderrechtencollectief/ kidzwise	NLD0195	50.000	50.000	-	53.500	53.500	-	-	-	53.500	53.500	-3.500	
Kindkracht 10 in Azië	NLD0209	125.000	125.000	-	16.348	16.348	-	-	-	16.348	16.348	108.652	
Wemos	NLD0232	600.000	600.000	-	200.000	200.000	-	-	-	200.000	200.000	400.000	
SIP Steering Meeting	INT0004	-	-	-	17.861	17.861	-	-	-	17.861	17.861	-17.861	
International Consultation of Children Helplines	INT0005	90.000	90.000	-	103.878	103.878	-	-	-	103.878	103.878	-13.878	
Food And Nutrition Security Support Programme	INT0015	368.093	368.093	-	104.810	104.810	-	-	-	104.810	104.810	263.283	
Subtotaal		21.257.302	16.178.671		6.936.513	4.855.639	11.792.151	4.748.165	897.545	5.645.710	6.146.442	11.792.151	4.386.520

Projectomschrijving	GAD	Begrote uitgaven incl. derden	Contractuele toezegging uit fondsen Plan	Projectuitgaven op GAD			Totaal financiering uit het MFP			Totaal financiering uit overige bronnen	Totaal financiering t/m 2005	Verplichting per ultimo 2005
				<2005	2005	Totaal	<2005	2005	Totaal			
FRONT OFFICE												
Vi@frica	NLD0063FO	25.000	25.000	20.000	5.000	25.000	20.000	5.000	25.000	-	25.000	-
Aloshika Foundation	NLD0064FO	14.647	14.647	11.718	-	11.718	11.718	-	11.718	-	11.718	2.929
St. Children's Home Dharan	NLD0065FO	7.000	7.000	5.600	1.400	7.000	5.600	1.400	7.000	-	7.000	-
Hannah's Child Foundation	NLD0066FO	7.250	7.250	7.250	-	7.250	7.250	1.450	8.700	-1.450	7.250	-
Educacion Comunitaria Leiden Juigalpa	NLD0067FO	11.230	11.230	11.230	-	11.230	11.230	-	11.230	-	11.230	-
Stichting duurzame ontwikkeling Papua Barat	NLD0068FO	20.000	20.000	16.000	-	16.000	16.000	-	16.000	-	16.000	4.000
Hoop voor Albanië	NLD0069FO	65.000	65.000	72.764	-	72.764	72.764	-	72.764	-	72.764	-7.764
St. Foreign Child, Sierra Leone	NLD0070FO	10.000	10.000	8.000	-	8.000	8.000	-	8.000	-	8.000	2.000
Uitbreiding schoolvoorzieningen Lusulu	NLD0074FO	14.600	14.600	12.800	-	12.800	12.800	-	12.800	-	12.800	1.800
Moeder en Kind activiteit (Haparako)	NLD0075FO	25.000	25.000	20.000	-	20.000	20.000	-	20.000	-	20.000	5.000
ICFON-Neth FO 42	NLD0076FO	6.150	6.150	4.920	1.230	6.150	4.920	6.150	11.070	-4.920	6.150	-
Raising a New Generation FO38	NLD0080FO	25.000	25.000	9.600	10.400	20.000	9.600	10.400	20.000	-	20.000	5.000
Artistic communication Kenya	NLD0081FO	7.264	7.264	5.811	1.453	7.264	5.811	1.453	7.264	-	7.264	-
Snowball project Kameroen	NLD0082FO	6.525	6.525	6.525	-	6.525	6.525	-	6.525	-	6.525	-
Blindenschool Calcutta	NLD0083FO	23.061	23.061	18.449	4.612	23.061	18.449	4.612	23.061	-	23.061	-
Stop Delhi	NLD0090FO	40.000	40.000	32.000	8.000	40.000	32.000	8.000	40.000	-	40.000	-
Baskaran Elementary School	NLD0095FO	8.670	8.670	6.936	-	6.936	6.936	-	6.936	-	6.936	1.734
Jongerenbrassbands in Oeganda	NLD0096FO	10.000	10.000	9.369	-	9.369	9.369	1	9.369	-	9.369	631
Pronino	NLD0097FO	5.000	5.000	-	5.000	5.000	-	5.000	5.000	-	5.000	-
Edu Key Yojana	NLD0098FO	14.358	14.358	-	2.890	2.890	-	2.890	2.890	-	2.890	11.468
Een school in Togo	NLD0105FO	10.000	10.000	10.000	-	10.000	10.000	-	10.000	-	10.000	-
Basisscholen in Dharanpur en Daldali	NLD0106FO	8.000	8.000	6.400	1.600	8.000	6.400	1.600	8.000	-	8.000	-
Students4society	NLD0107FO	32.000	32.000	25.600	-	25.600	25.600	-	25.600	-	25.600	6.400
Stichting Ojala	NLD0108FO	5.000	5.000	4.000	1.000	5.000	4.000	1.000	5.000	-	5.000	-
Nepal Development Academy	NLD0112FO	9.206	9.206	7.365	1.841	9.206	7.365	1.841	9.206	-	9.206	-
Het Alfabet	NLD0113FO	6.012	6.012	4.810	-	4.810	4.810	-	4.810	-	4.810	1.202
Nature for Kids in Tanzania	NLD0114FO	40.000	40.000	32.000	-	32.000	32.000	-	32.000	-	32.000	8.000
Lead-link	NLD0117FO	40.000	40.000	32.000	8.000	40.000	32.000	8.000	40.000	-	40.000	-
leer/verblijfboerderij voor kinderen Somrong	NLD0118FO	12.610	12.610	10.088	2.522	12.610	10.088	2.522	12.610	-	12.610	-
Home of Hope	NLD0120FO	10.000	10.000	8.000	-	8.000	8.000	-	8.000	-	8.000	2.000
African Network of Young Peacebuilders	NLD0121FO	9.200	9.200	7.360	-	7.360	7.360	-	7.360	-	7.360	1.840
Meisjes internaat in Benin	NLD0122FO	6.473	6.473	5.178	-	5.178	5.178	-	5.178	-	5.178	1.295
HIV/Aids, voetbaltoernooi	NLD0123FO	5.000	5.000	4.000	1.000	5.000	4.000	1.000	5.000	-	5.000	-
Basisschool onder een boom	NLD0126FO	10.000	10.000	8.000	2.000	10.000	8.000	2.000	10.000	-	10.000	-
Street Children and their Health	NLD0127FO	15.000	15.000	15.000	-	15.000	15.000	-	15.000	-	15.000	-
Manu River Union Youth Peace Caravan	NLD0128FO	7.500	7.500	4.000	3.500	7.500	4.000	3.500	7.500	-	7.500	-
YDEA (Youth Development via Expressive Action)	NLD0129FO	30.000	30.000	24.000	-	24.000	24.000	-	24.000	-	24.000	6.000

Projectomschrijving	GAD	Begrote uitgaven incl. derden	Contractuele toezegging uit fondsen Plan	Projectuitgaven op GAD			Totaal financiering uit het MFP			Totaal financiering uit overige bronnen	Totaal financiering t/m 2005	Verplichting per ultimo 2005
				<2005	2005	Totaal	<2005	2005	Totaal			
Guarderia	NLD0219FO	5.222	5.222	-	4.178	4.178	-	4.178	4.178	-	4.178	1.044
Emergency Aid Project	NLD0223FO	11.000	11.000	-	8.800	8.800	-	8.800	8.800	-	8.800	2.200
Basis-vakschool Recanto da Paz	NLD0224FO	12.500	12.500	-	10.000	10.000	-	10.000	10.000	-	10.000	2.500
Het bouwen van het kindertehuis Balagurukulam in India	NLD0225FO	5.000	5.000	-	4.000	4.000	-	4.000	4.000	-	4.000	1.000
Computeronderwijs in de praktijkschool voor kansarme jongeren in Cusco	NLD0226FO	1.262	1.262	-	1.010	1.010	-	1.010	1.010	-	1.010	252
Milhou Children Home	NLD0228FO	10.000	10.000	-	8.000	8.000	-	8.000	8.000	-	8.000	2.000
Subtotaal		1.251.301	1.251.301	624.653	456.913	1.081.566	624.653	495.163	1.119.816	-38.250	1.081.566	169.735

MONDIALE EDUCATIE

Mondiale Educatie Onderwijs	NLD0001ME	57.000	57.000	36.381	8.163	44.544	36.381	6.111	42.492	2.052	44.544	12.456
Mondiale Educatie Campagnes	NLD0002ME	121.000	121.000	85.184	30.582	115.766	73.184	27.147	100.331	15.435	115.766	5.234
Mondiale Educatie Lobby	NLD0003ME	79.000	79.000	48.427	30.511	78.938	48.427	26.259	74.686	4.252	78.938	62
Wereldburgers	NLD0008ME	754.436	54.034	20.000	22.689	42.689	20.000	-	20.000	22.689	42.689	11.345
Bijdrage aan Kinderrechten festival	NLD0011ME	260.000	57.290	57.289	7.661	64.950	57.290	-	57.290	7.660	64.950	-7.660
Womens Empowerment WIDE	NLD0013ME	1.533.246	62.111	52.156	-	52.156	52.156	-	52.156	-	52.156	9.955
Africa Conference/EVS	NLD0017ME	101.216	31.727	20.000	6.914	26.914	20.000	-	20.000	6.914	26.914	4.813
EVS Africa Conference 2003	NLD0031ME	27.000	27.000	23.000	763	23.763	23.000	763	23.763	1	23.763	3.237
NOT Wereldplein	NLD0032ME	155.528	9.396	458	8.928	9.386	458	-	458	8.928	9.386	10
Spunk	NLD0034ME	38.192	38.192	38.192	-	38.192	38.192	-	38.192	-	38.192	-
Spunk Webmail	NLD0035ME	22.700	22.700	14.280	-	14.280	14.280	-	14.280	-	14.280	8.420
Makandra	NLD0038ME	600.000	200.000	102.088	40.321	142.409	-	-	-	142.409	142.409	57.591
Onderwijsweek-actie Grootste Les Ooit	NLD0039ME	40.000	20.000	11.149	-	11.149	11.150	-1	11.149	-	11.149	8.851
Water het Blauwe Goud	NLD0040ME	140.000	140.000	99.013	7.411	106.424	99.012	3.095	102.107	4.317	106.424	33.576
child power	NLD0045ME	130.000	130.000	74.992	46.722	121.714	74.992	2.907	77.899	43.815	121.714	8.286
Kinderrechten	NLD0054ME	32.000	32.000	31.883	29	31.912	31.883	29	31.912	-	31.912	88
RAP for RIGHTS	NLD0055ME	254.000	254.000	193.352	58.713	252.065	193.352	31.608	224.960	27.105	252.065	1.935
Wereldjournaal	NLD0058ME	58.000	58.000	32.207	25.165	57.372	32.207	25.165	57.372	-	57.372	628
IDOLS	NLD0060ME	25.000	25.000	20.352	1.101	21.453	20.352	584	20.936	517	21.453	3.547
GCE 2004	NLD0071ME	70.000	70.000	28.670	4.945	33.615	28.669	4.946	33.615	-	33.615	36.385
Youth board	NLD0087ME	19.800	19.800	9.751	7.744	17.495	9.751	7.477	17.228	267	17.495	2.305
Childpower in LA	NLD0088ME	180.000	180.000	32.106	96.188	128.294	32.105	85.237	117.342	10.951	128.294	51.706
Kidzwise 2004	NLD0089ME	221.000	35.000	36.761	-	36.761	36.761	-	36.761	-	36.761	-1.761
Lobby Traject Kinderen in Extreem Moeilijke Omstandigheden	NLD0091ME	105.000	105.000	16.079	69.468	85.547	16.079	69.468	85.547	-	85.547	19.453

Projectomschrijving	GAD	Begrote uitgaven incl. derden	Contractuele toezegging uit fondsen Plan	Projectuitgaven op GAD			Totaal financiering uit het MFP			Totaal financiering uit overige bronnen	Totaal financiering t/m 2005	Verplichting per ultimo 2005	
				<2005	2005	Totaal	<2005	2005	Totaal				
VMBO Rap for Rights	NLD0092ME	125.000	125.000	121.853	3.014	124.867	121.852	3.015	124.867	-	124.867	133	
Rap for Right publieksavond & campagne	NLD0093ME	25.000	25.000	6.405	-	6.405	6.405	-	6.405	-	6.405	18.595	
Handboek Vrijwilligers	NLD0099ME	28.000	28.000	2.346	15.559	17.905	2.346	12.763	15.109	2.796	17.905	10.095	
Rap for Rights Website	NLD0101ME	25.000	25.000	20.645	209	20.854	20.645	154	20.799	55	20.854	4.146	
Socutera Filmpjes	NLD0102ME	30.000	30.000	15.016	1.919	16.935	15.016	1.919	16.935	-	16.935	13.065	
Oikos Stage	NLD0103ME	50.000	50.000	6.541	1.723	8.264	6.540	1.724	8.264	-	8.264	41.736	
Waarde van de Diamand	NLD0104ME	12.500	12.500	7.500	2.069	9.569	7.500	2.069	9.569	-	9.569	2.931	
NOT-Wereldplein 2005	NLD0110ME	9.500	9.500	8.925	538	9.463	8.925	538	9.463	-	9.463	37	
Wereld Voedsel Dag	NLD0124ME	99.874	10.000	7.524	-	7.524	7.524	-	7.524	-	7.524	2.476	
CNV 'schoolbank'	NLD0136ME	20.000	20.000	10.000	-	10.000	10.000	-	10.000	-	10.000	10.000	
Geheim Geweld	NLD0139ME	50.000	50.000	40.000	-	40.000	40.000	-	40.000	-	40.000	10.000	
Kinderrechtentoonstelling COS Utrecht	NLD0146ME	35.000	35.000	35.000	204	35.204	35.000	-	35.000	204	35.204	-204	
Via del Mondo	NLD0151ME	387.268	306.000	89.038	9.204	98.242	89.037	9.204	98.241	1	98.242	207.758	
R4R MANIFESTATIE	NLD0153ME	49.060	49.060	-	49.060	49.060	-	49.060	49.060	-	49.060	-	
RAP AROUND THE WORLD	NLD0156ME	667.445	667.445	-	670.798	670.798	-2.244	35.244	33.000	637.798	670.798	-3.353	
MDG lobby	NLD0161ME	25.000	25.000	-	25.346	25.346	-	25.346	25.346	-	25.346	-346	
Sterretjes	NLD0162ME	178.000	178.000	-	177.939	177.939	-	154.990	154.990	22.949	177.939	61	
GCE 2005	NLD0166ME	50.000	50.000	-	38.618	38.618	-	28.904	28.904	9.714	38.618	11.382	
Kidsweek	NLD0170ME	135.000	135.000	-	134.233	134.233	-	116.978	116.978	17.255	134.233	767	
EVS Afrikadag 2005	NLD0173ME	22.000	22.000	-	21.461	21.461	-	21.415	21.415	46	21.461	539	
Productiekosten Educatieve Versie Echoes of War	NLD0176ME	40.000	40.000	-	38.188	38.188	-	26.688	26.688	11.500	38.188	1.812	
Educatief spel	NLD0188ME	100.000	100.000	-	76.146	76.146	-	27.832	27.832	48.314	76.146	23.854	
Festival Mundial	NLD0194ME	11.000	11.000	-	10.475	10.475	-	10.475	10.475	-	10.475	525	
Wereldjournaal 2005	NLD0206ME	50.000	50.000	-	53.174	53.174	-	53.174	53.174	-	53.174	-3.174	
Earth Charter	NLD0212ME	95.000	95.000	-	79.569	79.569	-	61.993	61.993	17.576	79.569	15.431	
Youth Board	NLD0214ME	25.000	25.000	-	15.439	15.439	-	7.985	7.985	7.454	15.439	9.561	
Tsunami	NLD0215ME	55.000	55.000	-	29.062	29.062	-	18.181	18.181	10.881	29.062	25.938	
Rock Around the World	NLD0234ME	331.054	276.317	-	102.043	102.043	-	102.043	102.043	-	102.043	174.274	
Film Hakim	NLD0235ME	193.000	193.000	-	110.138	110.138	-	110.138	110.138	-	110.138	82.862	
R4R UCK	NLD0236ME	200.000	200.000	-	144.000	144.000	-	144.000	144.000	-	144.000	56.000	
Subtotaal		8.147.819	4.726.072		1.454.563	2.284.146	3.738.709	1.338.230	1.316.627	2.654.857	1.083.852	3.738.709	987.363
Totaal		30.656.422	22.156.044		9.015.729	7.596.697	16.612.426	6.711.047	2.709.335	9.420.382	7.192.044	16.612.426	5.543.618

ACCOUNTANTSVERKLARING

Opdracht

Wij hebben de in dit verslag opgenomen financiële rapportage MFP 2005 van Stichting Plan Nederland te Amsterdam gecontroleerd. Deze financiële rapportage is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de directie van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de financiële rapportage te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de financiële rapportage geen onjuistheden van materieel belang bevat. Bij de uitvoering van de controle zijn de aandachtspunten, zoals genoemd in het financieel reglement bij de subsidiebeschikking Medefinancieringsprogramma, betrokken. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de financiële rapportage. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de financiële rapportage zijn toegepast en van belangrijke schattingen die de directie van de stichting daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de financiële rapportage. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de financiële rapportage MFP 2005 een getrouw beeld geeft van de uitvoering van het Medefinancieringsprogramma over 2005 en dat de getoonde projectbestedingen in overeenstemming zijn met het financieel reglement bij de subsidiebeschikking Medefinancieringsprogramma.

Utrecht, 28 april 2006

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

M.H.A. Bauman RA

10. Bijlagen

Bijlage 1: Lijst van afkortingen

ACPF	African Children Policy Forum	LLECE	Laboratorio Latinoamericano de Evaluación de la Calidad de la Educación
AO/IC	Administratieve Organisatie en Interne Controles	M&E	Monitoring en Evaluatie
ARV-behandeling	Anti Retro Virale - behandeling	MBN	Medefinancieringsprogramma Breed Netwerk
BOOM	Bangladesh Overleg Ontwikkelingssamenwerking en Mensenrechten	MDG	Millenium Development Goals
CABA-werkgroep	Children Affected by HIV/aids-werkgroep	MFP	Mede Financierings Programma
CBO	Community Based Organisation	MIS	Management Informatie Systeem
CCCD	Child Centered Community Development	MO	Maatschappij Opbouw
CIDIN	Centre for International Development Issues	MoU	Memorandum of Understanding
CKV-studenten	Culturele en Kunstzinnige Vormgeving - studenten	MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
CLR	Centre For Learning Resources	NGO	Niet Gouvernementele Organisatie
CO	Country Office	NIZW	Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn
COS Nederland	Centrum voor internationale samenwerking Nederland	NIZW	Nederland Instituut voor Zorg en Welzijn
CPME	Corporate Planning, Monitoring and Evaluation-systeem	NRM	Natural Resources Management
CSP	Country Strategic Plan	NWP	Netherlands Watership Partnership
CTS	Come to Save	O&P.	Overheid en Programma's
DAB	Directe Armoede Bestrijding	OVC	Orphans and Vulnerable Children
DCI	Defence for Children International	PCM	Project Cycle Management
DSI	Directie Sociale en Institutionele Ontwikkeling	PDOO	Post Doctorale Opleiding Ontwikkelingsstudie
ECCD	Early Childhood Care & Development	PHAST-methode	Participatory Hygiene and Sanitation Transformation - methode
ECPAT	End Child Prostitution, Child Pornography and Trafficking of Children for Sexual Purposes	PPP	Public Private Partnership
EFA	Education for All	PRSP	Poverty Reduction Strategy Paper
FOB	Field Operations Book	QL	Quality Learning model
GAD	Grant Agreement Document	RAIN Foundation	Rainwater Harvesting Implementation Network - Foundation
GCE	Global Campaign for Education	RED	Research Evaluation and Dissemination
GTS	Grants Tracking Systeem	RNTC	Radio Nederland Training Centrum
HACI	Hope for African Children Initiative	ROC	Regionaal Opleidings Centrum
HHC	Healthy & Happy Children	SHBM	Staat van Herkomst en Besteding van Middelen
IAC	Internationaal Agrarisch Centrum	SHO	Samenwerkende Hulp Organisaties
ICCYS	International Center for Child and Youth Studies	SIP	School Improvement Plan
ICDI	International Child Development Initiatives	SLA	Service Level Agreement
IDFA	International Documentary Festival Amsterdam	SMART	Specific, Measurable, Achievable, Realistic and Timely
IMCI	Integrated Management of Childhood Illnesses	SOA	Seksueel Overdraagbare Aandoening
IMFSA	De internationale studentenorganisatie	SOMO	Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen
INGO	Internationale Niet Gouvernementele Organisatie	STDs	Sexually Transmitted Diseases
INTRAC	International NGO Training and Research Centre	SWAA	Society for Women against Aids in Africa,
IOB	Inspectie Ontwikkelingssamenwerking en Beleidsevaluatie	TMF-organisatie	Thematische Mede Financierings organisatie
IREWOC	Institute for Research on Working Children	ToR	Terms of Reference
ISS	Institute for Social Studies	TPO	Transcultural Psychosocial Organisation
KIT	Koninklijk Instituut voor de Tropen	TPP	Tri Partite Partnership
		UCK	Utrechts Centrum voor de Kunsten
		UvA	Universiteit van Amsterdam
		WCRP	World Conference on Religion and Peace

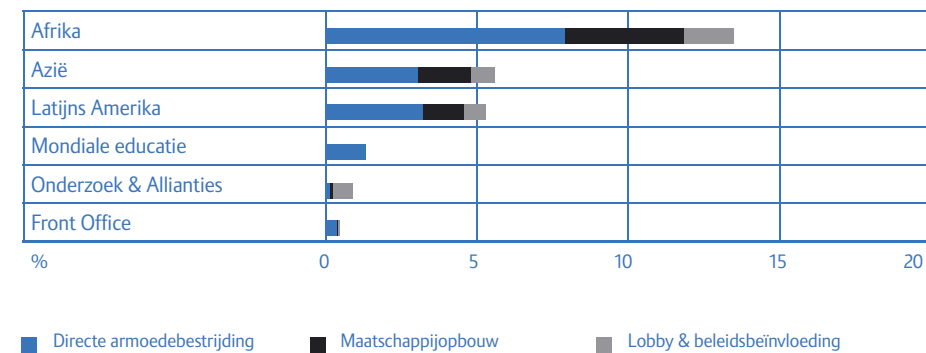
Bijlage 2: Relatieve uitgaven per beleidsthema en interventiestrategie

Plan Nederland: Ontwikkelingsstrategieën en ontwikkelingsthema's

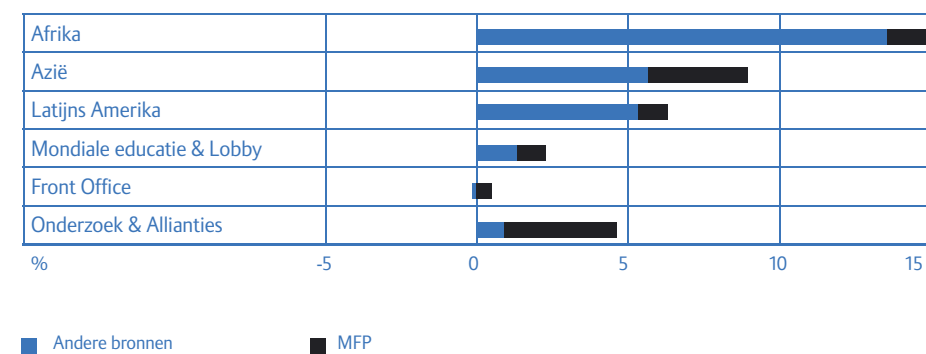
	Direct Poverty Reduction			Civil Society Development			Lobby & Advocacy			Totaal
	Improvement of infrastructure and means	Strengthening community capacity to address issues	Strengthening service providers to provide better services	Strengthening Participation and Mobilisation	Strengthening Local Civil Society Organisations	Strengthening Lobby & Advocacy	Strengthening alliances and networks	Development Education & Advocacy	Research & Institutional Strengthening	
Education	5,5%	3,9%	5,7%	4,0%	1,7%	2,6%	0,2%	1,7%	0,1%	25,4%
Health	2,8%	3,3%	3,1%	2,3%	1,1%	0,7%	0,2%	0,4%	0,1%	14,0%
Water & Sanitation	2,7%	1,4%	1,0%	1,4%	1,0%	0,6%	0,4%	0,4%	0,1%	9,0%
Natural Resources Management	0,9%	1,3%	0,5%	1,0%	0,7%	0,5%	0,1%	-	0,1%	5,1%
Food & Nutrition Security	2,7%	2,7%	1,8%	2,4%	1,5%	0,6%	0,1%	-	0,2%	12,0%
HIV / Aids	0,6%	1,3%	0,9%	1,3%	1,1%	1,2%	0,3%	0,8%	0,1%	7,6%
Protection	1,5%	5,0%	4,1%	4,4%	3,1%	3,5%	1,2%	3,2%	0,9%	26,9%
Total	16,7%	18,9%	17,1%	16,8%	10,2%	9,7%	2,5%	6,5%	1,6%	100%
	52,7%			36,7%			10,6%			

Bijlage 3: Overzichten van het programmaportfolio

Strategische verdeling van bestedingen
(BB in noord en zuid samengevoegd)

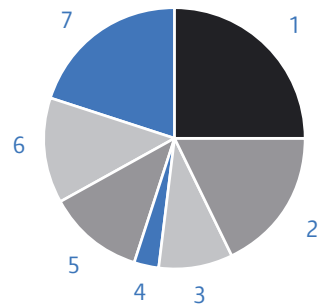

MFP-gelden en ander bronnen

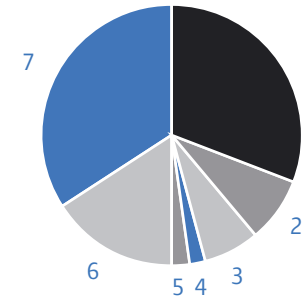
Thematische verdeling van bestedingen

Afrika

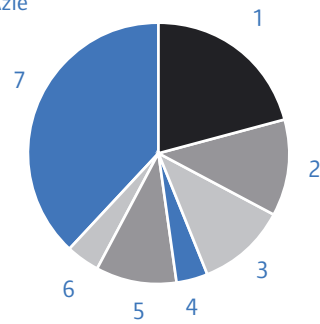
- 1) Onderwijs 25%
- 2) Gezondheid 18%
- 3) Water en sanitatie 9%
- 4) Milieu 3%
- 5) Voedselzekerheid 12%
- 6) HIV/Aids 13%
- 7) Kindbescherming 20%

Mondiale Educatie & Lobby

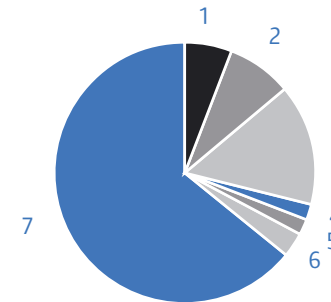
- 1) Onderwijs 31%
- 2) Gezondheid 8%
- 3) Water en sanitatie 7%
- 4) Milieu 2%
- 5) Voedselzekerheid 2%
- 6) HIV/Aids 16%
- 7) Kindbescherming 34%

Azië

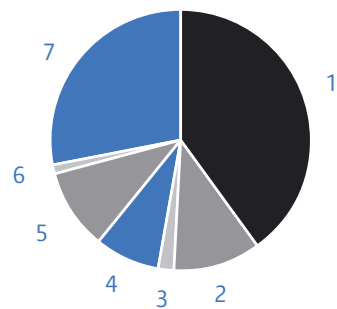
- 1) Onderwijs 21%
- 2) Gezondheid 12%
- 3) Water en sanitatie 11%
- 4) Milieu 4%
- 5) Voedselzekerheid 10%
- 6) HIV/Aids 4%
- 7) Kindbescherming 38%

Onderzoek & Allianties

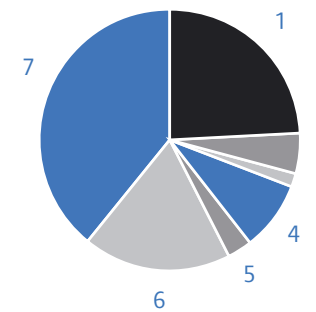
- 1) Onderwijs 6%
- 2) Gezondheid 8%
- 3) Water en sanitatie 15%
- 4) Milieu 2%
- 5) Voedselzekerheid 2%
- 6) HIV/Aids 3%
- 7) Kindbescherming 64%

Latijns Amerika

- 1) Onderwijs 40%
- 2) Gezondheid 11%
- 3) Water en sanitatie 2%
- 4) Milieu 8%
- 5) Voedselzekerheid 10%
- 6) HIV/Aids 1%
- 7) Kindbescherming 28%

Front Office

- 1) Onderwijs 40%
- 2) Gezondheid 8%
- 3) Water en sanitatie 0%
- 4) Milieu 3%
- 5) Voedselzekerheid 14%
- 6) HIV/Aids 5%
- 7) Kindbescherming 30%

Colofon

Published by Plan Netherlands - Government & Program Department

Amsterdam, April 2006

A circulation of 350 copies